ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 2014--2020 година

Този документ е създаден от Структурни Управленски Консултации – ДЗЗД във връзка с изпълнението на проект ***„Ефективно партньорство в Община Долна баня за формиране, изпълнение и мониторинг на общински политики”, договор 13-13-132/25.11.2013 г****, приоритетна ос I „Добро управление”, подприоритет 1.3 „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики”, Бюджетна линия*

Съдържание

I. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 6

1.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 6
1.2 ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА 9
1.2.1.Брой и гъстота на населението 9
1.2.2. Динамика на населението 9
1.2.3. Полова структура 11
1.3. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА 14
Търговска дейност: 14
1.3.2. Анализ на икономиката по отрасли 16
1.3.2.1.Селско и горско стопанство 17
1.3.2.3.Туризъм 26
1.4. СОЦИАЛНА СФЕРА 33
1.4.1. Пазар на труда 33
1.4.1.1.Заетост 33
1.4.1.2. Безработица 37
1.4.2. Образователна инфраструктура 38
1.4.3. Здравеопазване 43
1.4.4. Жилищна структура. 45
1.4.5.. Социални услуги 47
1.4.6. Култура 49
1.4.8. Ред и сигурност в Община Долна баня 50
1.5. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА 51
1.5.1. . Пътна инфраструктура 51
1.5.2. Водоснабдителна мрежа за питейно - битови водоснабдяване и мрежа за отпадни води 53
1.5.3. Канализация 54
1.5.4. Електроснабдяване 55
1.5.5. Комуникационни мрежи, далекосъобщения, банки и пощи 55
1.5.6. Селищна мрежа – Град Долна баня е единственото населено място в общината. Общата площ на общината е 6 802ха. 56
1.5.7. ОСНОВНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 56
1.6. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ 56
1.6.1. Административна структура и функциониране на общинска администрация Долна баня 56
1.6.2. Реализирани проекти на общинска администрация Долна баня 62
1.6.3 Взаимодействие с гражданското обществео и НПО сектора: 68
1.7. SWOT АНАЛИЗ 68

II. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020Г
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . **71**

2.1. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 71
2.2. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ОПР ДОЛНА БАНЯ СЪС СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ ОТ ПО-ВИСОКО НИВО 72
2.3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ 74

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: ДА СЕ РАЗВИЕ ЗЕЛЕНА КОНКУРЕНТНА МЕСТНА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ, ТУРИЗЪМ И ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ 74

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: ДА СЕ ПОДОБРИ СЪСТОЯНИЕТО НА ПЪТИЩАТА, ГРАДСКАТА СРЕДА, КОМУНИКАЦИИТЕ И ДРУГАТА ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА, КАТО

ПРЕДПОСТАВКА ЗА КАЧЕСТВЕН ЖИВОТ И СРЕДА ЗА БИЗНЕС РАЗВИТИЕ. 77

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ДА СЕ ПОСТИГНЕ КАЧЕСТВЕНО И АДАПТИРАНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ, ВИСОКИ НИВА НА ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ, ГАРАНТИРАНЕ НА ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, КУЛТУРА И СВОБОДНО ВРЕМЕ. **82**

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: ДА СЕ ПОВИШИ АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, КАЧЕСТВОТО И ФОРМИТЕ НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ, ПОДОБРЯВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛНОТО СБЛИЖАВАНЕ И ПАРТНЬОРСТВО НА ВСИЧКИ НИВА. **87**

2.4. Индикатори за наблюдението и оценката на плана 90

2.5. Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност 107

2.6. Мерки за ограничаване на изменението на климата и адаптация към вече настъпилите промени 108

ПРИЛОЖЕНИЯ **110**

Приложение 1. *Матрица с индикатори за наблюдение и оценка на ОПР на община Долна баня 2014 - 2020* 110

Приложение 2. Индикативен бюджет на общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020г. 110

Приложение 3. Програма за реализация на общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020г 110

Общинският план за развитие на община Долна баня за периода 2014-2020 г. е средносрочен документ за стратегическо планиране на регионалното развитие, с който се определят целите и приоритетите за устойчиво интегрирано регионално развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциала на общината.

Документът е разработен в период от месец МАЙ 2014г. до месец ЮЛИ 2014г., във връзка с изпълнение на проект „ Ефективно партньорство в Община Долна баня за формиране, изпълнение и мониторинг на общински политики”, договор за БФП № 13-13-132/25.11.2013 г, приоритетна ос I „Добро управление”, подприоритет 1.3 „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики”, Бюджетна линия BG051PO002/13/1.3-07., от СТРУКТУРНИ УПРАВЛЕНСКИ КОНСУЛТАЦИИ ДЗЗД гр. София в изпълнение на договор № 15-АК/07.04.2014 г.
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансиранаот Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Настоящият общински план за развитие. се разработва за 7 годишен период на действие, който съвпада с периода на действие на Областната стратегия за развитие на Софийска област 2014 – 2020г., а също и с този на регионалния план за развитие. Тъй като той се разработва на базата на активно обществено обсъждане и анализи на актуалния към момента Общински план за развитие на община Долна баня 2007-2014год., то той може да се счита за естествена актуализация на сега действащия план.

За разработването и съгласуването на този план са използвани следните похвати:

1. Подготовка и набиране на информация – провеждане на работни срещи, идентифициране на източниците на информация, съответно лица и процедури за осигуряване на необходимата информация. Разработване на въпросници и указания. Определяне на методите и времевата рамка за набиране на информацията. Осигуряване на информация от официалните източници и набиране на количествена и качествена информация, чрез провеждане на интервюта/ анкетиране.

2. Обработка и анализ – набраната първична информация е проверена за наличие на технически грешки или логически несъответствия, обработена, обобщена и анализирана; изготвени са таблици и графики.

3. Структуриране и анализ на набраната информация и данни и изготвяне на социалноикономически профил на областта.

4. Консултиране на резултатите със заинтересовани страни - хоризонтална дейност,

приложена както по време на подготовка и изготвяне на анализите, така и за консултиране на готовите продукти.

В процеса на набиране на информация са използвани следните методи:

- Преглед и анализ на данни от официални източници – Национален статистически институт (НСИ), Агенция по заетостта, Национална служба за защита на природата (НСЗП), Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), Областна дирекция „Земеделие“ и др. За да се осигури надеждно, актуално и полезно проследяване на съществуващите тенденции и настъпилите промени на територията са сравнявани и анализирани изходни данни по години за периода 2005 г. и 2013 г. - последната година, за която има официални данни от НСИ по всички използвани показатели.

- Изследване сред населението – за осигуряване на информация, която не е налична от други източници. Проведено е представително изследване на населението за община Долна баня, осигуряващо репрезентативност по признаците пол, възраст и тип населено място на пропорционален принцип. Изследването е проведено през месеците юни и юли 2014 г. като са анкетирани представители както на общинската администрация, така и на НПО и бизнеса в общината, чрез анкетни карти по време на фокус групите, както и такива качени на сайта на проекта за да се постигне по-широк обхват на анкетите.

На базата на установените проблеми, тенденции, изводи и препоръки са изведени силните и слабите страни, възможностите и заплахите, които са отправна точка, аргумент и обосновка на формулиране на стратегическата част на документа.

Общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020г. се разработва като се отчита съответствие с Областната стратегия за развитие на Софийска област за периода 2014-2020г. и проекта на Регионалния план за развитие на Югозападен района от ниво 2.

ОПР на община Долна баня е отворен документ, който следва да бъде наблюдаван, анализиран, оценен и/или променян в зависимост от промяната в социално- икономическата и административна ситуация.

ОПР се разработва при спазване на принципите и методите за публичност и партньорство, предложен е на

обсъждане и приемане на заседание на Общински съвет на община Долна баня през месец Септември 2014г.

I. *СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 1.1.Обща характеристика на община Долна баня*

Община Долна баня е част от Софийска област и е разположена в югоизточната й част.От север община Долна баня е оградена от южните склонове на Ихтиманска Средна гора, на юг от Рилския масив, на запад е затворена от планинската връзка между Средногорие и РилаШирока планина, Шумнатица и Севдибежица. Долна баня е призната за град с Указ на Държавния съвет на 4 септември 1974 г.

Климатът е умереноконтинентален. Температурният режим в котловината се характеризира със следните характеристики:

- средно януарската температура - 3єС;
- средно юлска температура - 19єС;
- средно годишна температура- 9.1єС.

Котловинният характер на Долнобанското поле е условие за инверсионно охлаждане, на което се дължи и факта, че екстремните температури в общината са установени в ниските, а не по високите части.

Преобладаващите ветрове през цялата година са северозападни. Най-силните ветрове духат през зимата /януари и февруари/ и в началото на пролетта. Разнообразните релефни форми обуславят промени в посоката на вятъра. Средногодишната валежна сума е около 600мм./кв.см, като най-голямо е процентно разпределение през лятото. Долнобанската котловина има относително по-малка валежна сума в сравнение с южните части на общината, което се дължи на дъждовната сянка, която хвърлят околните планини.

Релефът е полупланински, с надморска височина 640 метра. Между планините Сртедна гора, Рилския масив, Шумнатица и Севдибежица е разположена Долнобанската котловина, която има коритообразна форма с 520м и 680м абсолютна надморска височина. Долнобанската котловина се характеризира с широко, зает от гъсто разположени. Основен дял от територията на общината попада между 600м и 1000м надморска височина. Планинският облик на релефа се отличава с верижно и стръмно спускащи се склонове, което ограничава до известна степен развитието на земеделието. Високите планински части в непосредствена близост и наличието на термални минерални извори в Долна баня са важна предпоставка за развитието на международния туризъм и особено на рекреативния и на лечебния болнеологичен международен туризъм в перспектива.

Дълбоко разчлененият и хълмист характер на релефа, както и надморската височина играят важна роля за формирането на климата в общината. Поради разликата в надморската височина се наблюдават два вида климат - умереноконтинентален и планински.

Умереноконтиненталният климат е характерен за земите под 1000 м надморска височина. В общината това са земите около реките Марица, Очушница, Левица и Гуцалска. Тези земи представляват около 80% от територията на Общината.

Водния ресурс на общината се оформя от преминаващите през територията й реки Марица, Долнобанска

Бистрица, Очушница, Гуцалска. Но най-голямото богатство на Долна

баня са множеството минерални извори, които се разкриват и до момента. Всички те притежават уникални свойства и включват почти целия спектър от полезни качества. Общата характеристика на водата е: слабоминерализирана, алкална, радиоактивна. Геотермалният извор е с дебит 17 л/сек. като има неразкрит потенциал. Началната температура е 62 - 65 градуса по Целзий. Водите са подходящи за лечение и профилактика на заболявания на опорно-двигателния апарат и посттравматични състояния, дихателната и нервната системи, гинекологични и кожни заболявания, вторични анемии, проблеми с обмяната на веществата, както и за питейно приложение, но само за профилактика на кариес, поради високото съдържание на флуор. Друг минерален извор е този, който се намира в местността “Бялата вода”, разположен на 2,5 км югозападно от града, с дебит 1 л/сек. и температура 26 градуса по Целзий. Водата се характеризира като хипотермална, слабоминерализирана, сулфатнонатриева, без санитарно-микробиологични признаци на замърсявания. Радиоактивните показатели са в границите на нормите на минералните води. Има устойчив физико-химичен състав и се използва за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика, както и за трапезни цели. Основната водна артерия, протичаща през територията на общината, е р. Марица. Категоризирана е като II категория водоприемник. Състоянието на водните екосистеми в реката е оценено като добро, с достатъчно самопречистващ капацитет, но тъй като в реката се изливат практически всички отпадни води, то опазването на чистотата на водите на р. Марица е една от най-важните задачи, стояща за изпълнение пред Общината. С изграждането на ПСОВ ще се реши въпроса с отпадните води на гр. Долна баня. През територията на града преминават и реките Долнобанска Бистрица, Очушница и Гуцалска. Остро стои въпросът с образуваните нерегламентирани сметища, резултат от неконтролируемото изхвърляне на битови отпадъци и оборска тор по поречията на реките и изграждането на Пречиствателна станция за питейни води.

В община Долна баня оттича един от най-мощните термоводоносни басейни в РилоРодопската област и Средногорието. Долнобанският термален басейн се отличава с рязкото преобладаване на сулфатите и силна концентрация на калций. В микросъстава на водите изпъкват волфрама, германия, галия и стронция с дебит от 17л/сек. Естествените проявления на басейна са термоминерални извори в Долна баня, а също така и при Пчелински бани, село Костенец и Момин проход. Дезюнктивните тектонски нарушения стимулират инфилтрацията и дълбоката циркулация на водите, подхранващата зона на басейна. Термоминералният извор при гр. Долна баня е с дебит 17л/сек и Тє=65єС. През територията на общината протичат реките Марица, Очушница, Гуцалска и Гренадишка, което е добра предпоставка за развитието на земеделие /отглеждат се предимно ягоди, малини, картофи, а в последните години и маслодайни култури/.

Почвите са разнообразни – слабо излужени канелени горски, алувиално-ливадни и делувиални-ливадни, характеризиращи се с високо плодородие, като са подходящи за отглеждането на зеленчуци, лозя и зърнени култури. Северните склонове на Рила са заети от кафяви горски, а по реките Марица, Очушница и Гуцалска са разпространени алувиално-ливадните почви. Потенциаленни източници на замърсяване на почвите с тежки метали и в частност с оловни аерозоли, могат да бъдат моторните превозни средства. Може да се очаква, че замърсени с олово са почвите на

разстояние 15-20м от пътната настилка. Независимо, че

няма конкретни изследвания на почвите в района, въз основа на горепосочените обстоятелства може да направим изводът, че почвите в община Долна баня не са замърсени с тежки метали и нефтопродукти. Екологично – чистото състояние на почвите в района е застрашено от вредните газове, отделяни при изгарянето на твърди и течни горива за битови нужди, които попадат в почвата под формата на киселинни дъждове, както и от комунално – битовата дейност – регламентираното и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват както почвите, така и подпочвените води. Въпреки всичко неправомерното изсичане на горите може да доведе до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване, а използването на големи количества нитратни торове при производството на земеделска продукция се явява заплаха за повишено съдържание на нитрати в почвата. Взети са превантивни мерки за недопускане замърсяване на почвите с пестициди, поради наличието на залежали такива, които се съхраняват в склад, който не е в добро състояние и е неохраняем.

Флората е представена предимно от земеделски култури, като се отличава със сравнително равномерно разпределение на земеделска земя и горски фонд /29 508 дка е общият размер на земеделската площ в общината от общо 66 854 дка/. Характерна за територията на общината е богатата горска растителност /горският фонд е 32 570 дка от територията, което е около 50% от територията на общината при среден дял за страната 37%/. Горската растителност е представена от бор, ела, бук, дъб, топола, бреза и липа. Основен проблем е силното намаляване на гората, дължащо се на масовото незаконно изсичане.

Горски масиви - община Долна баня е сред общините с преобладаваща горска растителност-общината е сред общините с горска площ над 50% от общата площ. Най-широко разпространени представители са дъб, бук, ела, бор, смърч, липа. Към 31.12.2003г от общата площ е 30289дка, от която 9916 е собственост на физически лица, 20 309 е на общината и 64 на други организации /предимно юридически лица/.Долна баня е един от най-екологично чистите градове и известни минерални курорти в България, разположен между планините Рила и Средна гора в близост до известния планински курорт Боровец, на 66 км от София. Градът е с установени и трайни традиции в опазването на околната среда.

Фауната се характеризира с представители на род Бозайници, от които белка, невестулка, лисица, вълк, мечка, дива свиня, сърна, срындак, пор и язовец, а рода на земноводни е представен от дъждовника, змията и тритона. Районът разполага и с богато видово разнообразие на птици –глухар, лещарка, сокол, орел, лястовица, врабче, гугудка, врана, сойка, гълъб, особена гордост е наличието на големия брой щъркели. Понякога жителите и гостите на града имат възможността да се порадват срещите си с катеричките, които са редовни обитатели не само на горите, но и на дръвчетата, намиращи се в града. Множеството рибари имат възможността да уловят бяла пъстърва, мряна, шаран, каракуда, червеноперка и раци, чистещи речните дъна.

Защитени територии и зони

По своето местонахождение общината попада в резерват “Ибър”**,** който е важна част от Националния парк “Рила”, както и включва на територията си ЗМ “Голямо Градище“. Това дава възможност за участие в различни проекти, свързани със защитата на редки растителни и животински видове, както и за определяне на нови и приобщаване на стари туристически маршрути. Освен това е защитена зона по директивата за птиците и защитена зона по директивата за местообитанията

1.2 ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.2.1.Брой и гъстота на населението

Населението на община Долна баня по данни на НСИ от официално преброяване 2011г. е 4522 души, а по данни за 2013 е 4497 души.

таблица 1. Възрастова структура на населението на община Долна баня

Община	Общо	0-14	Въ
Долна баня	4522	773	
	%	17,09%	19,

фигура 1 Възрастова структура на населението на община Долна баня

1.2.2. Динамика на населението

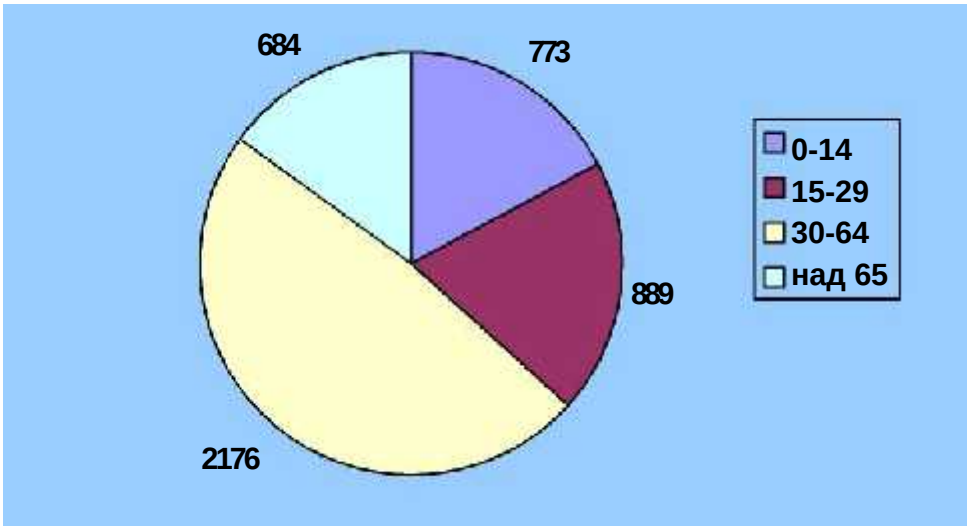

Естествен прираст на населението по пол през 2013г., по данни на НСИ.

Таблица 2 Естествен прираст

	Естествен прираст		
Община	всичко	мъже	жени
Долна баня	- 10	-5	-5

таблица 3 Естествен прираст на населението на община Долна банв

таблица 4 Численост на община Долна баня през годините преди и по време на действието на предишния план за развитие на община Долна баня, по данни на НСИ.

Численост на населението	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	4787	4699	4697	4668	4652	4665	4522	4487	4 497

Таблица 5 Механично движение на населението през 2013 г. , по данни на НСИ

Области	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
Общини	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
София	3 371	1 562	1 809	3 770	1 652	2 118	-399	-90	-309
Долна баня	65	22	43	45	19	26	20	3	17

фигура 2 Численост на населението преди и след действието на ОПР 2007 – 2013

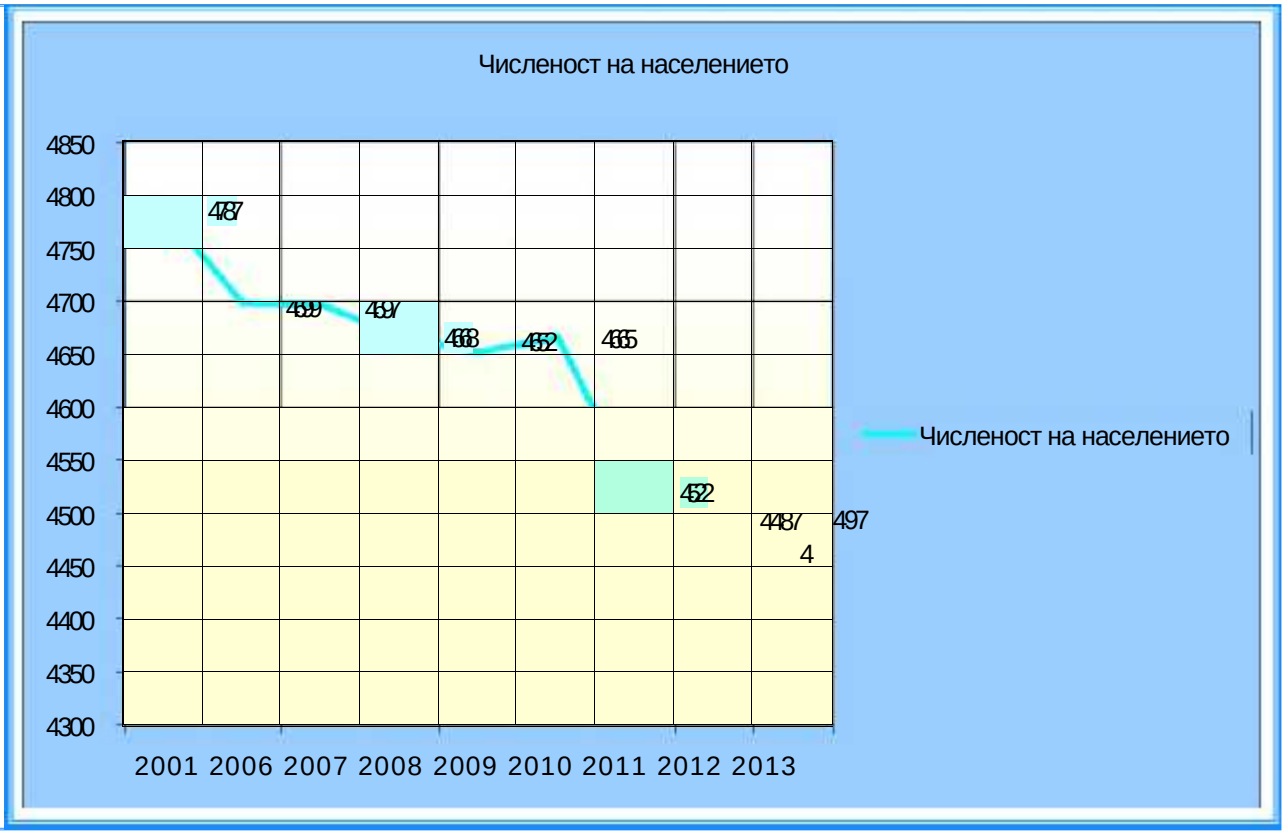

Общата численост на населението в община Долна баня, видно от горната таблица, спазва постоянен отрицателен прираст, като единствено през 2013г.има леко увеличение с 10 души. Намаляването на населението през 2013г. спрямо 2006г.е с 290 души в абсолютна стойност, което представлява 4,3% отрицателен прираст.
Негативната тенденция се дължи едновременно, както на отрицателния естествен прираст, така и на отрицателния механичен прираст, дължащ се най-вече на трудова миграция към големите урбанизирани центрове и чужбина, като изключение прави отново 2013г., където има положителен механичен прираст от 20 души.

1.2.3. Полова структура

Таблица 6 Населението на община Долна баня към 2013г. по пол. Източник: НСИ

	Общо		
община Долна баня	всичко	мъже	жени
2003	4 736	2 300	2 436
2013	4 497	2 208	2 289

Фигура 4 Структура на населението по пол

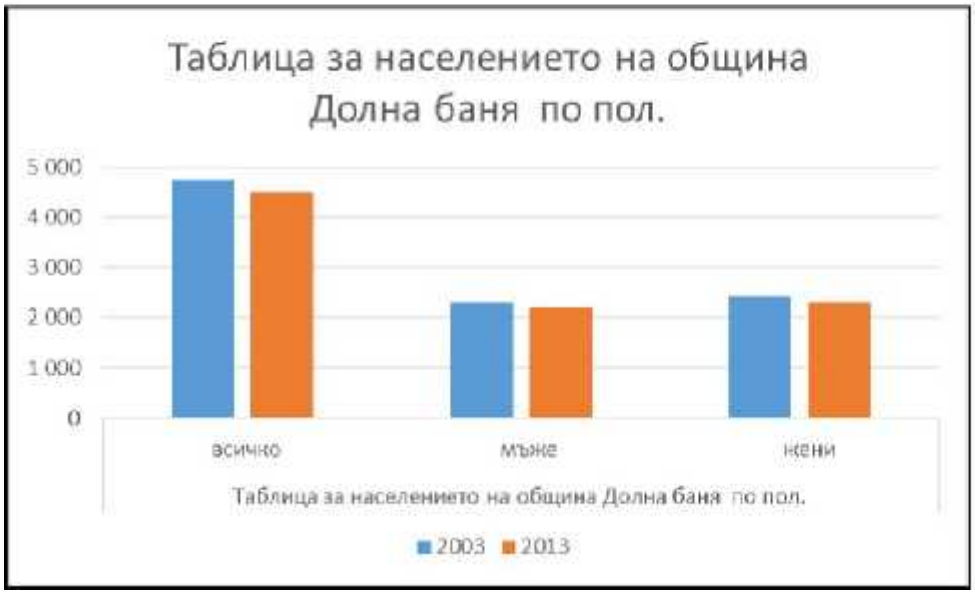

Видно от таблицата по-горе, в унисон с националните тенденции за съотношение на половете, съвсем минимално преобладават жените, които са 51% от населението.

1.2.4. Възрастова структура

Таблица 7 **Възрастова структура на населението на община Долна баня за 2011, по данни на НСИ.**

Възрастова структура	Възраст				
	Общо	0-14	15-29	30-64	над 65
Долна баня	4522	773	889	2176	684

Фигура 4 Възрастово разпределение на населението на общината

Над две трети (67,8%) от населението е в трудоспособна възраст, която говори за голям потенциал на работна сила, но което е съчетано с висока безработица , определяща община Долна баня в Списъка на общините с равнище на безработица с или над 35 на сто по-високо от средното за страната за 2013 г., обусловено от липсата на нови работни места и адекватна професионална квалификация.

Етническа структура / към 01.02.2011 г./
Лица, отговорили на въпрос за етническа принадлежност: 4282
Българска: 3499
Турска: 4
Ромска: 753
Друга: 15
Не се самоопределя:11

Значителния дял на представители от ромското малцинство, съгласно данните от официалното преброяване през м.02.2011г., определя до голяма степен и спецификата на проблемите по някои приоритети, като образование, здравеопазване и други.
От горните таблици могат да се набележат някои основни тенденции в демографската характеристика, а именно:
Забелязва се трайна тенденция към намаляване на населението, запазва се и отрицателния естествен прираст на населението, както и неговото застаряване. Ромските жени раждат два пъти повече от останалите жени в общината.
Броят на жените превишава този на мъжете през изследвания период. Съществен момент в демографското развитие на община Долна баня на фона на всеобщата картина за страната е интензивната външна миграция,

---

породена от безработицата и неблагоприятните социалноикономически условия.

Етническата група на българските граждани от ромски произход в гр. Долна баня е значителна и броят й е около 33% от общия брой на населението.Тъй като официално не могат да бъдат преброени ромите в Долна баня, защото голяма част от тях се самоопределят като българи, тази информация се взима приблизително от ЕСГРАОН на общинска администрация Долна баня.

1.3. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

Община Долна баня е сред общините със сравнително слабо развита икономика, по икономическите показатели общината е на едно от най-ниските места в страната /нетните приходи от продажби на предприятията на един жител са 7,57 хил.лв. за 2012 г., като в сравнение с 2003г 10,60 хил.лв. има намаление от 29%. През 2012 г. на територията на общината са регистрирани 125 действащи стопански обекта, като се забелязва намаление в сравнение с 2003 г. когато икономическите субекти са 335. На територията на общината функционират около десет по-едри икономически обекти, които наематзначителна част от трудоспособното население, а търговска дейност развиват около 80 дребни фирми, някои от които са:

Търговска дейност:

"Аси М - Асен Костадинов" ЕТ

"Тиже" ООД

"Сакса" ООД

"Светлина 52 - Светослав Славов" ЕТ

"Мита - Михаил Таков" ЕТ

"Марани тур" ЕООД

"Норд шипинг" ЕООД

"сем. Маринкови - Мито Маринков" ЕТ

"Боне 5669" ООД

"Тоникарташев" ЕООД

"Тодор Вълчанов" ЕТ

Дирекция "УССД" МВР
"Ангел Бояджиев-Антъни-Петър

Бояджиев" ЕТ

"Планински живот" ООД

"Георги Цветков" ЕТ

"Мартин 90" ЕООД

"Илиян Антов 777" ЕТ

"Мария Николова - 12" ЕТ

"Парадокс-АЕМ" ЕООД

"Веселин Йовчев-91-Елка Йовчева" ЕТ

"Йордан Стоянов - 93" ЕТ

"Силвекс" ООД

Действащи развлекателни заведения на територията на общината:

Павилион	"Аси"
Класически ресторант	"Природа"
Снек-бар	"Круиз"
Павилион	"Феникс"
Кафе-аперитив	"Ибър"
Класически ресторант	"Никол"
Ресторант с национална кухня	"Кедър"
Снек-бар	"Веселата къща"
Кафе-сладкарница	"Боне"
Кафе-аперитив	"Тони"
Кафе-аперитив	"Боболина"
Бюфет	"Секвоя"

Снек-бар	"Арония"

Бистро	"Ела"
Кафе-аперитив	"Цветелина"
Кафе-аперитив	"Ротманс"
Кафе-клуб	"777"
Кафе-аперитив	"Ники"
Класически ресторант	"Вретеното"
Кафене	"Юлия"
Снек-бар	"Круиз"
Бар-спортен център-басейн	"Магнолия"

1.3.2. Анализ на икономиката по отрасли

таблица 8 Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия за 2012 г. По икономически сектори за община Долна Баня

Икономически сектори (А21)	Предпр	Произведена продукция[1]	Нетни приходи от продажби	Заети лица[2]
	Брой	Хиляди левове		Брой
ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ	125	..	37 666	427
A СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	10	787	410	26
B ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	..	..	..	..
C ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	7	..	..	110
F СТРОИТЕЛСТВО	6	733	1 051	40
G ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	56	1 207	4 408	132
H ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	4	78	104	8
I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	13	619	934	45
J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	..	..	..	..
L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	9	174	144	17
M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	4	556	..	15
N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	..	..	..	..
P ОБРАЗОВАНИЕ	..	..	..	..
Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	5	183	183	8

Проект „Ефективно партньорство в Община Долна баня за формиране, изпълнение и мониторинг на общински политики”, договор 13-13-132/25.11.2013 г.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

R КУЛТУРА, СПОРТ И РА[3]ВЛЕЧЕНИЯ	..	..	..	..
S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	4	19	23	5

1 Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика

2 Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост ".."

Конфиденциални данни

1.3.2.1.Селско и горско стопанство

Със селско стопанство се занимава не малка част от населението на общината. Традиционно в Долна баня се отглеждат ягодови, малинови и други плодови насаждения, зърнени и етерично-маслени култури.

Земеделие:

От общата площ на община Долна баня в размер на 66 854 дка, 29 203 дка или 43.68% се използва за земеделски нужди.

В резултат на приватизацията и преструктурирането на по-голямата част от промишлените предприятия в Община Долна баня, голяма част от съкратените служители и работници от общинския център се насочиха към земеделското производство, което днес се явява основен фактор в местната икономика.

Общият размер на обработваемата земя в Община Долна баня е 26 442 дка . Земеделските земи на територията на община Долна баня включват следните почвени типове: слабо излужени канелени горски почви, алувиално-ливадни и делувиално-ливадни почви. Слабоизлужените канелени горски почви се отличават с високо плодородие. Северните склонове на Рила са заети от кафяви горски почви. Алувиално-ливадните почви са разпространени около реките Марица, Очушница и Гуцалска. Земеделските земи в района са предимно разпокъсани и маломерни, с наклони и част от тях са в различна степен ерозирали. В структурата на обработваемата земя най-голям е делът на зърнените култури, които заемат около 45% от обработваемата земя в Общината. Традиционна култура в частните стопанства са многогодишните ягодови и други плодови насаждения (малини). Значителна част от обработваемата земя в Община Долна баня се използва за лични нужди и се засажда с картофи и други зеленчуци.

* Растениевъдство :

Зърнопроизводството е широко застъпено. За 2013 г. за зърнени култури се използват 13 141 дка, засети предимно с пшеница, овес, ръж, третекало. Наблюдава се тенденция за намаляване на площите, засети със зърнени култури в сравнение с 2012 г., когато площта на земите със зърнени култури е 45% от общия размер на обработваемата земя в Общината. През 2013 г. за засети и 550 дка с царевица, като получения добив се използва предимно за задоволяване нуждите на личните стопанства на земеделските производители.

Маслодайни култури:

В съответствие с климатичните условия на района една част от населението се ориентира към отглеждане на маслодайни рози и лен. Това са сравнително нови култури, в чието отглеждане все още няма традиции в общината. Ето защо не може да се направи точно статистическо проследяване.

Зеленчукопроизводство:

Зеленчукопроизводството в общината има дългогодишни традиции, като основно се отглеждат картофи и различни други видове зеленчуци – кромид лук, домати, краставици, зеле и други. Значителната част от зеленчукопроизводството се използва за личните нужди на домакинствата, като в последно време една малка част от населението се ориентира към отглеждане на по-големи количества картофи с цел търговия. На територията на общината има изградена и действа целогодишно оранжерия за производство на оранжерийни домати и краставици, на термално отопление с покрита производствена площ от 5 дка на фирма ЕТ "Интерфорум ЕС".

* Производство на плодове:

За общината приоритет в производството на плодове е отглеждането на ягодови и малинови насаждения, като за голяма част от населението /около 43%/ това е основен източник на доход. Сред основните земеделски производители на сертифицирано производство на ягоди и малини на територията на общината е фирма "Балкан фрутс". Един от основните проблеми за производителите на ягодови и малинови насаждения са нерегламентираните тържища, липсата на единен пазар, както и липсата на фиксирана минимална изкупна цена на произведената продукция.

В съответствие с климатичните и почвените условия в района е застъпено и овощарството, като с приоритетно значение е отглеждането на ябълкови насаждения. През 2013 г. са засадени нови 40 дка с овощни дървета, като получения добив се използва предимно за задоволяване нуждите на личните стопанства.

Основните проблеми в развитието на земеделието в общината могат да се обобщят в следните насоки:

разпокъсаност, маломерност и отдаленост на голяма част от земеделските земи; преобладаване на малки лични стопанства /те задоволяват предимно семейни потребности, а на пазара се реализира само излишната продукция /;

липса на борси и тържища за селскостопанска продукция;

ниско ниво на механизация в растениевъдството – недостатъчна, амортизирана и неефективна селскостопанска техника;

ненаучно торене, основно поради високите цени на торовете. Масово се наблюдава едностранно азотно торене, което влошава качеството на растителната продукция и влияе отрицателно върху качествата на почвите и почвеното плодородие;

недостатъчно извършване на растително-защитни мероприятия в областта на растениевъдството;

несъответствие между цените на земеделската продукция и цените на фуражите, услугите и земеделската техника;

увеличение размера на неизползваните земи;
влошено състояние на съществуващите овощни масиви, поради липса на средства за закупуване на посадъчен материал, минерални торове и препарати за растителна защита и провеждане на мероприятия в растениевъдството;
липса на средства за създаване на нови площи с трайни насаждения; няма реален
пазар на земята.

В съответствие с климатичните и почвени условия, Община Долна баня е с исторически традиции и с подходящи предпоставки за развитие на овощарството, с приоритетно значение за отглеждането на ябълки, малини, ягоди, касис, вишни и други. На територията на Община Долна баня съществуват и добри възможности за развитието и на технически култури – особено на лен.

Животновъдство:

Животновъдството също има съществени традиции на територията на Община Долна баня. В резултат на реформите в селското стопанство, изразяващи се главно в ликвидиране на едрите форми на стопанисване на земята и на животновъдните комплекси, е налице значителен спад в поголовието на селскостопанските животни. В Община Долна баня се наблюдава тенденция на намаляване броя на животните във всички категории стопанства и рязко съкращаване на пазарната ориентация на подотрасъла. След практически пълната ликвидация на формите на концентрирано фермерско животновъдство, в общината преобладава отглеждането на единични бройки или малки стада от животни в личните стопанства на селските стопани, в много случаи при неподходящи хранителен режим, битови и санитарно-хигиенни условия, оказващи значително влияние върху обема и качеството на добиваната от тях животинска продукция.

Говедовъдство: В съответствие със спецификата на района, в говедовъдството традиционно се отглеждат породите “Симентал”, “Кафяво”, “Черношарено”. През 2013 г. броят на говедата в Общината е 130 бр., като се забелязва трайна тенденция за намаляване броя на отглежданите говеда. През 2013 г. в Общината са се отглеждали 320 бр.говеда, в т.ч. 180 крави, отглеждани в лични стопанства за нуждите на отделните домакинства, като в много от случаите се отглеждат при неподходящи санитарно-хигиенни и ветеринарни условия.

Овцевъдство:

Овцевъдството има дългогодишни традиции, като е един от основните приоритети в животновъдството. Въпреки това броят на отглежданите животни е намалял до 900 броя/. Като и при говедовъдството, овцевъдството задоволява предимно нуждите на отделните домакинства.

Произведеното мляко общо в Община Долна баня през 2013 г. е 228 хил.л, от които краве – 165 хил.л и овче мляко – 63 хил.л.

Свиневъдство:

Сходно с тенденцията в страната за спад в броя на отглежданите свине в Долна баня също се наблюдава сериозен спад в броя на отглежданите животни. През 2010 г. в общината са се отглеждали 400 бр.,

докато през 2013 г. се отглеждат 300 свине и 15свине-

майки.

Птицевъдство :

Данните относно отгледаните птици в Общината набелязват тенденция за драстично намаляване на техния брой. През 2012 г. в Долна баня са се отглеждали 1500 броя птици.

Ферма „Щраусово забавление” се намира на 70 км. от гр. София , на 2 км от гр. Долна Баня по пътя за Пчелински Бани и на 12 км от Боровец. Разположена е на 10 дка в местността „Панорамата”. Във фермата се отглеждат „ черни африкански щрауси”,наречени така, заради оперението на мъжките индивиди. Фермата разполага с ресторатче, в което могат да се консумират щраусови омлети и несравнимия щраусов стек-пържола. Посетителите могат да закупят разнообразни сувенири и дрехи, произведени от щраусови яйца и пера.

Пчеларство:

Благоприятна тенденция се наблюдава в развитието на пчеларството на територията на общината. През 2012 г. броят на пчелните кошери е 150, а през 2013 г. става 160 бр. Макар и прирастът да е много малък, следва да се отбележи, че този прираст до голяма степен се дължи на популяризиране на меда като здравословен и природосъобразен продукт.

Рибарство:

Водните площи заемат 1 218 дка, на територията на общината има 1 язовир, 1 водоем, 4 рибарника където се развъждат предимно шаран и червеноперка като водните площи са публично-общинска собственост. Рибарниците се използват предимно от членове на местното Ловно –рибарско дружество, а в почивните дни често се посещават от почиващите в съседните села.

При внедряване на подходящи форми на стопанисване и технологии в селското стопанство на общината, предвид благоприятните природно-климатични условия в района, съществуват условия за производство на екологически чисти продукти предимно ягоди, малини и касис, продукти от животновъдството – овче и краве мляко и производните им, пчелен мед, както и производството на билки и горски плодове.

Горско стопанство

Горския фонд в община Долна баня заема площ от 35 319 дка. или 47,98% от общата й територия. Долна баня е сред общините с голям процент на горски фонд, като най – характерните представители са бор, ела, смърч, дъб.

Вида на собствеността върху горите и горските площи относителният им дял в общия Горски фонд на територията на общината е както следва: 57,50% (20 309 дка) - общинска частна собственост, 28,08% (9 916 дка) - частна собственост, 14,24% (5 030 дка) - държавна публична и частна собственост и 0,18% (64 дка) - собственост на други юридически лица.

Горският фонд на територията на община Долна баня се управлява и стопанисва от Държавно

лесничейство – Костенец, със седалище к. Вили Костенец.

Горите на Горско стопанство Костенец са разположени по северните склонове на Рила планина и южните склонове на Ихтиманска Средна гора. В Горско стопанство Костенец
е включен горският фонд от община Костенец и от община Долна баня. Община Долна баня се намира в Тракийско-горско растителна област, подобласт Рила. Попада в два климатични района на Умерено-континенталната климатична подобласт на Европейскоконтиненталната климатична област: климатичния планински и нископланински район на Западна Средна България и климатичния район на високите котловинни полета на Преходната планинско-котловинна поморфоложка област на Ихтиманска и Същинска Средна гора. Във вертикално отношение попада в равнинно-хълмистия и хълмисто-предпланинския пояс на дъбовите гори (500-550м). Дървесната и храстовата растителност е представена от съобществата на сухоустойчиви видове: цер; космат дъб; келяв габър; бяла акация; обикновен глог; шипка. Във влажните места покрай поречията на реките се срещат влаголюбиви видове – върба, топола, бряст, елша.

Други дървесни видове, които са разпространени в общината са явор, клек, елша, трепетлика, офика, шестил, череша и др. В състава на растителните формации участват и следните храстови, полухрастови и тревни видове: хвойна, шипка, леска, малина, къпина, боровинка, птиче грозде, лазаркиня, папрат, коприва, светлика, чашкодрян и др.

Според функциите които изпълнява територията на Горския фонд на общината се разпределя, както следва: 1) групи гори със стопанско предназначение 2) защитни гори и територии, от тях: противоерозионни гори и територии и мелиоративни гори и територии 3) рекреационни гори и територии 4) защитени природни територии 5) исторически места с обща площ и 6) други гори и територии със специално предназначение.

Според почвените и релефни условия горските площи са разделени на 6 подпояса. А) подпояс на хълмисто – предпланински смесени широколистни гори Б) подпояс на нископланински гори от горун, бук и ела; В) подпояс на средно планински гори от бук, ела и смърч; Г) подпояс на високопланински смърчови гори; Д) подпояс на високопланински гори от субалпийски смърч и мура; Е) подпояс на субалпийските формации от единични дървета, клек и храсталаци.

Горите стопанисвани от Държавно лесничейство – Костенец като основен компонент на околната среда и като икономически и социален фактор са от изключително голямо значение за развитието на общината.

Те поддържат биологичното развитие на района, подобряват климата, регулират водния режим, създават благоприятни условия за развитие на дивеча, служат като обект на туризъм, отдих, почивка и украса на природната среда. От тях се добиват значително количество строителна дървесина и дърва за огрев. Горите в общината имат голямо значение за местното население изразяващо се главно в снабдяването му с дърва за огрев (основен вид гориво за отопление на населението на територията на общината) и предоставяне на площи за паша. Дърводобивът, лесокултурната дейност, добивът на диворастящи гъби и горски плодове дават възможност за допълнителни доходи на населението. Горите в района на общината предлагат добра база за развитие на Ловното стопанство. Освен описаните функции горите в района имат и голямо противоерозионно и защитно-водохранно значение.

Лесоустройственият проект на лесничейството осигурява добри предпоставки за съхраняване,

стопанисване и ползване на горския фонд. Основните насоки на организация на горското стопанство в общината, предвидени в проекта, са съобразени с поставената цел по групи гори и земи съобразно функциите им. В горите и земите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции организацията на стопанисването е насочена преди всичко към разширеното възпроизводство на главния продукт – дървесината, а също така запазване и повишаване на чистотата на гората. Проектирани са подходящи сечи и залесявания за осъществяване на тази задача. Направлението на стопанисването в защитните и рекреационни гори и земи има за цел непрекъснато подобряване и увеличаване на особените им функции, според конкретното им предназначение. При тях ползването на дървесина е второстепенна задача. Така в защитните гори (противоерозионни и мелиоративни) основната цел е запазване на съществуващата растителност и почвата, както и ограничаване на ерозионните процеси чрез подходящи мероприятия, запазване на инженерните съоръжения и подобряване на ландшафта около тях. В зелената зона (”Рекреационни гори и територии”/ Курортни гори) предимство е дадено на здравно-украсните функции на горите и създаване на максимално подходящи условия за туризъм и краткотраен отдих на населението.

Количеството и качеството на горските масиви може да бъде и една от определящите предпоставки за бъдещото развитие на общината. Всички гори на територията на община Долна баня следва да се стопанисват въз основа на стриктно изпълнение на лесоустройствения проект. В проектираните мероприятия като главна сеч, отгледна сеч, санитарна сеч и сеч за реконструкция следва около 75% относителен дял да имат отгледните и санитарни сечи. Размера на годишно ползуване в горите да се определя от лесоустройствения проект съгласно определените стопански класове. Лесничейството следва да добива дървесина и да я продава на различни потребители. По отношение на общинските гори, собственост на община Долна баня,дърводобива и добива на дърва за огрев са отдадени, чрез организиране на търг от Държавно лесничейство Костенец. С цел бъдещето ефективно ползване и опазване на общинския горски фонд трябва да се създаде общинско предприятие да стопанисване и експлоатация.

Освен добив на дървесина се извършват и ще се извършват залесителни мероприятия. Начина на възобновяването на зрелите насаждения трябва да се определя конкретно за всяко насаждение в зависимост от типа месторастене, възобновителната му способност, бъдещият видов състав и водените до сега мероприятия от икономическа гледна точка. В горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции залесяването трябва да има предимно производствена цел. В горите с особени/специални функции залесяването следва да се проектира с оглед увеличение на защитно-водохранните, защитно-противоерозионните и здравно-украсните им функции. В проектираните залесителни мероприятия в разработващият се от Държавно лесничейство – Костенец нов Лесоустройствен план за периода до 2016 год. ще се дава предимство на иглолистните дървесни видове – главно бял бор и черен бор, помалко със смърч, бяла мура и ела – около 80% от ежегодно залесяваните площи. От широколистните дървесни видове ще се залесява главно със зимен дъб и бук, по-малко с цер габър и акация. Вследствие на предвидените мероприятия ще настъпят съществени промени в площите и възрастовия състав по дървесни видове. Ще се увеличи участието на иглолистните дървесни видове. От широколистните ще се увеличи

За правилното реализиране на лова и риболова на територията на общината е необходимо стриктно да се изпълнява и ловноустройствения проект, като неделима част от лесоустройствения проект.

В горските масиви редовно се правят проверки за незаконна сеч, контролират се пътните артерии, на нарушителите се съставят актове и се налагат наказания. С връщането на гори на техните собственици се осигурява допълнителен доход за развиване на базата на собствен ресурс.

На територията на горския фонд ще се осъществяват и в бъдеще редица странични ползвания – паша на едър и дребен рогат добитък, добив на сено от голите площи, добив на листников фураж при провеждане на сечи при

реконструкцията на насажденията и почистване на просеки. Съществуват и сравнително добри условия за добив на билки, горски плодове и гъби.
Горските територии следва да бъдат оценявани и от гледна точка на потенциала им за развитие на някои алтернативни форми на туризъм, за съхранението, опазването и развитието на горската флора и фауна, както и на екологичното им въздействие.
За реализирането на политиката в областта на горите на община Долна баня за залесяване и поддържане на горският й фонд средногодишно ще бъдат необходими по около 150 хил. лв.

Общинско предприятие „Общинско горско стопанство" гр. Долна баня е учредено на 27.12.2007г. с Решение на Общински съвет гр. Долна баня. Предмет на дейност – Общинско горско стопанство е общинско предприятие за изпълнение на общински дейности, свързани с управлението, стопанисването, възпроизводството, ползването и опазването на горите, строителството в горския фонд, както и опазването на биологичното разнообразие на общинския горски фонд. Предприятието е второстепенен разпоредител на общински бюджет, като има собствена бюджетна сметка. Не е юридическо лице. Общата площ на горите, собственост на община Долна баня е 19 746 дка. Общинските гори са разположени по северните склонове на Рила и южните склонове на Средна гора. Най-високата точка е на 1 507 м н.в., а най-ниската е на 580 м н.в. В горско-административно отношение общинските гори се числят към Държавно горско стопанство Костенец и Регионална дирекция по горите София.

Като основни проблеми набелязани в хода на анализа са набелязани:

- Липсата за сдружение на селскостопанските и горски производителите;
- Липсата на планиране и договорни отношение за реализация на продукцията;
- Неспазването на стандарти и модерни технологии в земеделието;
- Използване на несертифицирани сортове и препарати;
- Липса на хладилна база за съхранение на готовата продукция;
- Липса на средства за стартиране на малки стопанства от местното население;

1.3.2.2.Преработваща промишленост

В община Долна баня има ограничен брой преработващи предприятия, като съществени за местната икономика са:
Предприятието "Ел бат" АД - Долна баня е от рециклиращата индустрия. Основната дейност на Ел Бат АД е преработване и рециклиране на различни видове олово-съдържащи отпадъци и амортизирани оловни акумулаторни батерии до получаване на олово, оловни сплави и натриев сулфат. Продуктите на фирмата са основна суровина при производството на оловнокисели акумулаторни батерии, широко използвани в автомобилостроенето, за кабелни покрития, а също и в химическата индустрия за облицовка. Производството в ЕЛ БАТ АД напълно съответства на използването на най-добри налични техники и технологии, приложими в тази сфера. Изпълнени са всички изисквания за опазване на околната среда и човешкото здраве,както и за осигуряване на безопасни условия на труд. Продуктите се произвеждат в съответствие с международни стандарти и по изискване на клиента.

Производството:

Производствен участък:

Трошене и сепарация - В този участък оловно-киселите отпадъчни акумулатори се натрошават и се сепарират на следните компоненти оловна паста, метална фракция, електролит, пластмаса. Отпадъчният електролит и оловната паста се подлагат на десулфатизация, в резултат на което се получава десулфатизирана оловна паста и разтвор на натриев сулфат. Разтворът на натриев сулфат се концентрира във вакуумно изпарителна инсталация до получаване на готов продукт натриев сулфат.

Производствен участък:

Топене - В този участък се извършва редукционно топене на металната фракция, десулфатизираната паста и всички оборотни олово-съдържащи материали на производството. Основен топилен агрегат е късобарабанна пещ, снабдена с газ-кислородна горелка и ръкавен филтър с импулсна регенерация на тъканта. В резултат на редукционното топене се получава черно олово.

Производствен участък:

Рафиниране - В този участък се извършват пирометалургични процеси по пречистване на оловото до получаване на готов продукт – меко олово и всички сплави на оловна основа. Готовата продукция се отлива на лентова разливочна машина на блокове, маркирани с име на производител, номер на плавка и марка на продукция.

Развитието на промишлеността е предимно свързана с развитието на хранително – вкусовата промишленост, като централно място заема винзавод – ЕТ “Ивена Комерс”. Винзаводът е традиционен производител на вина и високо алкохолни напитки от регионално и национално значение. Това е единственото по-голямо предприятие в общината, което разширява и модернизира производствените си мощности. На основата на повишено качество и обогатяваща се номенклатура, Винзаводът в град Долна баня притежава съществена конкурентноспособност както на вътрешния, така и на международните пазари. В завода работи около една пета от трудоспособното население на Долна баня, като проблем са не дотам добрите условия на труд

Развитието на промишлеността е предимно свързана с развитието на хранително – вкусовата

промишленост, като централно място заема винзавод – ЕТ “Ивена Комерс”. Винзаводът е традиционен производител на вина и високо алкохолни напитки от регионално и национално значение. Това е единственото по-голямо предприятие в общината, което разширява и модернизира производствените си мощности. На основата на повишено качество и обогатяваща се номенклатура, Винзаводът в град Долна баня притежава съществена конкурентноспособност както на вътрешния, така и на международните пазари. В завода работи около една пета от трудоспособното население на Долна баня, като проблем са не дотам добрите условия на труд

Характерен отрасъл, произтичащ от особеностите на природата/голям е дела на горската растителност/ е **дърводобива и дървопреработването**.

Дърводобивът и дървопреработващата промишленост са представени от две по-големи фирми, които разполагат с амортизирано оборудване и обслужват предимно местни потребители. На територията на община Долна баня функционират десетина дребни производители на мебели от масив. Тяхното производство се осъществява практически в занаятчийски условия и е основано на индивидуални поръчки на отделни клиенти. Шивашката промишленост е също характерен отрасъл за община Долна баня. Независимо от традициите в шивашкото производство съществувалите в близкото минало предприятия са ликвидирани в община Долна баня, което налага да се положат конкретни грижи за възстановяването на шивашкото производство. На територията на

общината развиват дейност три по-големи цеха, заемащи по около 25-30 човека работна ръка. В поголямата си част шивашка дейност осъществяват отделни частни производители, изпълняващи частни малки поръчки и задоволяващи личните си нужди.В новоприетия ОУП на Долна баня са създадени предпоставки за разширяване на индустриалната зона и изграждане на съвременен „Индустриален парк на община Долна баня”, отговарящ на изискванията на европейските фондове за насърчаване на конкурентоспособните малки и средни предприятия. Изхождайки от предпоставките за създаване на конкурентоспособен Индустриален парк в землището на Община Долна баня и от опита в тази насока на публичните и частни институции и инвеститори от Европейския съюз могат да се определят основните характеристики на бъдещия Индустриален парк „Долна баня”, а именно:

- Индустриален парк „Долна баня” може да привлича като клиенти – наематели на обособените терени както местни, така и западноевропейски, далекоизточни и други чуждестранни партньори от групата на средните производствени предприятия, заинтересовани от създаването на високоефективни гъвкави производства на територията на Република България с оглед износ без ограничения на крайната продукция на европейския пазар - след присъединяването на страната ни към Европейския съюз. По тази причина наред с предоставянето на традиционните административни и комунално-битови услуги трябва да се предвиди създаването на територията на Индустриален парк „Долна баня” на митническо бюро; данъчно бюро; банкови офиси и други подобни институции. Българското законодателство позволява в подобна зона всеки инвеститор да обособи собствен склад под

митнически контрол и да се ползва на място – например в Долна баня, от предимствата на класическите

свободни безмитни зони.

- Маркетинговите проучвания сочат, че основно място в структурата на партньорите на бъдещия Индустриален парк „Долна баня" ще заемат производството на промишлени и хранителни стоки при прилагане на нови високи технологии; разработването и разпространението на продукти и услуги на информационните технологии; предоставянето на транспортни и логистични услуги с обхват Югоизточна Европа и други подобни предприемачески инициативи. Съществуват благоприятни условия за създаване на производства с преимуществена екологична насоченост, сертифицирани според изискванията на Европейския съюз за биологични производства, за безопасност на храните и други подобни.
- Индустриален парк „Долна баня" може да бъде разположен на терен с площ от 100 дка до около 200 дка земя в землището на Община Долна баня, разпределена на парцели за отдаване под наем в зависимост от нуждите на фирмите. След оформяне на отделните парцели се изгражда вътрешно-транспортната мрежа /пътища и паркинги/. Към всеки парцел следва да се изгради връзка с водопровод, канал, кабел за електрическа енергия и кабели за телекомуникация със съответната мощност.
- Концепцията за изграждане на Индустриален парк „Долна баня" трябва да се основава на подхода на единно управление, само с терени предоставени под наем. Това ще позволи по-активното и убедително привличане на институционална и финансова подкрепа от Европейския съюз, основана на публично-частното партньорство с Община Долна баня.
- Изграждането на Индустриален парк „Долна баня" може да бъде реализирано на етапи – в зависимост от интереса на бъдещите клиенти-наематели, осигуреното финансиране и институционална подкрепа от Европейския съюз и българските публични институции.

1.3.2.3.Туризъм

Традиционно туризма е приоритетен икономически сектор за община Долна баня. Неговото развитие е свързано със създаване на цялостна концепция за изграждане, предлагане и управление на подходящи туристически продукти, инфраструктура и човешки ресурси в региона. Основен ангажимент по реализация на тази стратегия е на органите на местната власт в лицето на Общински съвет, Кмета и общинската администрация, които трябва да създадат условия за успешни инвестиции в сектор туризъм и съпътстващите го дейности, които от своя стана да доведат до значително подобряване на посочените по-долу параметри.

Таблица 9 *Показатели в сектор Туризъм за община Долна баня*

ilyrjElfEiSл6	'ISijiE Sц6ji6vE	2010	2011	2012 [2]
Средства за подслон и места за настаняване1	Брой	4	4	9

Легла	Брой	219	200	335
Легладенонощия	Брой	78022	66578	92072
Брой стаи	Брой	98	97	132
Реализирани нощувки	Брой	4655	4196	5304
Пренощували лица	Брой	3237	3239	3961
Приходи от нощувки	Левове	221647	222270	244320
Хотели	Брой	2	2	6
Легла	Брой	86	86	151
Легладенонощия	Брой	31390	25082	44888
Стаи	Брой	51	47	79
Реализирани нощувки	Брой	1586	..	2910
Пренощували лица	Брой	1548	..	2582
Приходи от нощувки	Левове	..	..	91200

1 Включват се категоризирани средства за подслон и места за настаняване с над 10 легла, функционирали през съответната година.
2 От 2012 г. изследването са провежда в съответствие с Регламент 692/2011 на Европейския парламент и Съвета относно европейска статистика на туризма.
"-" - Няма случай.
".." - Конфиденциални данни.

В града има действащо туристическо дружество. Туристическо дружество „Ибър” е наследник на създадения на 18.04.1902г. клон „Ибърски турист” към Българското туристическо дружество - гр.София, чийто председател тогава е професор Александър Балан. Инициативата е на даскал Атанас Цветков, който е и неговият пръв председател. То е първото селско туристическо дружество в България.
Туристическо дружество “Ибър” стопанисва две туристически хижи:
-Хижа ”Гергиница”;
-Хижа “Венетица”;

Действащи хотели:

Семеен хотел "Природа"

Семеен хотел "Ибър"

Семеен хотел "Никол"

Вилно селище "Кедър"

Къща "Веселата къща"

Къща "Ела"

Почивна станция	"Секвоя"
Семеен хотел	"Цветелина палас"
Самостоятелни стаи	"Пролет и Есен"
Къща за гости	"Далия"

Амбицията на общинската управа е да работи в насока повишаване на тусристическия поток. Общината има много, което да предложи на почиващите: чиста и красива природа, история и запазени традиции.

Една от стъпките в тази посока е изпълнението на проекта „Реконструкция на баняхамам /“Римска баня“/ в гр.Долна баня. Управата на общината очаква това да доведе до момента, в който Римската баня ще се превърне в атрактивен туристически обект, който ще привлича посетителите и гостите на града със своята експозиция (фотоси, аудио и видео материали) на тема история и традиция при използването на минералната вода.

Общината може да се похвали с многообразен и привлекателен културен календар, който включва фолклорни чествания, празници и фестивали, заедно те разкриват широк потенциал за обвързване на културните дейности с туристическата индустрия в общината.

По време на анкените проучвания стана ясно, че и представителите на общинската администрация, смятат че туризма на територията на общината трябва да бъде една от сферите с приоритетно значение. Ето някои от техните отговори:

Наличен ли е според Вас неоползотворен потенциал за икономическо развитие на територията на Община Долна баня? Ако да, моля посочете:
Да - в селското стопанство, преработващата и хранително-вкусова промишленост, туризма,привличане на инвеститори.
2. Наличен е такъв потенциал, като за целта може да се разработят мерки за осигуряване на заетост на населението; да се работи за подобряване на пътната и ВиК мрежи; развитие на културните, образователни и туристически ресурси, чрез което да се постигне подобряване на културното, образователно и материално състояние на местното население и т.н.
3. - Превръщане на туризма в устойчива индустрия на основата на природния и културно-исторически потенциал; - Оптимално използване на природните ресурси и опазване на околната среда с цел устойчиво развитие на туризма; - Развитие на съпътстващите туризма дейности и услуги; - Развитие на еко и селски туризъм на територията на общината; - Изграждане на нова и разширяване на съществуваща техническа инфраструктура;

- Разнообразяване на формите на туризъм и преодоляване на сезонността;
4. 1. Минералната вода 2. Чистият въздух и близостта на Долна баня до София, Пловдив, Боровец

Можете ли да посочите дейности,инициативи и проекти, резултатите от които биха се отразили благоприятно върху качеството на живот в община Долна баня?
1. Развитие на икономически ефективен туризъм като част от процеса на ускоряване на общото икономическо развитие;
2.Дейностите, които биха повлияли благоприятно върху качеството на живот са: развитие на туризма, на инфраструктурата
3.Туристическият проект на трите общини, Долна баня, Самоков и Сапарева баня.
4. Да, на територията на община Долна баня има наличие на минерална вода, която може да бъде използвана за СПА услуги, лечение и други.

Над 60% от анкетираните споменават развитието на туризма в отговорите си. Община Долна баня има потенциал да превърне туризма в един от основните поминаци на населението си. Проекта планиран от община Долна баня съвместно с общините Самоков и Сапарева баня носи името „**Подкрепа за развитие на регионален маркетинг на туристическа дестинация – Самоков- Долна баня – Сапарева баня**" и е финансиран поОП „ Регионално развитие". Целта му е популяризиране на регионален туристически продукт на район със завиден потенциал за развитие на различни видове туризъм. Освен невероятната природа, богатото културно-историческо наследство, в региона може да се развиват планински, лечебен (балнеоложки), екотуризъм, СПА, религиозен, екстремен туризъм и др.

Акцентът трябва да бъде поставен върху връзките на туризма с множество обществени и частни сектори, въпреки че някои от тях са лимитиращ фактор за по-бързо, по-добре и попълно предлагане на туристическите услуги в този регион (инфраструктура, комунални услуги, транспорт). Изброените услуги също частично се отразяват на демографската структура на населението. Тя трябва, в допълнение към експертните кадри, да бъдат образовани и активиран чрез производство на здравословна и органична храна, както и производство на сувенири и ръчни занаяти.

Институционалната основа, като се използват съществуващите туристически ценности на община Долна баня, включително минералните извори, е успял да наложи туризмът като основа и движещо мото в целия регион. Също така, тази позиция е повлияна силно от съзнанието на местната общественост, предимствата и проблемите и недостатъците на туристическите дейности. Като положителен и дългосрочен пример, може да се каже, че от решаващо значение проблема с отпадъчните води от започва да се решава по време на последните три години. с някои отводнителни работи.

Земеделски имоти и правни въпроси, особено на националните паркове - частни имоти, водят до нерешени и проблемни отношения.

Кандидатите за нов бизнес, трябва да получават средства от субсидиите от държавни и Европейски фондове.

Главни предимства в сферата на туризма:

- Добро геостратегическо положение и сравнително лесен достъп.
- Предлагат се разнообразни процедури с минерална вода и уникални атракции в планината.
- Историческо и културно многообразие, което позволява създаване на разнообразни туристически продукти. Има затвърдени традиции в организацията на туристическия бизнес и съградена физическа среда.
- Специфични традиции на земеползване – свързва се с атрактивни и уникални местни празници и

традиции.

Съчетанието от термални зони с минерални води и планина и правят дестинацията атрактивна. През 2012, Долна баня е била посетена от само 2044 чуждестранни туристи, с ефективен среден престой 4,9 дни, като реална цел е поне 2800 чуждестранни туристически посещения, със среден престой от 6,7 дни.

- Привлекателна за туристи с различни интереси.
- Районът е добре познат на туристическия пазар и има действащи обекти и организации. Има връзки с други райони, богати на вече разработени СПА центрове;
- Освен това се намира в близост до международни пътища като например : Е-75, Е79, Е-80, М-22 и има добра регионална пътна мрежа;
- Недокосната планинска природа , богат на минерални извори район и богато културно и историческо наследство;
- Качествена и здравословна храна;
- Традиционно гостоприемно население и позитивна нагласа към туризма;
- Модернизация на съдържание и дейности, като основното условие за удължаване на туристическия сезон ,
- Интензивно нарастване на съдържанието и дейностите на спа пречиствателни центрове и продължителен растеж на туристическите посещения през първото десетилетие на XXI век.

Най-ясно изразени слабости:

- Концесиите за предоставяне на минерална вода се раздадени в произволни количества, не главно за нуждите за балнеопроцедури и лечебни цели. Това положение неминуемо води до неефективност и криза в ползването на минералните води.
- Общата инфраструктура в региона се нуждае от подобряване и от по-добро поддържане - улици, водоснабдяване и канализация, улично осветление, управление на отпадъците, пътища между населените места и др. Туристическата информационна инфраструктура в населените места и между населените места трябва да бъде развивана.
- Не са използвани всички възможности на културните и историческите ресурси за включване в туристически продукти – не са социализирани и интерпретирани .
- Липсва специализирана атракционна инфраструктура в общината и района.
- Все още биоразнообразието не е достатъчно проучено като възможност за предлагане на атракции за посетителите. Това намалява възможностите за разработване на туристически пакети и предоставяне на информация за туристите.
- Маркетингът и рекламата на дестинацията, не са достатъчно организирани и координирани и не се осъществяват системно, целенасочено и ефективно.
- Слаба страна на човешките ресурси е липсата на достатъчно информираност и разбиране за същността на устойчивия туризъм. Професионалната квалификация на предприемачите, уменията и нагласите за обслужване

на туристи както и чуждоезиковите умения се нуждаят от развитие.

- В областта на бизнеса липсват традиции във взаимодействията и партньорствата. Тази слаба страна характеризира и водещото взаимодействие м/у институциите и НПО.
- Слаба страна на съществуващите туристически продукти е недостатъчното количество и качество на специализирани интерпретативни програми, които отразяват съвременните тенденции на предлагане на информация и преживявания.
- Част от базата за настаняване на туристи на територията на общината се нуждае от подновяване и осъвременяване, във и особено извън градските центрове.
- Институционалното ниво на развитие на устойчивия туризъм се нуждае от нарастване на местния професионален капацитет за управление на промените в туристическото развитие, а там, където няма такива институции – и от създаване на такива.
- Няма изградена система за пречистване и управление на отпадните води, както и за събиране и преработка на твърдите битови отпадъци.
- Общинските власти не се включват активно в развитието на устойчив туризъм
- Непълноценно използване на планинските масиви в района;
- Инфраструктурни проблеми;
- Липса на разбиране на важните дейности в икономиката;
- В момента няма възможност за коригиране на сградния фонд над 1800 м, които са проблем свързан с оказване на околната среда и законността;
- Няма интерес към важни чуждестранни практики и опит.
- Намаляване на туристическия капацитет в туристическите центрове в националните паркове;

Комплексна оценка на туристическия потенциал:

Според оценката е очевидно, че сегашната ситуация на туризма в община Долна баня не е в съответствие с текущите атрактивни туристически предложения от други страни, защото не е създал пълен туристически продукт и не използва адекватно потенциал за туризъм. Ето защо, ние предлагаме, при планирането на бъдещото развитие да се фокусира върху подобряване на факторите за качество, които са оценени ниско в комплексната оценка (липса на урбанизация, инфраструктура), а също и тези, които са класирани високо, но не достатъчно икономически експлоатирани. Трябва да се положат усилия за намаляване на дисбаланса между вътрешни ресурси като възможности и външни фактори като възможности. Например: Привлекателност на ресурсите и специфичните ресурси като най- високо оценени за потенциално комерсиализиране, чрез засилване на съществуващите форми на туризъм.

В допълнение:

- Географски и позиция на трафика трябва да се използва за засилване на транзитния туризъм. Въпреки, че е по-малък мащаб вече присъства в местните туристически дестинации, може да бъде засилено с по-добри туристически табели, листовки и карти с привлекателността на местните минерални извори и неговата среда и

т.н..

- Близост на центрове - Туристическите агенции трябва да бъдат включени, за да обновят своите програми

за екскурзии и уикенд екскурзии с посещение на община Долна баня. Също така, рекламните туристически дейности трябва да бъдат насочени към училища, спортни клубове и други сдружения и организации, и т.н., или клиенти, които са не само се интересуват от медицинския туризъм. Различни форми на проявление на туризма могат да бъдат интересни за хората, близки до околната среда.

- Инвестициите в инфраструктура, която от своя капацитет и качество може да отговарят на съвременните световни стандарти и различни видове туристически дейности. Областните и общинските планове трябва да определят условията, при които планираната площ е пространствено и функционално определена. Според плана, ще бъде възможно да се изгради район, в няколко фази, както за предвидените единици и подгрупи, в зависимост от интереса на местната власт, местните общности и други инвеститори и в зависимост от ангажиментите, които могат да бъдат заделени за оборудване на обектите с необходимата инфраструктура. Плановете включват изграждането на спортни терени, аква-парк, бизнес и търговски център, хотелски комплекс с апартамент-хотел, конферентен център, спа и уелнес център, централната паркова зона, и т.н.
- Оборудване и услуги-образоване съществуващия персонал и повишаване качеството на оборудването,.
- Въз основа на определени предложения за дейности, които трябва да бъдат разработени за стопански туризъм потенциал за уелнес центрове управлението на тази туристическа дестинация трябва да се обнои и да се създаде серия от нови предложения, които да допълнят съществуващите туристически съоръжения. Основният акцент на развитието на туризма е управлението на туристическите дестинации/
- Товароносимост на туристическа дестинация, е способността му да приема туристи и развитие на туризма, без да се нарушава в по-голяма степен общата околната среда, постройки и социално-културни паметници. Това предполага наличието на туристи, които в никакъв случай да нямат въздействие върху околната среда. Това е прието от местните жители и туристи, и е в интерес устойчиво бъдеще.

1.4. СОЦИАЛНА СФЕРА 1.4.1.

Пазар на труда

1.4.1.1.Заетост

Заетостта в община Долна баня в сравнение със средните за област София показатели се характеризира с по-ниско ниво на активност на населението 52% при средно 67.5% за областта, но съпроведено с висок коефициент на

заетост от активното население 78% при 62,5% средно за областта, което е видно и от таблиците по-долу:

Таблица 10 Население на 15 и повече навършени години по икономическа активност, пол и възраст към 01.02.2011 година заобщина Долна баня.

	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни				
Община Пол Възраст		**общо**	**заети**	**безработни**	**общо**	**учащи**	**пенсионери**	**лица, заети само с домашни или семейни задължения**	**други**
ДОЛНА БАНЯ	3749	1964	1543	421	1785	214	1092	304	175
15 - 19	301	48	16	32	253	209	4	28	12
20 - 24	295	193	139	54	102	4	6	64	28
25 - 29	293	212	153	59	81	..	3	54	23
30 - 34	325	252	194	58	73	-	9	36	28
35 - 39	321	265	205	60	56	-	8	31	17
40 - 44	351	293	248	45	58	-	24	21	13
45 - 49	298	229	191	38	69	-	31	27	11
50 - 54	320	235	201	34	85	-	43	22	20
55 - 59	264	162	130	32	102	-	72	14	16
60 - 64	297	68	59	9	229	-	218	6	5
65+	684	7	7	-	677	-	674	..	..
Мъже	1822	1060	811	249	762	120	436	77	129
15 - 19	165	30	8	22	135	118	3	6	8
20 - 24	158	126	93	33	32	..	4	8	19
25 - 29	163	128	86	42	35	..	..	14	18
30 - 34	164	129	99	30	35	-	4	6	25
35 - 39	171	144	113	31	27	-	6	8	13
40 - 44	176	142	116	26	34	-	14	9	11
45 - 49	153	114	98	16	39	-	22	9	8
50 - 54	155	105	84	21	50	-	28	9	13
55 - 59	141	87	66	21	54	-	39	4	11
60 - 64	123	49	42	7	74	-	69	3	..
65+	253	6	6	-	247	-	245	..	..
Жени	1927	904	732	172	1023	94	656	227	46

15 - 19	136	18	8	10	118	91	..	22	4
20 - 24	137	67	46	21	70	3	..	56	9
25 - 29	130	84	67	17	46	-	..	40	5
30 - 34	161	123	95	28	38	-	5	30	3
35 - 39	150	121	92	29	29	-	..	23	4
40 - 44	175	151	132	19	24	-	10	12	..
45 - 49	145	115	93	22	30	-	9	18	3
50 - 54	165	130	117	13	35	-	15	13	7
55 - 59	123	75	64	11	48	-	33	10	5
60 - 64	174	19	17	..	155	-	149	3	3
65+	431	..	..	-	430	-	429	-	..

По данни на НСИ

- Трудоспособен контингент:

Таблица 11

Икономически активни:	към 01.02.2011 г.
Общо:	1964
Заети:	1543
Незаети:	421
Икономически неактивни:	1785
Коефициент на заетост	78%
Коефициент на активност	5 2 %

Таблица 12 Заети лица за 2012 година

Община	Общо	Аграрен	Индустрия	Услуги	Относителен дял на заетите в частния сектор - %
Общо за София област	66390	2693	26031	37666	80,3
Долна баня	690	28	175	487	6 5 , 8

фигура 5 Заети лица за 2012 година по икономически сектори в община Долна баня

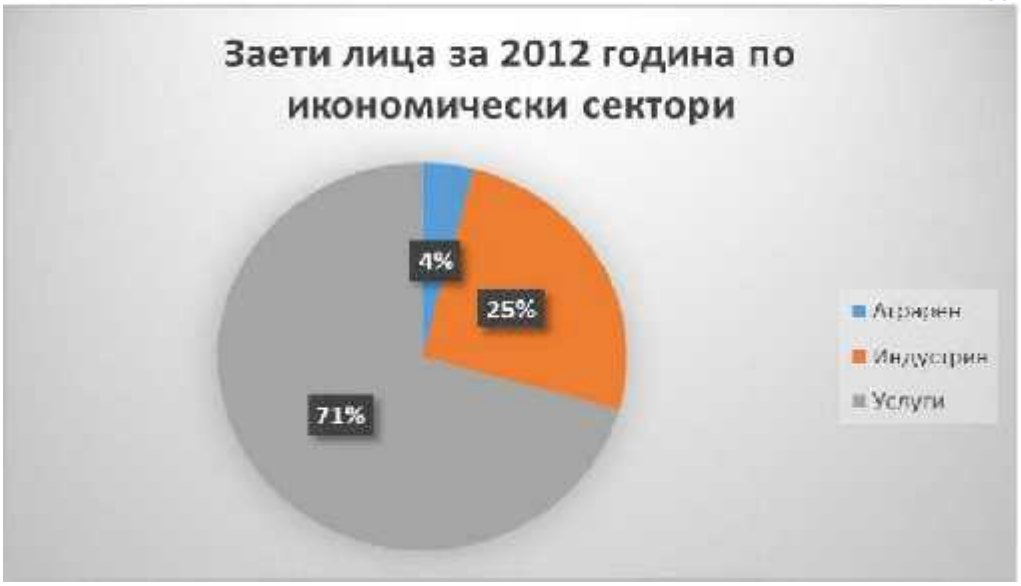

В нефинансови предприятия в общината има заети 427 лица. Отношението на тяхната заетост по икономически сектори е следното:

таблица 13 Разпределение на заетостта в община Долна баня по икономически сектори

ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ	**427**
A СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	26
B ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	..
C ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	110
F СТРОИТЕЛСТВО	40
G ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	132
H ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	8
I ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	45
J СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	..
L ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	17
M ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	15
N АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	..
P ОБРАЗОВАНИЕ	..
Q ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	8
R КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	..
S ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	5

По данни на НСИ

фигура 6 Разпределение на заетостта в община Долна баня по икономически сектори

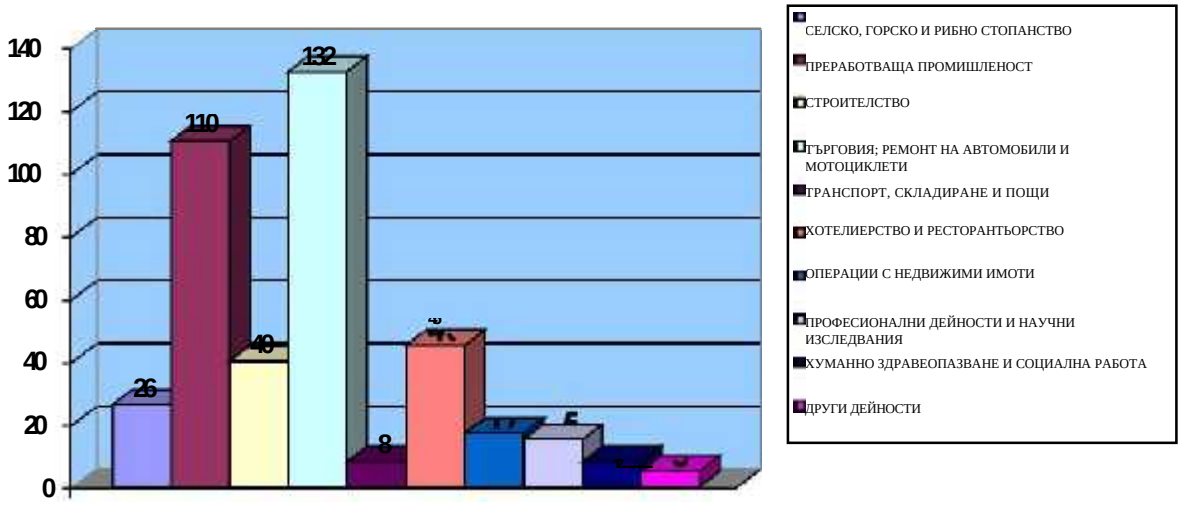

1.4.1.2. Безработица

Коефициентът на безработица в община Долна баня е 21 % към 01.02.2011 г. (Незаети лица спрямо общ брой на икономически активни лица). При среден в Софийска област (към м. Декември 2011г.) - 12,2%. Общината се нарежда на една от първите позиции в Софийска област по процент на безработица на населението, заедно с общините Ихтиман, Самоков и Правец.

Безработицата на територията на общината се у-величава се увеличава. Средногодишния брой на безработните в община Долна баня по години е следния по данни на бюрото по труда – гр.Самоков:

таблица 14 Регистрирани безработни лица на територията на община Долна баня

Регистрирани безработни лица, 2008 г.	483
Регистрирани безработни лица, 2009 г.	498
Регистрирани безработни лица, 2010 г.	612
Регистрирани безработни лица, 2011 г.	641

таблица 15 Разбор на регистрираните безработни лица на територията на община Долна баня

Брой безработни лица без, или с по-ниско от основно образование	438
Брой безработни лица с увреждане	18
Брой безработни младежи от 18 до 25 години	81
Брой безработни лица на възраст над 55 години	75

Структурата на безработните в община Долна баня е твърде негативна: 74,8% от

регистрираните са без квалификация, като 93,1% от тях са с основно и по-ниско образование и са от ромски произход. Това затруднява неимоверно тяхната реализация. Благодарение на реализиране програми за заетост и предимно на НП ”ОСПОЗ”, устроени на работа са 348 от безработните, което представлява 69.6% от всички устроени на работа с посредничеството на Дирекция “БТ”. През 2011 г. с активната политика провеждана от “БТ” гр.Самоков се стимулират работодателите да разкриват работни места от една страна, а от друга се стимулира активното поведение на безработните към повишаване на трудовата им мотивация и качествената им характеристика.

Най-голям е делът на субсидираните работни места за нискоквалифицирани работници – 55,4%, следван от този на производителите в областта на селското и горското стопанство – 28,3%.

82,9% от включените в обучение са по програми и мерки от Закона за насърчаване на заетостта, 37 са безработни лица, постъпили на работа през 2011 г. след като са придобили квалификация в организираните от Дирекция ”БТ” курсове. Изразходваните средства са в размер на 280 594 лв., от които 48 846 лв. за обучение.

Изводи:

Много от безработните не са регистрирани;

По-висок е делът на безработните сред жените;

Наблюдава се тенденция за увеличаване делът на регистрираните трайно безработни лица;

Твърде много от харата са с ниско образование, корто сериозно им пречи в успешна професионална реализация;

Малко от работодателите се интересуват от наемане на лица регистрирани на трудовата борса;

1.4.2. Образователна инфраструктура

	Брой учители	Брой ученици	Брой компютри	Брой класни стаи	Брой кабинети
Детски градини					
ОДЗ “Юрий Гагарин”		210			
Средни училища					
СОУ „Неофит Рилски”	34	468	20	11	6
ПГ „Христо Ботев”	14	256	11	9	2

Община Долна баня има добре развита образователна структура. В Общината има 3 учебни заведения - СОУ“Неофит Рилски”, Професионална гимназия ”Христо Ботев” и

обединено детско заведение “Юрий Гагарин”.

В СОУ”Неофит Рилски” се обучават 468 ученика, в паралелки от първи до дванадесети клас. В сравнение с 2005 г. се наблюдава тенденция към спад броя на завършващите ученици. Докато през 2005 г. завършват 34 ученика през 2011 г. техният брой спада на 19 младежи. Това от една страна се дължи на желанието на учениците да изучават нови специалности, не предлагащи се за изучаване в училището, а от друга в последните години се наблюдава тенденция към намаляване броя на учениците, постъпващи в първи клас главно поради намаляване на раждаемостта. В горен курс на обучение постъпват основно деца, живеещи в гр. Долна баня и броят им също намалява поради това, че:

- част от учениците, постъпват в езикови гимназии и професионални гимназии. - част от не продължават средното си образование

- част от децата отиват да учат в гр.Костенец.
- В **професионална гимназия”Христо Ботев**” се обучават общо 181 ученика в специалностите ”Лесовъд”, “Оператор в дървообработването”, “Оператор в шевно облекло”, “Горско стопанство и дърводобив”.Ромските деца тук са малко, защото това е техникум , те обикновено не учат след 7 клас. Материалната база е остаряла, като дървообработващите и шевните машини са закупени през периода 1964/1965/ и имат нужда от подмяна.

ОДЗ ”Юрий Гагарин“ е единственото детско заведение в общината, като изцяло задоволява нуждите от детско заведение. В детската градина се обучават 210 деца в общо 7 групи.

За учебната 2012-2013 година подлежащи за предучилищно обучение, родени 2006 и 2007 год. са: 115. В ОДЗ „Юрий Гагарин” има 4 подготвителни групи: 6- годишни-група от 27 деца са обхванати в целодневна форма , група от 24 деца са в целодневна форма, група от 13 деца са обхванати в полудневна форма; 5-годишни-една целодневна група от 30 деца и 1 полудневна с 21 деца, която обединява и 5 и 6 – годишните деца.

Таблица 16

Таблица: Учебни институции в община Долна баня

(Брой)

ilyrjElfEiSц	2010/2011	2011/2012	2012/2013
AiySTji6 бji6ibikvбб			
"YTpy	2	2	2
Общообразователни училища	1	1	1
Специални училища	-	-	-
Училища по изкуствата и спортни училища[1]	-	-	-
Професионални гимназии	1	1	1

Професионални колежи с прием след средно образование	-	-	-
Професионални училища след VI и VII клас	-	-	-
Професионални училища след VIII клас	-	-	-
Самостоятелни колежи	-	-	-
Университети и специализирани висши училища	-	-	-

По данни на НСИ

Таблица 17

Таблица : учащи в Община Долна баня

(Брой)

Показател	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Учащи			
По степени на Международната класификация на образованието (ISCED 2011)			
Общо	591	614	629
Начално образование (I - IV клас, ISCED - 1) - общо	205	192	173
Общообразователни училища	205	192	173
Специални училища	-	-	-
Прогимназиално образование (V - VIII клас, ISCED - 2) - общо	169	168	161
Общообразователни училища	169	168	161
Специални училища	-	-	-
Професионални училища с прием след VI и VII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-
Средно образование (IX-XIII клас, ISCED - 3) - общо	217	254	295
Общообразователни училища	65	77	85
Специални училища	-	-	-
Училища по изкуствата и спортни училища[1]	-	-	-
Професионални гимназии (III степен професионална квалификация)	74	68	104
Професионални гимназии и училища (II степен професионална квалификация)	78	109	106
Професионални училища с прием след VIII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-
Професионално обучение след средно образование (ISCED - 4) (IV степен професионална квалификация)	-	-	-
Колежи (ISCED - 6)	-	-	-
Университети и специализирани висши училища (ISCED - 6, 7)[2]	-	-	-
По видове учебни институции			
Общо	591	614	629
Общообразователни училища	439	437	419

Специални училища	-	-	-
Училища по изкуствата (III степен професионална квалификация)[1]	-	-	-
Професионални гимназии (III степен професионална квалификация)	74	68	104
Професионални колежи с прием след средно образование	-	-	-
Професионални гимназии и професионални училища (II степен професионална квалификация)	78	109	106
Професионални училища след VI и VII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-
Професионални училища след VIII клас (I степен професионална квалификация)	-	-	-
Колежи	-	-	-
Университети и специализирани висши училища[2]	-	-	-

По данни на НСИ

1 До учебната 2012/2013 година спортните училища са включени към общообразователните училища (изменение на Закона за професионалното образование и обучение - ДВ, бр. 50 от 2010 г.)
2 Без докторантите.

"-" - Няма случай.
".." - Конфиденциални данни.

Таблица 18

Таблица : Преподаватели по видове учебни институции Община Долна баня

(Брой)

Показател	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Преподаватели по видове учебни институции			
Общо[1]	42	42	44
Общообразователни училища	29	29	31
Специални училища	-	-	-
Училища по изкуствата и спортни училища[2]	-	-	-
Професионални колежи с прием след средно образование	-	-	-
Професионални гимназии и училища след VI, VII и VIII клас[3]	13	13	13
Колежи	-	-	-
Университети и специализирани висши училища	-	-	-

По данни на НСИ

1 Вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост във всички видове училища; не

включва възпитателите.

Таблица 19

Таблица: Детски градини в община Долна баня

(Брой)

Показател	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Детски градини			
Детски градини[1] - общо	1	1	1
Детски учители	11	11	11
Деца	156	172	183
Целодневни детски градини	1	1	1
Детски учители	10	..	..
Деца	131	139	149
Полудневни детски градини	-	-	-
Детски учители	..	..	..
Деца	25	33	34

По данни на НСИ

Таблица 20

Таблица: Детски ясли и деца в детските ясли в община Долна баня			
Показател	2010	2011	2012
Детски ясли - общо	1	1	1
места	18	18	18
Деца - общо	18	18	18
момчета	10	12	8
момичета	8	6	10

По данни на НСИ

Характено за Долна баня е че е една от общините в област София с най-много среден брой деца на 1 учител в детските градини – близо 17 деца.

За учебната 2012-2013 година подлежащи за първи клас са децата, родени през 2005 година. По списък от Община Долна баня, родените през 2005 г. с постоянен адрес Долна баня са 55 деца. От тях записани в първи клас на СОУ „Неофит Рилски" са 41, 4 от децата учат в СОУ „Св. Кл. Охридски" Костенец, 4 от децата са извън България, 6 деца живеят с родителите си извън Долна баня. / Елин Пелин,

Ягодово, Ивайлово, София, Радуил/, т.е. необхванати деца в община Долна баня няма.

В СОУ „Неофит Рилски” през 2012-2013 уч. година отпаднали от училище са 2 деца. Причината за отпадането им е омъжване и в този случай реинтегриране не е възможно.

Активна е работата с родители в ОДЗ и в СОУ. Провеждат се родителски срещи, ежедневното посещение на родителите в училищата дава възможност за разговори и изясняване на проблеми. В ОДЗ съвместно с ЦОП е реализирана дейността „Училище за родители”. ОДЗ съвместно с Община Долна баня участва в проект „Всички заедно ще вървим напред” в партньорство с ЦОИДЕУМ. Темата е „Образованието на децата ми е най-важното нещо за добрата им реализация в обществото”. В СОУ се проведоха курсове за огрaмотяване на възрастни чрез БТ Самоков. Почти всички учители и директорът на СОУ са преминали през обучителните семинари на Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе”. Някои от учителите са участвали в проект „Училище без дискриминация”.

1.4.3. Здравеопазване

Здравеопазването в общината е поверено на 3ма лични лекари и един педиатър. При население от 0 до 14 години 773 деца, натовареността на детския кабинет е доста висока. Същото важи за личните лекари 3ма за 3789 души. В града няма център за спешна медицинска помощ, разчита се на близостта със София и други големи градове в района. Също така няма и гинекологичен кабинет, специалиста посещава града по график. Запитаните жители на града оценяват „Услуги, свързани със здравеопазването – болници,
поликлиники, здравни центрове” със средна оценка 1,94 от максимална възможна 5,00 (данни от проведено анкетно проучване сред представители на администрацията на общината и представители на бизнеса).

таблица 21 Разпределение на здравните услуги , специалистите ипациентите в община Долна баня.

Точно наименование	Брой лекари	Брой друг мед.персонал	Брой пациенти средно годишно	Брой кабинети
Лични лекари	3	2	2000	3
Детски лекар	1		500	1
Гинеколог	1		500-600	1
Стоматолог	1	1	600	1
Лаборант	1		300	1

Рентгенолог	1		500	1

Таблица 22

Показател	2010	2011	2012
Лечебни и здравни заведения			
Болнични заведения - общо	-	-	-
легла	-	-	-
многопрофилни болници	-	-	-
легла	-	-	-
специализирани болници	-	-	-
легла	-	-	-
центрове за кожно-венерически заболявания	-	-	-
легла	-	-	-
комплексни онкологични центрове	-	-	-
легла	-	-	-
центрове за психично здраве	-	-	-
легла	-	-	-
Лечебни заведения за извънболнична помощ - общо	1	-	-
легла	-	-	-
диагностично- консултативни центрове	-	-	-
легла	-	-	-
медицински центрове	-	-	-
легла	-	-	-
самостоятелни медико- диагностични и медико-технически лаборатории	1	-	-
дентални центрове	-	-	-
медико- дентални центрове	-	-	-
легла	-	-	-
Други лечебни и здравни заведения	-	-	-
легла	-	-	-
Медицински кадри към 31.12.			
Лекари - общо	5	5	5
в т.ч. Общопрактикуващи[1]	3	3	3
Лекари по дентална медицина	3	2	2
Медицински специалисти по здравни грижи	7	5	4

Общото състояние на сферата на здравеопазването в общината е в незадоволително състояние. Сградата на старата поликлиника не е ремонтирана от години, нуждае се и от ново обурудване. Един от най-значимите проблеми е липсата на кабинет за спешна помош. Найблизкото такова звено се намира в град Костенец и разстоянието от 8 км. често пъти води до фатален изход.

В поликлиниката работят трима общопрактикуващи лекари. При тях в момента

са регистрирани и ходят на женска консултация 8 жени. Като цяло регистрирането на новородените при личен лекар става веднага след изписването им от болницата. В момента от началото на годината до сега са регистрирани общо 27 новородени. Профилактични прегледи на децата се извършват на 30 дневна възраст, на 6 месеца и на 1 година.

Няма налични данни за извършвани мероприятия по превенция и контрол на ХИВ, СПИН , туберкулоза и сексуално предавани инфекции в общината.

1.4.4. Жилищна структура

Жилищните условия в общината се подобряват постепенно, но регулярно. Най-вече това се случва чрез участието на общината по програми и проекти. Улиците се асфалтират и се почистват деретата. Въпреки това дворните места остават неподредени и често хората складират в тях ненужни вещи, отпадъци от строителни дейности и др. Въпреки, че има изградена система за сметопочистване контейнерите не винаги се използват по предназначение.

Таблица 23

Таблица: Основни характеристики на жилищния фонд и въведените в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища в Община Долна баня, източник НСИ.

Показател	Мерна единица	2010	2011	2012
Жилищен фонд				
Жилищни сгради	Брой	1639	1629	1629
По материал на външните стени на сградата				
стоманобетонни и панелни	Брой	66	28	28
тухлени	Брой	1484	1542	1542
други	Брой	89	59	59
Жилища	Брой	2098	1978	1978
По брой на стаите				
едностайни	Брой	348	193	193
двустайни	Брой	788	655	655
тристайни	Брой	567	560	560

четиристайни	Брой	233	341	341
петстайни	Брой	109	108	108
с шест и повече стаи	Брой	53	121	121
Полезна площ	кв. м	119817	144201	144201
жилищна	кв. м	76323	104703	104703
спомагателна	кв. м	21488	19415	19415
площ на кухни	кв. м	22006	20083	20083
Въведени в експлоатация новопостроени жилищни сгради и жилища				
Сгради	Брой	5	-	-
Жилища	Брой	7	-	-
Полезна площ	кв. м	1011	-	-
в т.ч. жилищна	кв. м	741	-	-

Както се вижда от таблицата по-горе ясно изразена е тенденцията да не се строя нови сгради/жилища в община Долна баня, което говори от една страна за липса на инвестиционен интерес, а от друга за липса на средства за реализиция.

Фигура Жилищни сгради и жилища към 31.12.2012 г. в област София по общини

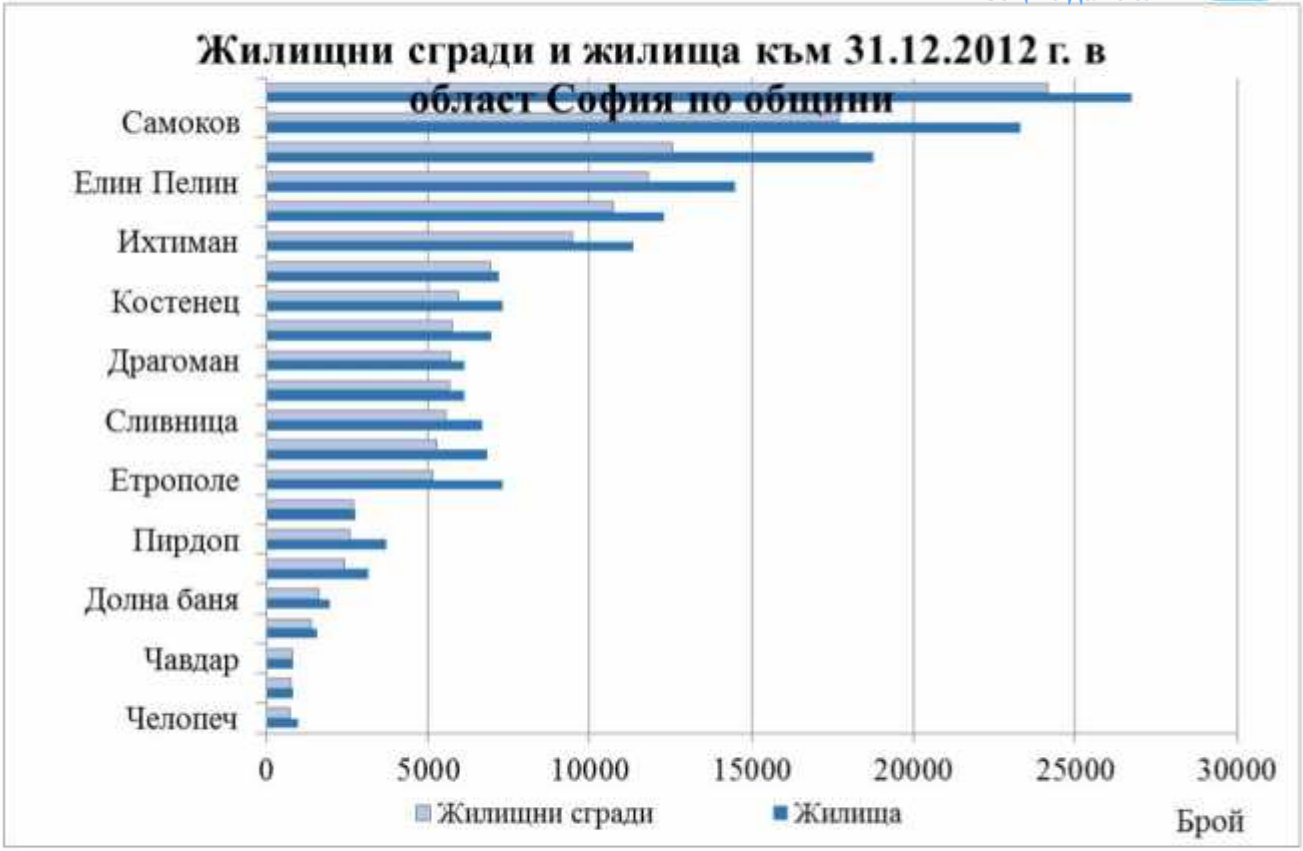

Видно от сравнителната фигура по-горе община Долна баня се намира на едно от последните места по жилищен фонд в област София, което естествено се дължи до голяма степен на относително малкото население на общината.

1.4.5.. Социални услуги

В община Долна баня се предлагат следните социални услуги:

- Дом за деца лишени от родителска грижа „Констанца Ляпчева”
- Домашен социален патронаж /ДСП/
- Обществена трапезария
- Клуб на инвалида
- Клуб на пенсионера
- Център за обществена подкрепа /ЦОП/
- Осигуряване на заетост чрез „Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания”
- Осигуряване на заетост чрез Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост”
- Осигуряване на заетост по различни Европейски програми

- Предлагане на услугата „Личен асистент” по ОП „РЧР”, Проект „Грижи за достоен живот”
- Предлагане на услугата „Личен помощник”, „Помощник комунално битови дейности” и „Помощник социално включване” по ОП „РЧР”, Проект „”Грижи за достоен живот

таблица 24 Разпределение на социалните услуги в Община Долна баня

	Брой налични	Потребности / регистрирани/	Брой настанени	Нуждаещи се не настанени
Общински жилищен фонд /бр.жилища/	-	-	-	-
Дом за възрастни хора	-	-	-	-
Домове за деца без родителски грижи	1	40	34	6
Помощни училища	-	-	-	-
Детски градини	1	210	210	
Център за обществена подкрепа	1	40		

На територията на община Долна баня се намира и **ДДЛРГ ”К.Ляпчева”.**
Домът съществува от 1939 г. Той осигурява подходяща среда за живот, близка до семейната и осъществява постоянна, седмична и дневна грижа за деца в рисково положение. В дома има 18 деца на възраст от 7 до 18 години, които се обучават от първи до дванадесети клас в двете училища в града.

Развитието на Социалната дейност на община Долна баня не е оставено на самотек както за жалост е в други общини в страната. През месец май 2014г. е приета ГОДИШЕН ПЛАН
За развитие на социалните услуги през 2015 година в община Долна баня по изпълнение на Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня 2011 – 2016 .
Той предвижда изпълнението на следните приоритети:
развитието на социалните услуги в общността;
подкрепа и помощ на деца и младежи в риск и техните семейства;
подобряване условията на живот и повишаване качеството на предоставяните услуги в

- общността за деца и възрастни;
- подобряване професионалните умения на специалистите в социалната сфера, чрез
- обучения, квалификации, обмяна на опит и добри практики;
  осигуряване на равен достъп до социалните услуги;
- създаване на условия за социално включване и провеждане на активен живот на хората

- с увреждания, възрастни и самотни хора;

- осигуряване на заетост на уязвими групи чрез Национални, Европейски и други програми.

1.4.6. Култура

На територията на община Долна баня има едно действащо читалище .Народно читалище "Рила – 1898" е единствената културна институция в града и общината. Носител е на званието „Образцово" и на орден „Кирил и Методий"- втора степен. Част от дейностите,
които читалището поддържа са:

Състав за модерни танци;

- Дамска група за градски песни „сладък спомен";
- Състав за народни танци;
- Школа по рисуване;
- Детски театър;
- Дневна седянка;
- Школа по китара с ръководител;

В общината има един музей и няколко културни паметника:

осем къщи в гр. Долна баня /само две от тях са използваеми и в добро състояние/. старото училище, чието изграждане е започнало през 1879г. и е първият обществен строеж в селището след Освобождението.Сградата е реставрирана и превърната в музей, който в последното десетилетиена XX век е разрушен, предстои възстановяването му.
хамамът (банята). Минералният извор е привличал около себе си хората още от дълбока древност, но сериозни разкопки не са правени. Към 1700г. Радослав от Костенец
построява баня, която макар и в недобър вид, е запазена до днес.

Църквите на Общината са общо четии на брой и са:

- Храм "Света Парашкева Петка Българска" Оброчище и храм
- „ Свети ВеликомъченикГеорги" Храм "Успение на Пресвета Богородица" Манастир "Свето Възнесение Господне"

1.4.7. ***Спорт***

таблица 25 Спортни съоръжения на територията на общината

Спортни съоръжения	брой	В т.ч. общински	В т.ч. частни
Стадиони и спортни площадки	1 стадион 3 сп. Площадки	1 3	0
Спортна зала	3	2	1
Лекоатлетически писти	1	1	
Плувни басейни	10	1	9

таблица 26 Спортни клубове на територията на общината

	Брой дружества	В т.ч. не действащи	Точно наименование	Брой спортуващи
Футбол	1		ФК „Левски” Долна баня	100
Шахмат		1	Шахматен клуб Долна баня	
Бадминтон	1		СКБ “Долна Баня” Долна баня	4 0

Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководство на Община Долна баня. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви. Добрата спортна база и отлично подготвените специалисти, традициите в спорта/лека атлетика, плуване, шахмат,футбол/ и професионализма на спортните деятели са условие за възраждане на спорта в гр. Долна баня. Към момента с успехи се отличават спортовете футбол, плуване, бадминтон, шахмат.

В Община Долна баня са лицензирани четири спортни клуба - Футболен клуб "Левски", клуб по бадминтон "Долна баня". Лицензирани са клубове по шахмат, и плуване. Към ФК "Левски". Долна баня участва в В "Югозападна футболна група.

1.4.8. Ред и сигурност в Община Долна баня

Таблица 27

Показател		2010	2011	2012
Престъпления, завършили с осъждане -	общо[2]	16	18	10
В т.ч. извършени от жени		-	1	-
По брой на извършителите				
Едно лице		12	17	10

Две лица		1	1	-
Три и повече лица		3	-	-
'Y9SцRI (3а iavE - УТрУ		24	19	10
В т.ч. по споразумение		14	10	10
По брой на извършените престъпления				
Едно престъпление		23	19	10
Две престъпления		1	-	-
Три и повече престъпления		-	-	-
По пол				
Мъже		24	18	10
Жени		-	1	-
По възраст (в навършени години)				
14 - 17	Мъже	2	1	-
	Жени	-	-	-
18 - 24	Мъже	11	5	2
	Жени	-	-	-
25 - 29	Мъже	4	5	2
	Жени	-	-	-
30 - 39	Мъже	4	4	3
	Жени	-	-	-
40 - 49	Мъже	1	1	1
	Жени	-	-	-
50 - 59	Мъже	2	1	1
	Жени	-	-	-
60 и повече	Мъже	-	1	1
	Жени	-	1	-

Показанията от официалните данни на НСИ поставят община Долна баня в средата на общините от област София по показател «ред и сигурност», като сериозние престъпления са инцидентни, с предимно битов характер.

1.5. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА 1.5.1. .

Пътна инфраструктура

На територията на община Долна баня има 38 км пътища от РПМ:

- 3 км - II клас ; 9 км
- - IV клас ;
- 26 км - Местни общински пътища;

таблица 28 Разпределение на пътната мрежа на територията на община Долна баня

	Държавни	общински	частни
II клас	3 км	--	-
бивш IV клас (местни общински пътища)		35 км	-
В т.ч. асфалтирани		30 км	-
не асфалтирани		5 км	

Благодарение на благоприятното си разположение община Долна баня е основна точка от пътя свързваш София и Пловдив.Благоприятен е и факта, че през територията й премива и второкласен път Е-82, който е връзката между общината и преминаващите през страната Европейски Транспортни Коридори.

Чрез второкласен път Е-82 на Изток общината осъществява транспортните връзки със съседна община през територията на която преминава ОЕТК№10-Залцбург-Любляна-ЗагребБелград-Ниш-София-Пловдив-Истанбул, посредством които се осигуряват международните транспортни потоци между Европа, България и Турция, осигурявайки връзката между Европа и Азия. На Запад чрез второкласен път Е-82 Долна баня-Самоков, с отсечка от 4 км към к.к."Боровец", общината осъществява транспортните връзки със съседната община Самоков и посредством второкласен път Е-62 Самоков-Сапарева баня-Дупница, с ОЕТК № 4 – Дрезден/Нюрнберг-Прага-Виена/Братислава-Гьор-Будапеща-Арад-Констанца/Крайова-
София-Солун, посредством които се реализират транспортните потоци с Македония, Сърбия и Гърция.
Вътрешното транспортно обслужване на общината се осъществява от:
- второкласен път Е-82 - Долна баня-Самоков със отсечка от 4 км към к.к."Боровец" и е връзка със съседните общини Костенец и Самоков;

- четвъртокласна/общинска/ пътна мрежа за вътрешно транспортно обслужване;

- Транспортното обслужване се осъществява по второкласен път Е-82, връзка със съседните общини и Курортен комплекс "Боровец". Състоянието на този автомобилен път е не е особено добро. Необходимо е да се направи ремонт и реконструкция на съществуващите местни пътища, както и изграждане на нови обслужващи пътни отсечки, свързани с конкретното развитие на курортно туристическите локализации.

Вътрешно общинската пътна мрежа (четвъртокласни пътища), също е в сравнително лошо състояние. Асфалтовите настилки са силно деформирани и не отговарят на нарасналите изисквания за съвременен бърз и

пътна мрежа има изградени мостове, водостоци, подпорни стени, парапети които са в недобро състояние. На места липсват пътни знаци, указателни табели и снегозащитни съоръжения. Състоянието на пътните банкети и тводнителните канали също никак не е добро. Общото състояние на общинската улична пътна мрежа е лошо и се нуждае от основно изкърпване и подновяване. Уличната мрежа в това си състояние създава проблем при привличане на инвеститори и ще има негативни последици при развитието на туризма като основен приоритет в Долна баня.

1.5.2. Водоснабдителна мрежа за питейно - битови водоснабдяване и мрежа за отпадни води

Река Марица е основната водна артерия в община Долна баня. Изворната област на реката са двете Маричини езера под връх Манго в Рила планина при кота 2 378 м. Водосборният й басейн е 21 084 км^2. Реките, събиращи водите си от високопланинските части на Рила и Западни Родопи са предимно със снежно-дъждовно подхранване, характеризиращо се с ясно изразено пролетно-пълноводие през април, май и два минимума – зимен и летен. Водите от реката се важни не само за битовите нужди на населението. Те се използват също така и в промишлеността и в селското стопанство – за напояване. В поречието й са изградени редица хидротехнически съоръжения. В района няма голяма концентрация на подземни води. По време на проведеното анкетно проучване сред представители на общинската администрация на община Долна баня и представители на местния бизнес голяма част от анкетираните от анкетираните са посочили, че ВиК системата има нужда от реконструкция и подобрение. На въпроса „Според Вас, какви трябва да са трите приоритета за развитие на Община Долна баня?” 53,85% от запитаните са отговорили околна среда (зелени площи, ВиК и пречистване на води, въздух, управление на отпадъци и др.);

В община Долна баня няма пречиствателна станция, но такава предстои да бъде изградена след като бъде одобрен проекта на общинската администрация.

Таблица 29

	Натурална минерална вода (бутилирана)	Извори и каптажи	ВиК	Отпадъчни води	Общо използвана вода	
					Иззета и доставена вода	От която минерална
2012	660,00	43555,75	264365,00	307920,75	307920,75	43555,75
2013	654,00	68442,00	273000,00	341442,00	341442,00	8454,00

Таблица 30

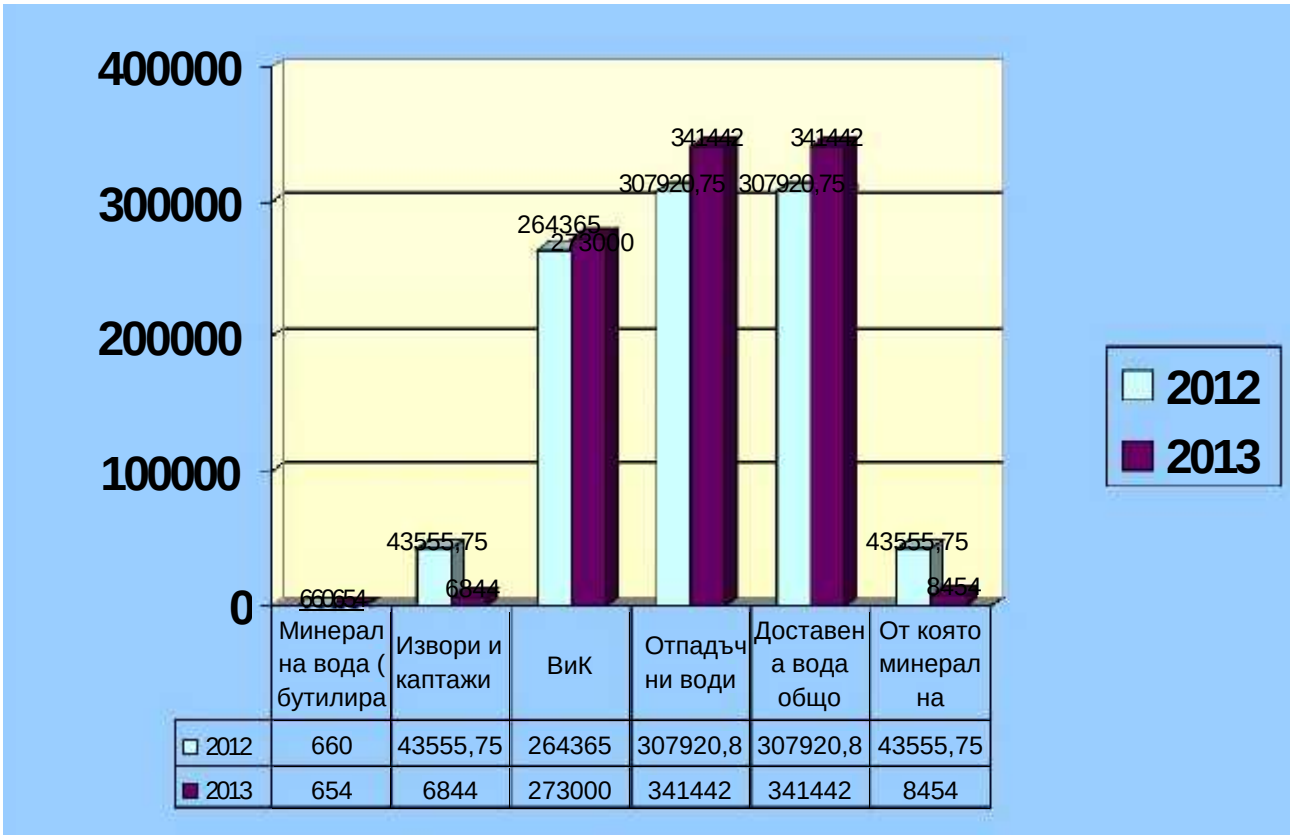

	Минерална вода (бутилира	Извори и каптажи	ВиК	Отпадъчни води	Доставена вода общо	От която минерална
2012	660	43555,75	264365	307920,8	307920,8	43555,75
2013	654	6844	273000	341442	341442	8454

Качеството и количеството на на водоизточниците в общината е значително високо. Базоия водоисточник е речното водохващане от река Марица, като курортното селище се водоснабдява от река Бистрица. По-голямата част от водопроводната мрежа е изградена ветернитови тръби, като общата дължина на мрежата е над 50км. Един от най-изразените проблеми по отношение на водоснабдяването е силната амортизация на водопреносната мрежа и високите стойности на загуби по мрежата. Като цяло състочнието й не еникак добро, необходимо е да се направи реконструкция и ремонт на цялата водопреносна система в община Долна баня.

1.5.3. Канализация

Общата дължина на канализационната мрежа на общината е 28км. Няма изградени събирателни колектори и пречиствателни съоръжения, което води до изхвърляне на отпадните води директно в р. Марица. Предвид сравнително слабата амортизация на общата канализационна мрежа, нейното състояние може да се определи като сравнително добро, но е доста остаряла. Предвидено е изграждането на пречиствателна станция , което ще спомогне за опазване чистотата на един от

екологично най-чистите райони в България и ще има

благоприятно влияние при бъдещото развитие на туризма. За осъществяването на тази цел, община Долна баня чака одобрение на проект подаден по ОП „Околна среда”.

1.5.4. Електроснабдяване

В община Долна баня електроснабдяването се извършва от републиканската енергийна система чрез районната електрическа подстанция в Костенец. Тази подстанция понижава напрежението на магистралната енергопреносна мрежа от 110кV на 20кV и осигурява електрозахранване със средно напрежение на районните трансформаторни постове в общината. Потребителите се захранват посредством въздушни и подземни кабели. На този етап в общината все още няма изградени електропроизводствени мощности макар и напоследък все по-често да се подига въпроса за ВЕИ. Електроразпределителната мрежа за средно и ниско напрежение се стопанисва и поддържа от подрайон Костенец, подразделение на “Енергоразпределение София” ЕАД. На територията на общината има необходимите трафопостове, въздушни и кабелни линии, съответстващи на потребностите на населението, промишлените предприятия, административните учреждения, социалните заведения и други стопански обекти. От към техническо състояние и поддръжка електроснабдителната мрежа отговаря на изискванията за сигурност и качество на електрозахранването.

В общината има общо 13 трафопоста, в т.ч.11 в стоманобетонни постройки и 2 мачтови с обща инсталирана мощност 3 440 kVA. Общо взето електроснабдителната мрежа на общината е добре изградена. Предвижда се монитиране на елергоспестяващи лампи в мрежата на уличното осветление и автоматични управляващи устройства.

1.5.5. Комуникационни мрежи, далекосъобщения, банки и пощи

На територията на община Долна баня има добре развита комуникационна мрежа. Има необходимите мрежи и съоръжения за приемана на радио и TV сигнал, цифровизация на комуникационната мрежа и покритие на всички мобилни оператори, както за мобилни разговори така и за мобилен интернет.

Съобщителната мрежа в община Долна баня е териториално отнесена към ТВД - Самоков. Тя е добре развита, но в последните няколко години се забелязва сериозен спад на броя на потребителите Автоматичната телефонна централа/А29/ позволява автоматични селищни, междуселищни и международни телефонни разговори, но не позволява използването на съвременните информационни технологии. Недоброто качество на телефонните връзки, повишаването на цените на междуселищните телефонни разговори накара голяма част от населението да се откаже от услугите на БТК.

В Долна баня има пощенски клон на ТП на “Български пощи” АД, като предоставяните услуги са на сравнително добро ниво и обслужват цялото население на Общината. Според покриваните територии обхватът на пощенското обслужване е 100%. РПС – Долна баня извършва широк спектър от услуги - освен типичната пощенска експлоатация (вътрешни и международни пощенски услуги, писма, телеграми, колети и разпространение на печата), Пощата осъществява и др. социални услуги в помощ на населението – финансови услуги, каса на населението за заплащане на ток, телефон, данъчни плащания, плащания на пенсиите, застрахователна и приватизационна дейност и дори услуги с наложен платеж (улесняваща търговията). Въпреки,

---

че самата структура на Пощите е донякъде мудна,

организацията на работа в момента е добра. По отношение на кадровия потенциал има нужда от допълнителна квалификация и обучение в съответствие с новите дейности и изисквания в работата на пощите и развитието на технологиите.

В гр.Долна баня са налични офис на две банки , от които поради обетивни причини функционира само една - Банка ДСК клон Костенец – банков офис Долна баня.

1.5.6. Селищна мрежа – Град Долна баня е единственото населено място в общината. Общата площ на общината е 6 802ха.

1.5.7. Основни замърсители на територията на общината и управление на отпадъците

Основен екологичен проблем, стоящ пред Общината, е управлението на дейностите по отпадъците. Те не само замърсяват околната среда, ограничават използваемостта на земите, създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората, но и в резултат на протичащите в периода на натрупването им физични, химични и биологични процеси, те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ силно негативно въздействие върху повърхностните и подземни води, въздуха и почвите, с което създават сериозен здравен риск за населението. От друга страна отпадъците са ценен енергиен и суровинен източник и тяхното минимизиране и повторна употреба води до съхранение на природните ресурси. Тяхното управление е сложен и многообхватен процес, изискващ интегрираност на подходите, внедряване на нови технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база и не на последно място висока обществена отговорност.
Община Долна баня има изготвена Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците.

1.6. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

1.6.1. Административна структура и функциониране на общинска администрация Долна баня.

Съгласно чл.9 от „Устройствен правилник на общинска администрация- Долна баня“ от 03.08.2012 г., Общинската администрация е структурирана в 2 дирекции, а общата численост на персонала в общинската администрация е 29 щатни бройки, финансирани от държавния бюджет. От друга страна числеността на отделните организационни структури и административни звена е определена с длъжностно разписание на длъжностите, утвърдено от кмета на община Долна баня, съгласно което общата численост на персонала е 29 щ.бр., като тези от Обща администрация са в Дирекция „Административно – правно обслужване, финанси и управление на собствеността”, а тези от Специализирана администрация в Дирекция „Регионално развитие и стопанска политика“. За

допълнителните, така наречени

„Други дейности”, отговаря Зам. Кмета на община Долна баня, според органограмата и структурата на общинската администрация, утвърдени от кмета на 02.08.2012 година.

Организационната структура на общинската администрация в Община Долна баня се урежда в Устройствения правилник на общината (по-долу УП), който «определя организацията, редът на дейността, функциите и числеността на персонала на Общинска администрацияДолна баня.” (УП, чл.1)

Ръководството на общината се състои от:

. Изборни длъжности и органи по чл. 19 и 19а на ЗА – кмет и заместник-кмет;

. Служители на ръководна длъжност (4) – секретар, ръководител на звеното за вътрешен одит(0), главен архитект(1), директори дирекция (2), началник отдели (0);

Наредбата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията постановява, че числеността на лицата, заемащи ръководни длъжности, не може да надвишава 15 на сто от общата численост. Трябва да се уточни, че в *общата численост на администрацията не се включват изборните длъжности и органите по чл. 19 от Закона за администрацията*, което в общинската администрация означава: кмет, заместник-кметове, кметове на населени места и кметски наместници (НПКДА, чл.12, ал.1, т.1).

Длъжностното разписание на Община Долна баня дава информация, че при обща численост 27 души (което представлява 29 души общ списъчен състав, намален по посочения от НПКДА начин с броя на изборните длъжности) числеността на лицата на ръководна длъжност е 15 на сто. Следователно, броят на ръководните длъжности в Община Долна баня е в рамките на нормативно определения лимит.

На пряко подчинение на кмет на община трябва да са следните длъжности: заместниккметове, секретар, кметове на кметства, кметски наместници, звено „Вътрешен одит”, „Обслужване на общински съвет”. В органограмата тези длъжности следва да са на едно и също хоризонтално управленско ниво, без връзки на подчиненост между тях.

- Секретарят на общината е висш държавен служител, който се назначава от кмета на общината, за да организира, координира и контролира функционирането на общинската администрация за точното спазване на нормативните актове.

- Звено за вътрешен одит в администрацията на община Долна баня не е изградено. Това е в съответствие с чл. 12 ал. (1) т. 3 от ЗВОПС, който гласи, че Звено за вътрешен одит се изгражда в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв. Трябва да се има в предвид , че при надвишаване на бюджет от 10 млн. лв, следва да

-Главният архитект е длъжност в общинската администрация, определена в чл. 5 на Закона за устройство на територията – „*В общините и в районите на Столичната община и на градовете с районно деление се назначават главни архитекти по трудово или по служебно правоотношение въз основа на конкурс*”. Според изискванията на същия закон главният архитект ръководи, координира и контролира дейностите по

устройственото планиране, проектирането и строителството на съответната територия, координира и контролира дейността на звената по ал. 6 на закона – чийто текст гласи, че в структурата на общинската администрация се създават звена за изпълнение на функциите и задачите по този закон - и издава административни актове съобразно правомощията, предоставени му по този закон. ЗУТ не указва дали главният архитект е на директно подчинение на кмета или се намира на друго йерархическо ниво. Естеството на длъжността е обусловило Главния архитект да е на пряко подчинение на Кмета. Това обаче в община Долна баня не е така тъй като и в длъжностната си характеристика, в органоргамата и в структурата на община Долна баня, Главният архитект е посочен като пряко подчинен на Директор РРСП, който пък от своя страна е подчинен на Секретаря, което поставя от своя страна въпроси относно зависимости при вземане на решения по ЗУТ, предимно за общински инвестиционни проекти.

При структурирането на общинската администрация в Община Долна баня е избран подходът да бъдат обособени дирекции, но също така отдели и звена, които не са съставни части на дирекциите. **Този подход напълно съответства на изискванията на ЗМСМА**, чл. 5 – „*Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Отдели или сектори могат да се организират и като самостоятелни структурни звена, без да се включват в състава на дирекции или отдели“*.

<u>Обща администрация:</u>

Съгласно чл.7, ал.1 от Законът за администрацията се определят общо 8 броя звена в общата администрация.

1. „Канцелария”;
2. „Финансово- стопански дейности”;
3. „Правни дейности”;
4. „Управление на собствеността”;
5. „Човешки ресурси”;
6. „Управление при отбранително- мобилизационна подготовка”;
7. „Информационно обслужване и технологии”;
8. „Административно обслужване”.

В общата администрация могат да бъдат включени и звена, осъществяващи протоколни функции и връзките с обществеността.В община Долна баня общата администрация, съгласно „**УСТРОЙСТВЕН**

БАНЯ“ от **03.08.2012 г.**., се състои от една Дирекция “„Административно – правно обслужване, финанси и управление на собствеността”, с обща численост 11 щ. бр. както следва:

таблица 31. Разпределение на щата в Дирекция АПОФУС

„Административно – правно обслужване, финаси и управление на собствеността”	Щ. бройки
Директор на Дирекция	1
Старши експерт	5
Младши експерт	2
Главен специалист	2
Изпълнител – шофьор – до финансиране	1

В чл. 10 от УП на община Долна баня са описани функциите на общата администрация. Те са:

1.Осигуряване на техническото обслужване на кмета;

2.Финансово счетоводни дейности;

3.Човешки ресурси;

4.Подпомагане и осигуряване дейността на общински съвет;

5. Гражданска регистрация;

6.Общинска собственост.

Специализирана администрация:

Според „**УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - ДОЛНА БАНЯ**“ от **03.08.2012 г.**, специализираната администрация на община Дола баня се състои от една Дирекция „Регионално развитие и стопански дейности”, в която според УП числеността е 16 щ.бр., от които към момента за заети 15. Разпределението е следното:

Таблица 32

Дирекция „Регионално развитие и стопански дейности”	Щ. бройки
Директор на Дирекция	1
Главен архитект	1
Старши експерт	5
Младши експерт	3
Главен специалист	4
Секретар МКБПМН	1

Във връзка с процеса на планиране на изпълняваните политики от община Долна баня до момента са приети следните стратегически документи:

Таблица 33

Област на политика по ЗМСМА	**Стратегически и/или програмен документ**
Общинското имущество,	Програма за управление и разпореждане с

Област на политика по ЗМСМА	Стратегически и/или програмен документ
общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация	общинска собственост за 2014 година Стратегия за управление и разпореждане с общинска собственост в Община Долна баня за периода 2011-2105 година Наредба за условията и реда за управление и разпореждане с общински жилища **Наредбана общински съвет, община долна баня за предоставяне на общински концесии Наредба наобщински съвет - долна баня за управление, придобиване и разпореждане с общинско имущество - собственост на община долна баня** Общински план за развитие на община долна баня 2007 г. – 2013 г.
1. Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея	Програма за управление и развитие на община Долна баня 2011 г. – 2015 г. Наредба за управление на общинските пътища в община Долна баня
Образованието	Общински план за развитие на община Долна баня 2007 г. – 2013 г.
3. Здравеопазването	Общински план за развитие на община Долна баня 2007 г. – 2013 г.
Културата	Общински план за развитие на община Долна баня 2007 г. – 2013 г.
5. Благоустрояването комуналните и дейности	Общински план за развитие на община Долна баня 2007 г. – 2013 г. НАРЕДБА за принудителното изпълнение на заповеди за поправяне, заздравяване или премахване на сгради или части от тях на територията на Община Долна баня

Област на политика по ЗМСМА	Стратегически и/или програмен документ
6. Социалните услуги	Общински план за развитие на община долна баня 2007 г. – 2013 г. Общинска програма за закрила на детето 2013-2014г. План за действие на община Долна баня заподкрепа на интеграционните политики (2012- 2014) Стратегия за интеграция на малцинствата в община Долна баня за периода 2007 – 2013 година Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Долна баня - 2011-2016 година Наредба за регистрация и отглеждане на домашни животни на територията на община Долна баня Наредба за регистрация, стопанисване и контрол на кучетата в Община Долна баня
7. Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси	Общински план за развитие на община долна баня 2007 г. – 2013 г. Програма на Община Долна баня за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива за периода 2012-2015 година Наредба за чистотата и опазване на околната среда на територията на Община Долна баня Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Долна баня
8. Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници	Общински план за развитие на община долна баня 2007 г. – 2013 г. Стратегия за управление и разпореждане с общинска собственост в Община Долна баня за периода 2011-2105 година

Област на политика по ЗМСМА	Стратегически и/или програмен документ
9. Развитието на спорта, отдиха и туризма	• Общински план за развитие на община долна баня 2007 г. – 2013 г.

1.6.2. Реализирани проекти на общинска администрация Долна баня

таблица 34 Реализирани от община Долна баня проекти.

Наименование на съответния финансов инструмент или програма	Роля	Сума (лева)	Период	Наименование на проекта	Резултати
Програма ФАР към МТСП	бенефициент	264 800	1.12.2008-30.11.2009	Повишаване благосъстоянието на децата в община Долна баня чрез развитието на социални услуги Център за обществена подкрепа	Ремонтирани и оборудвани помещения на ЦОП; обучен екип от 6 специалисти, които да предоставят услугите в ЦОП; функциониращ ЦОП в община Долна баня; разширен спектър от разнообразни услуги за деца и семейства; повишена информираност на общината по отношение на услугите за деца и семейства, които се предлагат от ЦОП
ОП РЧР	бенефициент	170 625	5.11.2010-5.01.2012	Достоен живот	1) Реализирането на проекта даде възможност за подобряване качеството на живот на 72 лица с увреждания и самотно живеещи лица, подобри тяхното самочувствие, намали

					чувството им на безпомощност и изолация; 2) Осигуряване на трудова заетостна 15 социални асистента и 15 домашни помощника.
ПРСР	бенефищент	1 629 284	2009 - 2012	Реконструкция на мостово съоръжение над р. Марица в гр. Долна баня по път IV-82002 гр. Долна баня – разклон за с. Пчелин	Подобряване на качеството на живот в община Долна баня, чрез подобряване на пътната инфраструктура.
ПРСР	бенефищент	281 206	2011-2014	Внедряване на мерки за енергийна ефективност чрез СМР в Административна сграда на община Долна баня и хижа „Гергиница”	Намаляване на разходите за отопление и осветление в административната сграда на общината
ОПРР	бенефищент	956 564	13.12.2010–13.10.2012	Повишаване на качеството на образование в гр.Долна баня чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност, допринасяща за устойчиво местно развитие	Осигуряване на образователната инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност, допринасяща за устойчиво развитие на община Долна баня, област София. Подобряване качеството на жизнената и работна среда и нивото на образователния процес, като се отчитат потребностите на групите в неравностойно положение

ОП РЧР	партньор	127 894	17.06.2011-17.06.2012	Другостта е територия, която няма граници	Създадени условия за по-успешна социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства
ПРСР	бенефициент	302 210	2009 - 2013	Реконструкция на баня-хамам /„Римска баня"/ в гр. Долна баня – архитектурен паметник на културата	Римската баня (хамамът) да се превърне в атрактивен туристически обект, който ще привлича посетителите и гостите на града със своята експозиция (фотоси, аудио и видеоматериали) на тема история и традиция при използването на
ОП РЧР	бенефициент	134 599	14.12.2011-01.07.2013	Нови възможности за социално включване в община Долна баня	Създаване на социално Общинско предприятие „Озеленяване и благоустройство" в община Долна Баня (чл. 51, ал.1 във вр. с чл. 52 и 53 от ЗОС). Подбрани и назначени на работа 23 лица, от които 20 лица от уязвимите групи. Последните преминаха мотивационно обучение за придобиване на умения за самостоятелност и активно поведение. Закупено е оборудване, материали и консумативи, пряко свързани с дейността на предприятието. Поддръжка на обществени паркове, улици, градини, озеленяване, хигиенизиране, подобряване на околната среда на територията на

					общината, извършване на ремонтни дейности в имоти общинска собственост и други свързани с посочените дейности
ОП РЧР	бенефициент	479 790	2012-2012	Ремонт на храм «Успение на пресвета Богородица» град Долна баня	Реконструкция на храмово кубе.
ОП РЧР	партньор	35 000 000	8.10.2010-8.05.2013	Подкрепа за достоен живот	Прилагане на нов подход за предоставяне на услуги в семейна среда чрез въвеждане на принципа „индивидуален бюджет за личен асистент” в национален мащаб и разчупване на създадените стереотипи за услугата „Личен асистент”.
ОПРР	бенефициент	1 017 495,34	16.03.2012-16.03.2013	Почистване на речното корито на река Бистрица и река Марица в района на вливането на р. Бистрица в р. Марица и изграждане на защитни съоръжения и системи за укрепване на речните брегове за предпазване от ерозия и наводнения в района на вливането - град Долна баня	Максимално предотвратяване на рисковете и щетите за живота на населението на община Долна баня чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на наводнения
Програма за трансгранично сътрудничество между България и Сърбия (Втора покана)	бенефициент	359 892,32	23.01.2013-23.01.2014	Минералните води – източник на здраве и благосъстояние” WellSpring	Целесъобразно оползотворяване на минералните води в трансграничния район
ОП РЧР	бенефициент	194 986,12	01.02.2013-	Грижи за достоен	Създаване на Звено за услуги в домашна среда

			30.04.2014	живот	към Домашен социален патронаж – Долна баня. Назначаване на 30 лица, които да оказват помощ в дома на минимум 60 лица с ограничения в
ОПРР	партньор	404 367,00	13.08.2012-13.08.2014	Подкрепа за развитие на регионален маркетинг на туристическа дестинация Самоков-Долна баня-Сапарева баня	Подкрепа за развитието на дестинация със значителен туристически потенциал, популяризираща природно, културно и историческо наследство; насърчаване предлагането, намаляване сезонността и увеличаване заетостта на легловата база в региона; преодоляване икономическата диверсификация на територията, чрез използване на иновативни, съвременни средства и техники за достигане до
ПРСР	бенефициент	5 778 300,00	27.11.2012-15.07.2015	Развитие на спорта в община Долна баня – реконструкция и доизграждане на спортен комплекс в гр.Долна баня, общ. Долна баня	- Изграждане на игрище за футбол - Изграждане и обновяване на трибуни за зрители - Изграждане на комбинирано спортно игрище. - Изграждане на игрище за тенис и тенис на маса, волейбол и баскетбол, писта за лека атлетика. - Изграждане на басейн и резервоар. - Изграждане на помощно футболно игрище и спортни

					уреди, включително фитнес на открито. - Изграждане на детска площадка - Цялостно благоустрояване на района. - Проект за паркоустройство с подходящи дървесни и храстови видове и паркови елементи.
ОПОС	партньор	9 478 365	03.08.2012-03.03.2015	Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Костенец(Самоков)	-Изградена РСУО – Костенец (Самоков); - Изградени и въведени в експлоатация: регионално депо за битови отпадъци, съоръжения за компостиране, центрове за рециклиране, сепарираща инсталация
ОПАК	бенефициент	73 952,22	22.08.2013 – 22.08.2014	Община Долна баня – еталон за добро управление	
ОПАК	бенефициент	58 150	25.11.2013 – 25.08.2014	Ефективно партьорство в община Долна баня за формиране, изпълнение и мониторинг на общински политики	
ОПАК	бенефициент	73 501,68	06.12.2013 – 06.09.2014	Повишаване на капацитета на служителите на община Долна баня за по- качествено предоставяне на услуги на гражданите и бизнеса	

АСП	бенефициент		01.10.2012 – 30.04.2013	Обществена трапезария	
ОПАК	партньор		20.02.2012 – 20.08.2013	Партньори за по-добра местна и регионална политика (приключил)	

1.6.3 Взаимодействие с гражданското обществео и НПО сектора:

Неправителствените организации са важен фактор с постоянно увеличаваща се ключова роля на местно ниво. На територията на община Долна баня са регистрирани :

-Общинско народно читалище „Рила-1898“;

- Сдружение "Училищно Настоятелство - СОУ „Неофит Рилски", гр.Долна баня.
- Сдружение “Река Марица-чиста, красива, пълноводна” съвместно с Общините Долна баня, Белово и Ихтиман. Основна цел е опазване чистотата на река Марица и притоците й, изграждане на пречиствателни станции, както и популяризиране ролята на реката за развитието на региона.
- Гражданско Сдружение Екоенергия, гр.Долна баня.
- Клуб “Олимпиец-Долна баня”, гр.Долна баня.
- Клуб по бадминтон Долна баня, гр.Долна баня.
- Сдружение “Обществен Съвет Долна баня-Модерен курорт”, гр.Долна баня.
- Туристическо дружество “Ибър”, гр.Долна баня.
- Футболен клуб “Левски-Долна баня”, гр.Долна баня.
- Сдружение с нестопанска цел “Авиореликви”, гр.Долна баня.
- Ловно-рибарско Дружество “Сокол 1898”, гр.Долна баня.
- Обединен спортен клуб “Левски”, гр.Долна баня.
- Сдружение "Асоциация СВЕТА ПЕТКА - Долна баня", гр.Долна баня.
- Сдружение "Спортен клуб "Синхрон-99"", гр.Долна баня.

В процеса на стратегическо планиране, оценка и мониторинг на общинските политки, всички НПО организации и други заинтересовани граждани ще бъдат включвани активно, съобразно своите възможности и интереси.

1.7. SWOT анализ

Таблица 35

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Разположение на общината в непосредствена близост до столицата и добри	• Отрицателни стойности на механичния прираст на населението, което води до намаляване на демографския

• Наличие на сертифицирано частно летище • Благоприятно разположение на общината, в близост до развити курортни зони; • Наличие на добри природни дадености и ресурси – планина, природа, минерална вода и др., като потенциал за развитие на туризма; • Значителен по количество и качество горски фонд, позволяващ ускорено развитие на туризма и дървопреработването в общината • Съществуващи работещи предприятия в сектора на преработващата промишленост и туризма; • Благоприятни природо-географски условия за развитие на селското стопанство, съчетани с традиции в отглеждането на ягоди и малини; • На територията се намират специализирани учебни заведения от образователната инфраструктура; • Подобрена образователна инфраструктура в ОДЗ и СОУ. • Сравнително добро състояние на образователната инфраструктура по отношение на материално – техническата база; • Съхранени културни традиции и институции и развитие на нови дейности и прояви; • Сравнително добро състояние на околната среда. • Предоставяни	ограничаващ фактор за бъдещото й социално-икономическо развитие; • Висока безработица, над 35% от средната за страната (сред най-високите стойности в областта) • Слабо развита икономика, която има ограничен потенциал и възможности за развитие • Недостатъчно нови работни места • Недостатъчно адаптирана и адекватна квалификация на работната ръка • Недостатъчна уедреност на земеделските земи и нисък капацитет на земеделските производители и стопани; • Икономиката и доходите на населението в голяма степен са зависими от микрофирми от сектора на търговията и услугите; • Амортизирана ВиК инфраструктура, липса на адекватно пречистване на отпадъчните води; • Недостатъчно добро състояние на общинската пътната инфраструктура; • Относително лошо състояние на републиканската пътна мрежа, създаващо затруднения при придвижването на гражданите; • Липсва филиал на спешна помощ; • Остарял сграден фонд в ПГ „Христо Ботев“; • Намаляващ брой на учениците и децата, породен от влошената възрастова структура и липса на интерес към предлаганите професии; • Недостатъчно

услуги на „Едно гише“	инфраструктура; • Липса на модерна закрита спортна база и закрити плувни басейни; • Липса на газоснабдяване; • Не добре развита социалната инфраструктура и разнообразни социални услуги; • Недостатъченброй експерти в общинска администрация за работа по европроекти; • Липса на електронни
ВЪЗМОЖНОСТИ	**ЗАПЛАХИ**
• Възможност за внедряване на нови технологии в селското стопанство и за развитие на устойчиво земеделие; • Възможноститеза развитие на туризъм с комбиниране на туристически пакети със съседни общини • Подобряване на комуникациите, посредством изграждане на оптични интернет връзки, включително и по селата; • Подобряване на здравните услуги, чрез разкриване на нови специализирани кабинети; • Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение; • Адаптиране на професионалното обучение към реалните нужди на работодателите в общината;	• Продължаващо застаряване на населението и миграционните потоци към столицата ще се отразят неблагоприятно най-вече върху работната сила и възпроизводствения потенциал на общината; • Липсата на реални стимули и желание за кооперирание в селското и горското стопанство; • Продължаващовлияние на икономическата и финансова криза и по-нататъшно намаляване на инвестициите и/или затваряне или фалити на предприятия; • Намаляване на заселванията за сметка на други територии и спиране на благоприятната тенденция на увеличаване дела на икономически активно население; • Недостатъчно средства за реализация на инфраструктурни проекти; • Н

труда в общината; • Привличане на млади специалисти да живеят и работят в общината, включително и работещи дистанционно в ИТ сектора; • Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи; • Подобряване на градската среда; • Създаване на множество културни занимания за жителите на общината; • Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация, включително чрез въвеждане на ИКТ технологии; • Привличане млади, квалифицирани специалисти за работа в общинска администрация	карта на регионалните помощи на България за периода 2014-2020г. • Увеличаване на замърсяването на околната среда; • Увеличени и изместване на заболяванията; • Изключване от образователния и социален процес на все повече жителите, предимно от малцинствени групи (роми); • Намаляване броя на учениците след 8- ми клас продължаващи образованието си в общината; • Недостиг на квалифицирана работна ръка; • Липса на стимул у недостатъчно образованата работна ръка за квалификация/преквалификация и започване на работа; • Увеличаване броя на упражняващите „професия безработен“, както и предаването й по наследство; • Затваряне на специализирани здравни кабинети, поради недостиг на направления и на здравно-осигурени лица;

II. *ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020Г*

2.1. Визия за развитие

Визията за развитието на община Долна баня отразява желаните промени и желаното състояние за развитието на общината в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на местните хора и има мобилизиращ и

консенсусен характер, обединяващ териториалната общност.

ДОЛНА БАНЯ - УРЕДЕНО МЯСТО ЗА ДОБЪР ЖИВОТ, С ИЗГРАДЕНА МОДЕРНА ГРАДСКА СРЕДА И ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА, АТРАКТИВНА, ДОСТЪПНА И КОМУНИКАТИВНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА РЕКРЕАТИВЕН, СПОРТЕН И ЕКО ТУРИЗЪМ, СЪЧЕТАНИ С ОТЛИЧНО СЪХРАНЕНА ПРИРОДА, ЗАПАЗЕНИ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО И ТРАДИЦИИ В КУЛТУРАТА, БИТА И УСПЕШНИТЕ ПАРТНЬОРСТВА НА ОБЩИНАТА.

2.2. Съответствие на ОПР Долна баня със стратегически документи от по-високо ниво

Визията отразява спецификата на общината и изводите от SWOT анализа. Тя кореспондира с визията на „Европа 2020“ и акцентите на новата Кохезионна политика на ЕС за периода 2014 - 2020 г. и конкретизира на местно ниво визиите на НСРР, РПР, ОСР и ОПРР.

таблица 36 Интегрираност на ОПР Долна баня 2014-2020г. в Националните стратегически документи от по-високо ниво

Община Долна баня	Област Софийска	РПР на ЮЗР до 2020	Национална стратегия за регионално развитие до 2020	Национална програма за развитие България 2020
Стратегическа цел 1: Да се развие зелена конкурентна местна икономика, базирана на природни дадености, туризъм и човешкия потенциал	Стратегическа цел 1: Икономическо развитие	Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив икономически растеж, чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.	1.Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване 3.Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите,

				прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност
Стратегическа цел 2: Да се подобри състоянието на пътищата, градската среда, комуникациите и другата прилежаща инфраструктура, като предпоставка за качествен живот и среда за бизнес развитие.	Стратегическа цел 3: Опазване на околната среда и действия по изменение на климата Хоризонтален приоритет 1: Изграждане и подобряване на инфраструктурата	Стратегическа цел 2: Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони Приоритет II. Развитие на техническата инфраструктура Приоритет III. Опазване и подобряване на състоянието на околната среда	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.	2.Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.
Стратегическа цел 3: Да се постигне качествено и адаптирано образование и обучение, високи нива на заетост и социално включване, гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване, култура и свободно	Стратегическа цел 2: Социално развитие	Стратегическа цел 2: Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони; Стратегическа цел 3: Икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в ЕС	Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.	1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
Стратегическа цел 4: Да се повиши административния капацитет, качеството и формите на	Хоризонтален приоритет 2: Повишаване на административния капацитет	Стратегическа цел 3: Икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в	Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното	1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване

предоставяните административни услуги, подобряване на териториалното сближаване и партньорство на всички нива.		ЕС Приоритет V. Укрепване на административния капацитет и развитие на сътрудничеството	и транснационалното сътрудничество.	на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.

2.3. Стратегически цели и приоритети

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: ДА СЕ РАЗВИЕ ЗЕЛЕНА КОНКУРЕНТНА МЕСТНА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ, ТУРИЗЪМ И ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ

Приоритет 1.1: Създаването на атрактивна бизнес среда и използване на местния потенциал за икономическо развитие

Мярка1.1.1.: Подобряване на съществуващата бизнес среда и диалог с бизнеса

Дейности:

1.1.1.1. Създаване на местен консултативен съвет по икономическите въпроси;

1.1.1.2. Провеждане на срещи с бизнеса с цел информиране и консултиране на планирани общински проекти, предстоящи промени в местна нормативна уредба и стратегически документи;
1.1.1.3. Набелязване на приоритетни за бизнеса конкретни мерки и включването им в общинска програма за насърчаване и подкрепа развитието на МСП;
1.1.1.4. Подобряване на административните и информационни услуги за бизнеса, включително и въвеждане на електронни форми.

1.1.1.5. Създаване и развитие на Местна инициативна група – МИГ, включително и съвместно с други общини.

1.1.1.6. Промотиране на утвърдените предприятия в общината посредством:

1.1.1.6.1. Създаване на бизнес справочник в интернет страницата на общината;

1.1.1.6.2. Предоставяне на възможност за нови бизнес контакти и съдействие за участие на бизнеса в различни промоционални събития у нас и в чужбина, включително на общи местни, регионални или

национални щандове и включването им в съпътстващи събитието каталози и други информационни материали.

1.1.1.6.3. Включване на представители на бизнеса в срещи на местната власт на регионално, трансгранично или международно ниво.

Мярка1.1.2.: Насърчаване на инвестициите и създаването на нови работни места Дейности:

1.1.2.1. Изготвяне на проспект с атрактивни за инвестиции индустриални обекти и предимства за бизнеса в община Долна баня.

1.1.2.2. Развитие, доизграждане и модернизиране на индустриалните зони на града.

1.1.2.3. Намаляване на административните процедури и ускорено преминаване при регистриране, строителство и стартиране на дейността;

1.1.2.4. Популяризиране на данъчните преференции и облекчения, които могат да се ползват при наемане на лица от определени рискови групи на пазара на труда;

1.1.2.5. Изготвяне на регистър на специалистите по професии (наличната работна ръка) живеещи на територията на община Долна баня.

1.1.2.6. Посредничество и улесняване предоставянето на разрешителни, достъп до стопанска площ и концесии.

1.1.2.7. Създаване и развитие на Публично-частни партньорства (ПЧП) за съвместно участие в проекти за икономическо развитие.

Приоритет 1.2: Развитие на модерно и екологично селско и горско стопанство Мярка

1.2.1.:Развитие на земеделието

Дейности:

1.2.1.1. Стимулиране отглеждането на традиционните за общината култури, като ягоди и малини и увеличаване на използваните площи;

1.2.1.2. Стимулиране на създаването на мрежа за консултации и обмяна на опит за млади фермери;

1.2.1.3. Стимулиране развитието на екологично и био земеделие;

1.2.1.4. Подкрепа за развитие на организации на производителите, като сдружения на производителите на ягоди, малини, гъби, билки и на пчеларите.

1.2.1.5. Предоставяне на възможности за краткосрочно и дългосрочно наемане на общински площи.

1.2.1.6. Създаване на хладилни бази за изкупуване на земеделска продукция и диворастящи видове.

1.2.1.7. Изграждане на общинска борса за произведената селскостопанска продукция; 1.2.1.8. Кооперира не и централизиране на процеса по изкупуване и договаряне реализацията на готовата продукция. Договорно гарантиране изкупуването на произведената продукция и авансовото осигуряване на посевни и материали за третиране на културите.

1.2.1.9. Осигуряване на гарантирано качество на произведената продукция, посредством уеднаквяване на сортове и технологии за отглеждане. Покриване на определени агроекологични стандарти за качество, включително и сертифициране като екологично чисто биологично земеделско производство.

1.2.1.10. Подкрепа за развитие на модерно горско стопанство.

1.2.1.11. Управление на общинския горски фонд и провеждане на мерки по регулирана сеч, прочистване и залесяване;

Мярка 1.2.2.: Развитие на животновъдството

Дейности:

1.2.2.1. Стимулиране на отглеждането на традиционните за общината животни, съчетано с нови атрактивни видове , включително щрауси и друг пернат дивеч;

1.2.2.2. Стимулиране увеличението на броя на животните и нивото на селекционната дейност за повишаване на продуктивни показатели в животновъдството;

1.2.2.3. Подпомагане на местните животновъди, включително и провеждане на обучения. 1.2.2.4. Предоставяне на възможности за краткосрочно и дългосрочно наемане на общински пасища.

Приоритет 1.3. : Развитие на туризма

Мярка 1.3.1.: Развитие на разнообразни форми на туризъм

Дейности:

1.3.1.1. Изготвяне и приемане на Стратегия (Концепция, модел и план) за развитие на туризма в община Долна баня, с очертаване на приоритети, при оптимално използване на минералната вода и другите налични природни ресурси;

1.3.1.2. Подпомагане на местните предприемачи за развитие на туристическа инфраструктура – места за настаняване, балнеология и СПА, спорт и заведения за обществено хранене;

1.3.1.3. Обновяване и поддържане на съществуващата обща туристическа инфраструктура, включително обекти с минерална вода и туристическата база в планината /хижи,заслони,пътеки и съоръжения./;

1.3.1.4. Създаване и поддържане на специализиране туристическа инфраструктура - екопътеки, велоалеи и др.;

1.3.1.5. Адаптиране и поддържане на прилежащата инфраструктура към историческите паметници на територията на община Долна баня, за туристически цели.

1.3.1.6. Проучване и откриване за туристи атракции и археологически разкопки, като Римска баня, Манастир „Св. Спас“, две средновековни крепости: ”Голямо градище” и “Малко градище”, женски скит с параклис „Св. Петка”, седем тракийски надгробни некропола с 27 могили, както и три отделно разположени могили, включително и създаване на ПЧП за тяхната експлоатация.

1.3.1.7. Курортната зона Долна баня да се трансформира в квартал на гр.Долна баня, за получаване на възможност за осигуряване на безвъзмездно финансиране за инвестиционни проекти.

1.3.1.8. Изграждане и модернизация на парково осветление.

1.3.1.9. Добив и ефективно използване на минералната вода, включително и подпомагане стартирането на нови инвестиции , използващи минерална вода;

1.3.1.10. Възстановяване и развитие на Туристически информационен център с интернет портал;

1.3.1.11. Изграждане на туристически етнографски център с художествени занаяти и възстановка на културно-исторически фрагменти.

1.3.1.12. Създаване на база данни и карта на региона с подробна информация за ресурсите, атракциите и възможностите за алтернативен туризъм в общината (приоритетно рекреативен, спортен и еко туризъм)

1.3.1.13. Изграждане на кабинкова въжена линия Долна баня-Белмекен – Ибър и на съвременен ски курорт в курортна зона Долна баня

1.3.1.14. Подпомагане дейността на ловно-рибарското сдружение „Долна баня – Сокол 1898″ и други организации за развитие на спортен лов и риболов.

Мярка 1.3.2.: Развитие на маркетингова политика за популяризиране на Долна баня като туристическа дестинация

Дейности:

1.3.2.1. Изготвяне и приемане на маркетингова политика с конкретни мерки и план за изпълнение към Стратегия за развитие на туризма в община Долна баня.

1.3.2.2. Развитие на мрежа от агенти и партньори за популяризиране на различните видове туризъм.

1.3.2.3. Подкрепа и презентиране на възможностите за развитие на туризъм в околностите на Долна баня и представяне на туристически борси;

1.3.2.4. Провеждане на рекламни кампании за популяризиране на възможностите за туризъм в общината.

1.3.2.5. Създаване на традиционни (ежегодни) туристически събития, като спортни, културни и други мероприятия.

1.3.2.6. Подкрепа за създаване и развитие на съвместни туристически продукти, включително и за съвместен маркетинг на дестинациите с други общини и региони.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: ДА СЕ ПОДОБРИ СЪСТОЯНИЕТО НА ПЪТИЩАТА, ГРАДСКАТА СРЕДА, КОМУНИКАЦИИТЕ И ДРУГАТА ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА, КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА КАЧЕСТВЕН ЖИВОТ И СРЕДА ЗА БИЗНЕС РАЗВИТИЕ.

Приоритет 2.1: Подобряване състоянието и развитие на инфраструктурата

Мярка 2.1.1: Разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт

Дейности;

2.1.1.1.Ремонт и рехабилитация общинската пътна мрежа и градската улична мрежа (вкл. ремонт/поставяне на тротоари, озеленяване и др.);

2.1.1.2. Възстановяване и поддържане на мостовите съоръжения.

2.1.1.3. Изграждане на път, свързващ село Костенец и курортна зона Долна баня.

2.1.1.4. Разширяване и рехабилитация на път гр.Долна баня - курортна зона Долна баня (вкл. ремонт/поставяне на тротоари, улично осветление , озеленяване и др.);

2.1.1.5. Подмяна на автобусни спирки;

2.1.1.6. Оптимизиране на единна транспортна схема за транспортно обслужване на населението в община Долна баня.

Мярка 2.1.2: Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води. Подобряване на напоителните системи.

Дейности:

2.1.2.1. Подобряване на водоснабдяването в община Долна баня, включително:

2.1.2.1.1. Изграждане, реконструкция и модернизация на водопроводна мрежа, като част от Интегриран воден цикъл на град Долна баня.

2.1.2.1.2. Изграждане, реконструкция и модернизация на водопроводна мрежа на курортна зона Долна баня

2.1.2.2. Изграждане на канализационна мрежа.

2.1.2.2.1. Изграждане и реконструкция на канализационната мрежа в гр.Долна баня, като част от Интегриран воден цикъл на града.

2.1.2.4.2. Изграждане, реконструкция и модернизация на канализационна мрежа на курортна зона Долна баня

2.1.2.3. Изграждане на Градска пречиствателна станция за отпадни води /ГПСОВ/с довеждащ колектор на гр.Долна баня

2.1.2.4. Подобряване на напоителната система в Община Долна баня

Мярка 2.1.3.: Подобряване на електроснабдяването

Дейности:

2.1.3.1. Поставяне на нови комплектни трансформаторни постове . гр.Долна баня и Курортна зона на Долна баня;

2.1.3.2. Подмяна на електрическите стълбове с подземно електрозахранване.

2.1.3.3. Изграждане на алтернативно захранване за промишлените и туристически зони.

Мярка 2.1.4.: Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура

Дейности:

2.1.4.1. Текущи ремонти на сградния фонд, подновяване на обзавеждането и оборудването на учебните кабинети по теория и практика;

2.1.4.2. Подобряване и модернизиране на училищна инфраструктура, /отопление, оборудване и обзавеждане във всички училища..

2.1.4.3. Подобряване на сградата на професионална гимназия “Христо Ботев”, гр. Долна баня., след фактическо прехвърляне на собствеността й на общината.

Мярка 2.1.5.: Подобряване на състоянието и МТБ на здравната инфраструктура

2.1.5.1. Разкриване на нови специализирани дейности – осигуряване на подходящ сграден фонд за здравни кабинети, при спазване на задължителни санирарнохигиенни условия;

Мярка 2.1.6.: Подобряване на състоянието и МТБ на социалната инфраструктура Дейности:

2.1.6.1. Основен ремонт на сградата и подновяване на обзавеждането и оборудването на „Домашен социален патронаж“;

2.1.6.2. Изграждане на жилища за безимотни (включително и роми).

2.1.6.3. Увеличение на капацитета на Център за обществена подкрепа.

2.1.6.4. Разкриване на повече услуги в общността, като делегирани от държавата дейности, включително и на социални услуги за възрастни и разширяване им чрез покриване на допълнителни територии.

Мярка 2.1.7: Подобряване на състоянието и МТБ на културната инфраструктура в общината

Дейности:

2.1.7.1. Основен ремонт на сградата на НЧ „Рила-1898“ в гр. Долна баня, включително изграждане на модерно отопление и закупуване на подходящо оборудване и обзавеждане. 2.1.7.2. Ремонт и оборудване на зала за музикални събития в читалище „НЧ „Рила-1898“ гр.Долна баня.

2.1.7.3. Закупуване и монтиране на сглобяема сцена за събития на открито;

2.1.7.4. Изграждане на лятно кино в гр.Долна баня;

2.1.7.5. Изграждане на Базар/център за занаяти в паркови пространства.

2.1.7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с поддръжка, възстановяване и подобряване на културното наследство.

2.1.7.7. Подобряване на прилежащата инфраструктура към действащ православен храм в Долна баня - черквата “Успение на Пресвета Богородица”

Мярка 2.1.8: Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура и местата за отдих в общината

2.1.8.1. Подобряване и поддържане на базата за спорт в училищата и общината като цяло; 2.1.8.2.Подобряване на открита и закрита спортна база, игрища и алея в ПГ „Христо Ботев“ гр.Долна баня;

2.1.8.3. Възстановяване и поддържане на детските площадки на територията на общината, вкл. на тези в детските градини;

2.1.8.4. Изграждане на спортни площадки в общината, включително в парково пространство, с уреди за трениране на открито;

2.1.8.5. Изграждане на велоалеи, включително по пътя за Курортна зона Долна баня. 2.1.8.6. Реконструкция и модернизиране на басейн с минерална вода за общо ползване (до станция на МВР).

2.1.8.7. Изграждане на спортна зала в гр.Долна баня.

Мярка 2.1.9.: Опазване и адаптиране на недвижимите културно-исторически ценности с местно значение

Дейности:

2.1.8.1. Реставриране, опазване и адаптиране на недвижимите културно-исторически ценности на територията на общината и терените около тях, включително:

2.1.8.1.1. Старото селище ”Венетица”.

2.1.8.1.2. Крепости „Голямо градище“ и „Малко градище“

2.1.8.1.3. Храмове Св. Иван Рилски Чудотворец, Храм “Света Парашкева Петка Българска” /женски скит „Св. Петка”/, Оброчище и храм „ Свети Великомъченик Георги”, Храм “Успение на Пресвета Богородица” и Манастир “Свето Възнесение Господне”.

2.1.8.1.4. Осем къщи в гр. Долна баня /само две от тях са използваеми и в добро състояние/

2.1.8.1.5. Старото училище – музей.

2.1.8.2. Интегриране на културно-историческото наследство в стратегиите и ОУП на община Долна баня и взаимодействие с държавните институции по отношение на тяхното поддържане и управление;

2.1.8.3. Разработване на карта на недвижимите културно-исторически ценности на територията на общината.

Мярка 2.1.10.: Подобряване на състоянието и МТБ на административни сгради и благоустрояване на централните части на населените места.

Дейности:

2.1.9.1. Подобряване на достъпността за хора с увреждания в обществени сгради и улична среда.

2.1.9.2. Комплексно решение за централна градска част, включващо и изграждане на градски пазар в гр.Долна баня и благоустрояване - изграждане на алеи и атракции в парковото пространство.

Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда

Мярка 2.2.1.: Опазване чистотата на атмосферния въздух

Дейности:

2.2.1.1. Разработване и прилагане на стимули за насърчаване на газоснабдяването на домакинствата, като алтернатива на твърдото гориво;

2.2.1.2. Увеличаване на затревените площи и ликвидиране на потенциални източници на прахови емисии;

2.2.1.3. Внедряване на машини за почистване на улиците в града.

Мярка 2.2.2.: Рационално управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им

Дейности:

2.2.2.1. Ограничаване на емитерите на производствени отпадъчни води на територията на община Долна баня чрез включването им към пречиствателна станция;

2.2.2.2. Мониторинг и оценка състоянието на водата и водните обекти на територията на общината;

2.2.2.3. Изграждане, възстановяване и поддържане на язовири и превръщането им в места за отдих, риболов и туризъм;

2.2.2.4. Почистване, поддържане и укрепване на речните корита и дерета;

2.2.2.5. Информиране на обществеността за състоянието на водните ресурси, начините и методите за пестеливо използване на водата.

Мярка 2.2.3.: Подобряване управлението на отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда

Дейности:

2.2.3.1. Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Костенец (Самоков) – депото ще обслужва извозваните от община Долна баня отпадъци; 2.2.3.2. Премахване на нерегламентираните сметища, съгласно изискванията на нормативната уредба.

2.2.3.3. Превантивни дейности по недопускане изхвърляне на отпадъци на неразрешени места и подпомагане на работата на инспектората (включително работно облекло и закупуване на специализиран автомобил);

2.2.3.4. Усъвършенстване и разширяване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общината;

2.2.3.5. Обезвреждане на натрупани в общината пестициди;

2.2.3.6. Провеждане на информационни и образователни кампании;

2.2.3.7. Провеждане на кампания „Да изчистим България за един ден“

2.2.3.8. Локализиране отглеждането на животни в определени за целта ферми;

2.2.3.9. Подпомагане дейността на предприятие „Озеленяване и благоустройство” в община Долна Баня за управление на депо за земни маси и строителни отпадъци и последващото им рециклиране ;

Мярка 2.2.4.: Развитие на зелената система в общината и възстановяване и опазване на зелените площи в градските пространства

Дейности:

2.2.4.1. Изграждане, възстановяване и поддържане на зелена система за отдих и възстановяване в гр. Долна баня, включително периодично провеждане на основните дейности по поддържане на зелената система: (напр. нови засаждания, зацветяване, поддръжка на фитосанитарното състояние на дървесната растителност, коситба, поливане, растителна защита и т.н.);

2.2.4.2. Опазване и поддържане на зелената система в общината като цяло, големите и малките паркове в общината;

2.2.4.3. Изграждане на поливни водопроводи за поддържане на зелените площи;

2.2.4.4. Изграждане на съоръжения за активен спорт на открито;

2.2.4.5. Изграждане на детски площадки и зелени площи;

Мярка 2.2.5.: Подобряване на енергийната ефективност и разширяване използването на ВЕИ

Дейности:

2.2.5.1. Строителство на газопровод Ихтиман -Костенец-Долна баня и изграждане на газоразпределителна мрежа в община Долна баня.

2.2.5.2. Замяна на конвенционалните тела и лампи за улично и парково осветление с енергоефективни такива.

2.2.5.3. Насърчаване на енергийната ефективност чрез повишаване на информираността на населението;

2.2.5.4. Изпълнение на общинската Програма на Община Долна баня за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива за периода 2012-2015 година и приемане на нова такава за периода след 2015г.;

2.2.5.5. Подобряване на енергийната ефективност на обществени сгради;

2.2.5.6. Внедряване на модели за ползване на алтернативни източници на енергия в общинските сгради - училища, детски заведения, сгради на общината и др.;

2.2.5.7 .Стимулиране въвеждането на ВЕИ в частния сектор - производствен и битов, чрез масово информиране за предимствата и възможности;

Мярка 2.2.6.: Опазване на биоразнообразието и грижа за безпризорните кучета

2.2.6.1. Подобряване и предпазване на средата за живот на различни видове в Национален парк „Рила“- резерват “Ибър”, ЗМ „Голямото градище“ и други на територията на общината.

2.2.6.2. Повишаване на информираността на населението за нуждата от опазване на биоразнообразието.

2.2.6.3. Изграждане и поддържане на приют за безпризорни кучета;

2.2.6.4. Въвеждане на ефективни системи за превенция и контрол върху опазването на околната среда, включително чрез изграждане на технически съоръжения за детекция и превенция на горски пожари, с цел опазване на горския фонд

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ДА СЕ ПОСТИГНЕ КАЧЕСТВЕНО И АДАПТИРАНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ, ВИСОКИ НИВА НА ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ, ГАРАНТИРАНЕ НА ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, КУЛТУРА И СВОБОДНО ВРЕМЕ.

Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях

Мярка 3.1.1.: Обхващане на населението с програми за здравна профилактика и подобряване на условията за достъп до първична и специализирана медицинска помощ в повече населени места

Дейности:

3.1.1.1. Провеждане на редовни здравни профилактики за цялото население, с приоритет рискови групи и заболявания, включително и ползване на здравни медиатори.

3.1.1.2. Провеждане на безплатни профилактични прегледи на социално слаби български граждани от специализиран медицински персонал;

3.1.1.3. Подобряване възможностите на спешната помощ, включително чрез дистанционен мониторинг

/телемедицина/.

3.1.1.4. Увеличаване на предоставяните специализирани дейности – привличане на нови специалисти и осигуряване на подходяща материална база.

3.1.1.5. Осигуряване на здравни кабинети в средните училища.

3.1.1.6. Изграждане на хоспис за до лекуване на болни пациенти и полагане на медицински грижи за възрастни хора, включително и дневен център към него.

Мярка 3.1.2.: Повишаване на здравната култура и подобряване на достъпа до дентално медицински услуги

Дейности:

3.1.3.1. Провеждане на информационни, здравни кампании;

3.1.3.2. Повишаване информираността на населението за достъпа до здравни услуги съобразно нормативните документи, включително в училищата и за родителите;

3.1.3.3. Провеждане на безплатни дентални профилактични прегледи на социално слаби български граждани.

Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение

Мярка 3.2.1.: Информационно обезпечаване на учебните заведения

Дейности:

3.2.1.1. Закупуване на компютърни конфигурации;

3.2.1.2. Създаване и внедряване на информационни системи, виртуални библиотеки, лаборатории и др.

Мярка 3.2.2.: Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на заниманията на деца и младежи

Дейности:

3.2.2.1. Разширяване на извънкласните и извънучилищни форми за привличане на интереса на децата към училището и знанието;

3.2.2.2. Създаване на клубове по интереси

3.2.2.3. Въвеждане на обучение по ключови компетенции, развиващи личностни качества и умения за по-добра реализация в живота, като извънкласни форми.

Мярка 3.2.3.: Обучения и ориентация на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация

Дейности:

3.2.3.1. Организиране и провеждане на професионално насочване на всеки ученик; 3.2.3.2. Разработване на учебни програми, преодоляващи несъответствията между изграждащите от образованието умения и нуждите на пазара на труда, с приоритет професии в сферата на туризма;

3.2.3.3. Създаване на специализирани паралелки с изучаване на чужди езици; 3.2.3.4. Организиране на форми за развитие на творческите таланти.

Мярка 3.2.4.: Обучения и допълнителна квалификация на преподавателите за подобряване на учебния процес

Дейности:

3.2.4.1. Обучения и допълнителна квалификация на преподавателите.

3.2.4.2. Периодична атестация и изграждане на система от стимули за непрекъснато развитие на преподавателите.

Мярка 3.2.5.: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда

Дейности:

3.2.5.1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

3.2.5.2. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

3.2.5.3. Превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми.

3.2.5.4. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението, и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция.

3.2.5.5. Приобщаване и приемане на родителите - роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.

3.2.5.6. Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование чрез квалификация на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда, интеркултурна компетентност у директорите, учителите и другите педагогически специалисти.

Мярка 3.2.6.: Развитие на спорта

Дейности:

3.2.6.1. Насърчаване на практикуването на различни видове спорт при децата;

3.2.6.2. Подпомагане дейността на общинските спортни клубове в гр.Долна баня, и развитие на училищния спорт чрез създаване на училищни спортни клубове

3.2.6.3. Прилагане на партньорство и съдействие за дейността на Организация за летателно обучение „Ратан”, Сдружение с нестопанска цел “Авиореликви” и др.;

3.2.6.4. Организиране на спортни занимания по плуване за деца;

3.2.6.5. Организиране на ежегоден спортен празник с децата и учениците от всички детски градини и училища на територията на общината.

Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи

Мярка 3.3.1.: Поддържане на качеството и създаване на нови социални услуги в общината

Дейности:

3.3.1.1.Оптимизиране на грижата за деца с увреждания и деца в риск и техните семейства, включително подкрепа на семействата, които имат деца с увреждания и ги отглеждат в семейна среда

3.3.1.2. Подпомагане на изоставени в развитието си деца

3.3.1.2.1. Ранно идентифициране на риска от изоставане, предприемане мерки по закрила и осъществяване на дейности по превенция на изоставането. 3.3.1.2.2.Сътрудничество и екипна работа на ДСП, МКБППМН, училищните ръководства по превенция и подкрепа на деца от рисковите групи

3.3.1.3. Подобряване качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица и семейства в неравностойно положение:

3.3.1.3.1. Изпълнение на проект „Обществена трапезария”

3.3.1.3.2. Изпълнение на проект „Подкрепа за достоен живот” – дейност „Личен асистент” по ОП „РЧР”

3.3.1.3.3. Предоставяне на услуга по Проект „ Грижи за достоен живот“

3.3.1.4. Подобряване качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица и семейства в неравностойно положение, включително предоставяне на социални услуги по Проект „ Грижи за достоен живот” по ОП „РЧР”

3.3.1.5. Предоставяне на възможност за лични и социални контакти, включително покрепа за клуб на пенсионера и клуб на хората с увреждания;

3.3.1.6.Осигуряване помощ и подкрепа на нуждаещи се граждани на община Долна баня, по индивидуални решения на Общински съвет Долна баня;

3.3.1.7.Развитие на професионалната квалификация и умения за предоставяне на качествени социални услуги

3.3.1.7.1. Провеждане на вътрешна и външна квалификационна и обучителна дейност за повишаване на компетентността на специалистите в социалните услуги.

3.3.1.7.2. Организиране на работни срещи и семинари съвместно с екипи от страната за обмяна на добри практики и иновации в областта на услугите за лица в общността.

3.3.1.8.Запознаване на обществеността с проблемите на децата със специфични нужди и техните семейства, проблемите на хората с увреждания и самотно живеещите стари хора, включително популяризиране на социалните услуги, добри практики и инициативи в местните и регионални печатни и електронни медии, срещи с обществеността.

3.3.1.9.Развитие на между секторни партньорства

3.3.1.9.1. Провеждане на срещи и разговори с класни ръководители, ресурсни учители и психолога на ЦОП за консултиране на децата със СОП, както и децата от ДДЛРГ„Константа Ляпчева”

3.3.1.9.2. Участие на доброволци от учебните заведения в града в дейности, провеждани в социалните заведения

3.3.1.10. Развиване на нови социалните услуги в общността за подкрепа на лица от рисковите групи, като делегирани от държавата дейности:

3.3.1.10.1. „Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства“; 3.3.1.10.2. „Дневен център за лица с психични разстройства“;

3.3.1.10.3. „Център за настаняване от семеен тип за лица с деменция“;

3.3.1.10.4. „Дневен център за лица с деменция“;
3.3.1.10.5. „Център за рехабилитация и социална интеграция“;
3.3.1.10.6. „Център за настаняване от семеен тип за деца“;
3.3.1.10.7. „Център за обществена подкрепа“;
3.3.1.10.8. „Дневен център за стари хора“;
3.3.1.10.9. „Дневен център за работа с деца на улицата“;
3.3.1.10.10. „Дневен център за деца и младежи с увреждания“ ;

3.3.1.11. Развитие и подобряване на качеството на съществуващите социални услуги в общината, включително реформиране на ДДЛРГ в Център за настаняване от семеен тип за деца;

Мярка 3.3.2.: Обучение и квалификация на възрастни, на трайно безработни и на други лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда и провеждане на активна политика в пазара на труда

3.3.2.1. Прилагане на Национални програми за учене през целия живот;
3.3.2.2. Подпомагане на Центъра за преквалификация;
3.3.2.3. Обучения за придобиване на професионална квалификация и преквалификация, съобразено с нуждите на пазара на труда;
3.3.2.4. Подпомагане на лицата от групите в неравностойно положение за постигане на личностна реализация.

Мярка 3.3.3.: Превенция на младежката и дългосрочната безработица

Дейности:

3.3.3.1. Създаване на местен информационен и професионален център, който да осигурява специализирана помощ за младежи.
3.3.3.3. Активно участие в програми за младежка заетост, включително по програми на Агенция по заетостта и Инициатива за младежка заетост за 2014- 2020г.

Мярка 3.3.4.: Създаване на условия за равноправно интегриране на ромите в обществения и икономическия живот

Дейности:

3.3.3.1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост чрез квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда;
3.3.3.2. Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности;
3.3.3.3. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.

Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението

Мярка 3.4.1.: Провеждане на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови

Дейности:

3.4.1.1. Провеждане на съществуващи културни събития:

3.4.1.1.1.Регионален фолклорен фестивал;

3.4.1.1.2. Празник на град Долна баня и народен събор в курорт "Долна баня" за Спасовден;

3.4.1.1.3. Посрещане на Нова година на градски площад;

3.4.1.1.4. Коледни празници - организиране на концерти, конкурси и др.;

3.4.1.1.5. Гостуване на театрални групи от столицата и страната.

3.4.1.1.6. Европейския екологичен фестивал "Зелена вълна - 21 век"

3.4.1.1.7. Храмов празник на църквата “Успение на пресвета Богородица” - 15.08

3.4.1.2. Нови инициативи:

3.4.1.2.1. Организиране на традиционни фестивали и исторически чествания;

Мярка 3.4.2.: Подпомагане и стимулиране развитието на културно-историческите институции в общината

Дейности:

3.4.2.1. Логистично и финансово подпомагане на културните институции за участието им в международни проекти, фестивали, изложби, конкурси;

3.4.2.2. Организиране на мрежа от културни институции на територията на общината и подкрепа за техни съвместни проекти;

3.4.2.3. Популяризиране дейността на културните институции сред подрастващото население и стимулиране тяхното участие;

3.4.2.4. Разширяване и обогатяване на дейността на музея /Възобновяване на стари музейни сбирки и създаване на нови, създаване на историческа и археологическа част.

3.4.2.5. Откриване и функциониране на лятно кино;

3.4.2.6. Организиране на музикални събития в НЧ „Рила-1898“ ;

3.4.2.7. Провеждане на културни събития на открито, на мобилна сцена;

3.4.2.8. Участие на местни групи в различни състезания и фестивали;

3.4.2.9. Подпомагане на читалищна дейност;

3.4.2.10. Фокусиране на НЧ „Рила-1898“ в гр. Долна баня в посока на културно приобщаване на етносите, запазване на традиции в приложните изкуства и занаятите;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: ДА СЕ ПОВИШИ АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, КАЧЕСТВОТО И ФОРМИТЕ НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ, ПОДОБРЯВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛНОТО СБЛИЖАВАНЕ И ПАРТНЬОРСТВО НА ВСИЧКИ НИВА.

Приоритет 4.1.: Подобряване качеството на услугите, предоставяни от общината и подобряване на капацитета за работа и достъп до информация;

Мярка 4.1.1.: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация

Дейности:

4.1.1.1. Въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги, включително: 4.1.1.1.1. Въвеждане на е-община и електронно подаване на документи;

4.1.1.1.2. Интегриране на услугите, предоставяни от общинска администрация, в това число предоставяне на комплексни административни услуги;

4.1.1.1.3. Въвеждане на нова организация за предоставяне на услуги чрез създаване на единен общински център за предоставяне на информация и услуги на гражданите; 4.1.1.1.4. Изграждане на терминали и центрове, в които да се предоставят услуги на различни административни структури на територията на община Долна баня;

4.1.1.1.5. Ориентиране към потребителите, извършване на преглед и реинженеринг на съществуващите процедури за предоставяне на услуги с цел съкращаване на срокове и намаляване на бюрокрация;

4.1.1.1.6. Създаване на единни практики и процедури за предоставяне на услуги от общините – разработване на референтни модели и унифициране на най-важните услуги за гражданите и бизнеса, които да съдържат едни и същи изисквания като процедури и документи.

Развитие и надграждане на информационната инфраструктура, включително:

4.1.1.1.7. Внедряване на нови информационни технологии и изграждане на инфраструктурния облак, необходим за функциониране на електронното управление; 4.1.1.1.8. Въвеждане на съвременни решения за оптимизиране на информационните и комуникационните ресурси чрез отдалечен достъп до споделени ресурси, в това число и центровете за данни в общинска администрация;

4.1.1.1.9. Осигуряване на оперативна съвместимост на информационните системи в общинска администрация;

4.1.1.1.10. Повишаване на информираността на гражданите за дейността и отговорностите на общинска администрация и предоставяне на публичен достъп до съответните бази данни:

4.1.1.1.11. Подобряване на качеството на информацията в централизираните регистри на общинска администрация и преминаване поетапно към изцяло електронни регистри и регистърно производство;

4.1.1.1.12. Предоставяне на публичен достъп до регистри, бази данни и информация, за събирането и генерирането на която са използвани публични средства (open data)

4.1.1.2. Подобряване взаимодействието и координацията между общинската и други държавни институции при реализирането на хоризонтални политики и за по-добро управление;

4.1.1.3. Въвеждане на съвременни системи за оценка и самооценка на резултатите;

4.1.1.4. Въвеждане на практики и стандарти за управление на качеството;

4.1.1.5. Последователно въвеждане на интелигентното регулиране, включително действия за намаляване на административната тежест

Мярка 4.1.2.: Развитие на човешките ресурси, включително повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация

Дейности:

4.1.2.1. Разработване и прилагане на политики за развитие на човешките ресурси и въвеждане на практики и стандарти за тяхното управление;

4.1.2.2 Подобряване на квалификацията и уменията на служителите в администрацията, както и на органите на местна власт и местно самоуправление;

Приоритет 4.2: Развитие на административния капацитет за планиране и изпълнение на стратегически планове и политики и насърчаване участието на гражданското общество в управлението

Мярка 4.2.1 Изготвяне и актуализиране на стратегически планове и политики.

Дейности:

4.2.1.1. Изготвяне и актуализация на общински план за развитие на общината – ОПР.

4.2.1.2. Изготвяне и актуализация на Интегриран градски план за развитие на гр.Долна баня

4.2.1.3. Изготвяне и актуализация на други планове и стратегии, по приоритети , включително за защита и управление, включително отнасящи се до защитени области и други райони с висока природна стойност;

Мярка 4.2.2 Мониторинг, контрол и оценка на стратегически планове.

Дейности:

4.2.2.1. Мониторинг, контрол и оценка на ОПР, ИПГР и други стратегически планове и политики;

4.2.2.2. Подобряване на системите от правила за мониторинг, контрол и оценка на стратегически планове и политики.

Мярка 4.2.3.: Насърчаване участието на гражданското общество в управлението

Дейности:

4.2.3.1. Подкрепа на интегрирани проекти на представители на гражданското общество за партньорство при разработването и прилагането на политики, за сближаване и
обединяване на неправителствени организации;

4.2.3.2. Подобряване на процеса на провеждане на обществени консултации

Приоритет 4.3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество и взаимодействие.

Мярка 4.3.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти

Дейности:

4.3.1.1. Създаване на връзки със съседни общини за осъществяване на съвместни проекти чрез провеждане

на периодични срещи и форуми;

4.3.1.2. Осъществяване на междутериториално и транснационално сътрудничество на Местни инициативни групи.

Мярка 4.3.2.: Развитие на трансграничното и международно сътрудничество

Дейности:

4.3.2.1. Участие в трансгранични проекти и сътрудничество в еврорегиона за обмяна на опит и добри практики;

4.3.2.2. Участие в трансгранични проекти за сътрудничество за противодействие на бедствия и аварии и известяване на населението;

4.3.2.3. Включване в мрежата на общини от България, Балканите и Югоизточна и Централна Европа за максимални ползи за ромското включване от структурните фондове на ЕС.

2.4.Индикатори за наблюдението и оценката на плана

Към настоящия общински план за развитие е разработено Приложение 1. **МАТРИЦА С ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОПР НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 2014, в което са подробно разписани индикаторите за мониторинг и оценка за всяка една мярка.**

През месец Март 2013г. Община Долна баня заедно с редица други общини от Софийска област стават бенефициенти по проект на Обединение за развитие на местното самоуправление в Софийска област и Областна администрация София, прокукт на който са цитираните по-долу „Методика и правила за мониторинг (наблюдение) и контрол на изпълнението на общински план за развитие за представители на публичните администрации и за представители на структурите на гражданското общество” част от проект „Партньори за по-добра местна и регионална политика”, Договор за БФП №А10-13-38/20.02.2012г. по Оперативна програма „Административен капацитет”, приоритетна ос I „Добро управление”, под- приоритет 1.3. „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики”

Във връзка с изготвяне на настоящия общински план е проведена кръгла маса с цел консултиране на „Методика и правила за мониторинг (наблюдение) и контрол на изпълнението на общински план за развитие за представители на публичните администрации и за представители на структурите на гражданското общество”**. Проведената консултация касае прилагането на конкретните индикатори, заложени в настоящия стратегически документ.**

«**3.ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ**

3.1. Мониторинг/наблюдение и оценка на публични политики

Разработването и прилагането на публични политики като приоритет на публичните власти означава:

1. определяне на даден проблем или идея, вникване в свързаните с тях обстоятелства и контекст, и преобразуване първоначалната идея в политическа визия и ценности;
2. преобразуване на политическата визия в програми и действия за постигане на определените резултати;
3. изпълняване на програмите и действията;
4. осъществяване на мониторинг на постигнатия напредък в изпълнението на програмите и действията, и след тяхната реализация се оценява дали и доколко са постигнати планираните резултати.
5. резултатите на оценката са основната база за осъществяване на контрол върху процесите на изпълнение, на качеството на постигане на взетите решения и постигнати резултати, както и база за прилагане на превантивни и коригиращи действия.

В краткост процесът на управление на публични политики се състои от пет важни стъпки и измерения:

1. вникване в проблема = стратегическо планиране
2. формулиране на решения = разработване на политики
3. осъществяване на решенията = прилагане
4. проверка на прилагането, оценка на процесите = мониторинг/наблюдение и оценка
5. предприемане на последващи (коригиращи и превантивни) действия = контрол и подобряване на процесите

Мониторингът на публични политики може да се определи като процес на системно и непрекъснато събиране и анализ на информация относно хода на реализацията на политиката и постигането на поставените цели/резултати.

Основна задача на мониторинга на публичните политики е да се следят и измерват постигането на планираните

на мониторинга е предоставянето на ключова информация за осъществения напредък на компетентните органи, отговорни за изпълнението и контрола на публичните политики.

В резултат на осъществявания мониторинг могат да се направят своевременни корекции в начина на изпълнение на политиките. Текущият мониторинг има особено важна роля при дългосрочните политики и програми, които се реализират в няколко фази. Осъществяването на всяка следваща фаза може да се предшества от мониторинг и оценка на дейностите и резултатите от предшестващите етапи.

Под понятието „мониторинг" се разбира комплекс от три основни дейности – наблюдение, анализ и оценка на цялостния процес по изпълнение/реализация на публични политики. Мониторингът е важна част от работата за реализация на политики, защото чрез него сме в състояние да следим действията в развитие, да оценяваме успешните практики и да анализираме неуспешните.

Оценката е до голяма степен част от мониторинга, но често се отделя от него с оглед на това, че се фокусира единствено върху резултатите.

Мониторингът и оценката са взаимосвързани инструменти, които се използват за целите на управлението - осъществяване на контрол и вземането на управленски решения относно продължаването, изменението, допълването или прекратяването на реализацията на съответната политика или програма.

Чрез мониторинга и оценката могат да се идентифицират резултатите и приоритетните проблеми при осъществяването на определена политика/програма и да се определят начините, по които да се подходи към тяхното развитие.

Мониторингът и оценката дават възможност целевите групи и заинтересованите страни да се въвличат в

Интегрална част от процеса на мониторинг и оценка е ангажиментът за споделяне на резултатите с националните и местни власти, неправителствените организации, целевите групи, заинтересованите страни, доставчиците на публични услуги и други социалноикономически партньори.

По-често срещани въпроси, на които се търси отговор при мониторинга, анализа и оценката на публични политики, са:

- Какви са последиците от политиката за различните групи бенефициенти, заинтересовани страни, засегнати общности?
- Какво е разпределението на положителните резултати от политиката между отделните ползватели и други заинтересовани страни?
- Има ли непредвидени странични ефекти от осъществяването на политиката и какви са възможните мерки за тяхното неутрализиране?
- Има ли рискове, които заплашват успеха на реализацията? До каква степен възможностите за усъвършенстване на дейностите се съчетават с избягване на рисковете за отрицателни последици?
- Каква институционална и организационна среда е необходима за осигуряване на участие заинтересованите страни в реализацията на политиките, тяхната оценка и развитие?
- Има ли изграден капацитет за осъществяване на политиката на всички равнища и какво е необходимо за неговото увеличаване?

Мониторингът и оценката на публични политики и стратегически документи са инструменти на доброто

управление. Те са неотделима и значима част на процеса на вземане на решения и

управление на цялостния цикъл на разработване, прилагане и оценяване на обществените политики. Те създават и гарантират:

- **Ефективност и ефикасност на политиките** и изграждането на стратегическа визия - институциите постигат резултати, адекватни на обществените нужди, като наличните ресурси се използват по най-добрия начин. Лидерите и обществеността изграждат широка и дългосрочна перспектива за добро управление и развитие.

- **Подобрение на качеството на изпълнението** на публичните политики, постиганите резултати, създаваните продукти и предоставяните услуги. Подобрява се и се развива капацитетът на всички институции, организации и техните мрежи, ангажирани с реализацията на политиките.

- **Отчетност** – отговорите на въпроса до каква степен политиките постигат своите цели, доколко рационално са използвани публичните ресурси, какви са обществените въздействия. Отчетността дава възможност на всички заинтересовани страни – социално-икономически партньори - да преценяват степента, в която техните интереси са защитени.

- **Отговорност на управлението -** политиците и служителите в публичния сектор правят публични резултатите от упражняването на своите правомощия, вземат мерки при разминавания между планирани и получени резултати, поемат отговорност за грешки и некомпетентност.

- **Прозрачност на управленските процеси** - информацията за процедурите и отговорните институции са достъпни за заинтересованите страни и обществеността, каналите за комуникация между

- **Механизми за гражданско участие** – активните граждани получават възможност да участват във вземането на решения за реализацията на публичните политики или необходимостта от тяхната промяна.

- **Съгласие** – обществения дебат позволява съгласуване на различни интереси и постигане на съгласие и подкрепа за реализацията на публичните политики. В процеса на мониторинга и оценяването на

публичните политики заинтересованите страни получават възможност за влияние върху тях, което води до мобилизация и координация на обществените действия на различните заинтересовани страни.

Резултатите от мониторинга и оценките подпомагат разработването на мерки и инструменти за развитие на обществените политики.

Мониторингът и оценката са средство не само за разбиране на проблемите, възникнали по време на реализацията на обществените политики, но и средство за намиране на осъществими решения.

3.2. Общински план за развитие

Общинските планове за развитие са част от системата от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие (чл. 9 ЗРР).

С общинския план за развитие се определят средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в областната стратегия за развитие.

Общинските планове за развитие се разработват за 7-годишен период на действие, който съвпада с периода на действие на областната стратегия за развитие.

Общинският план за развитие се обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с

представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината (чл. 36 ППЗРР).

Общинският план за развитие се обсъжда и приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Общинският съвет също така одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината (чл. 24 ЗРР).

За ефективното и ефикасното изпълнение на общинския план за развитие програмата за неговата реализация може да се актуализира при необходимост с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината (чл. 38 ал. 4 ППЗРР).

Изпълнението на общинския план за развитие се отчита чрез годишни доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на общинския план за развитие, посочва чл. 40 ППЗРР.

4. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

4.1. Правила на мониторинга и оценката на ОПР произтичащи от нормативните документи за регионално развитие за представителите на местната администрация

Наблюдението и оценката на Общинския план за развитие като неделима част от документите за регионално развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие (чл. 30 ЗРР във връзка с чл. 76 ППЗРР).

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите

за управление, и мерките за осигуряване на

информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 77 ППЗРР).

За постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на общинския план за развитие (чл. 78 ППЗРР).

Системата за наблюдение на ОПР обхваща:

- източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация;
- индикаторите за наблюдение;
- органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
- системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се извършва въз основа на данни на Националния статистически институт, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от други надеждни регионални и местни източници на информация (чл. 79 ППЗРР).

Индикаторите за наблюдение на общинските планове за развитие отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие, определени общинския план за развитие, въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение (чл. 80 ППЗРР). Индикаторите за наблюдение отчитат конкретните продукти, резултатите и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие (пак там).

Орган за наблюдение на общинския план за развитие е общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие общинският съвет осигурява участието на заинтересуваните органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност

при изпълнението на общинския план за развитие (чл. 89 ППЗРР)

Общинският съвет като орган за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие има следните задължения (чл. 81 ППЗРР):

. осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за регионално и местно развитие;

. координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;

. осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи, обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;

. обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие;

. осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие;

. разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;

. определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за

стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие (чл. 91 ППЗРР – тук и последващите), като за резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се разработва годишен доклад.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се **изготвя по определен от кмета на общината ред** и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Годишният доклад е с акцент върху степента на изпълнение и конкретните резултати от реализацията на отделните проекти. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа информация за:

- общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите, приоритетите и мерките на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:

  - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

  - преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

  - мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;

  - мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината;

- мерките за прилагане принципа на партньорство;

- резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Препоръчва се да се изработи структура на годишните доклади за наблюдение на ОПР, която да се одобри от кмета на общината и да се използва за целия период на наблюдение изпълнение на документа. Този подход улеснява подготовката на анализи и оценки на изпълнението на ОПР за определен период с цел упражняване на контрол от страна на общинския съвет и гражданските структури и предприемане на коригиращи и/или превантивни действия.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година..

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на общинския план за развитие.

Докладите за междинни оценки предоставят информация за:

- постигнатия напредък в изпълнението на целите и приоритетите за развитието на общината;
- възникналите проблеми и предприетите от компетентните органи действия за тяхното преодоляване;
- прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на ОПР до края на периода на неговото действие

Експертите, участващи в извършването на мониторинг и оценки на общинските планове за развитие трябва да отговарят на следните изисквания за квалификация (чл. 83 ППЗРР):

- да имат придобита образователно-квалификационна степен "магистър";

- да са осъществявали ръководна, експертна, преподавателска или научна дейност в продължение най-малко на 5 години през последните 10 години в областта на устойчивото интегрирано регионално и местно развитие, в т.ч. изработване на социално-икономически и екологични анализи, проучвания, стратегии, планове, програми, доклади и оценки в публичния сектор;

- да притежават опит в подготовката, осигуряването на информация и публичност и оценката на дейности, свързани с провеждането на регионалната политика и прилагането на структурните инструменти на ЕС.

4.1.1. Вътрешен и външен мониторинг

Мониторингът може да е вътрешен и външен за общината. Външен мониторинг се използва, за да се проверят резултатите от вътрешен мониторинг.

Вътрешният мониторинг се извършва от експерти – служители в съответната администрация. При него се акцентира върху разпределението на наличните ресурси, разходването на отпуснатите средства, изпълнението на задачите, спазването на сроковете, възникването на непредвидени обстоятелствата, предлагането на уместни промени, внасянето на своевременни корекции, както и върху установяването на действителния напредък в прилагането на определена политика (програма, проект) в дадена област. Вътрешният мониторинг трябва да е ежедневна дейност на експертите, определени от компетентния орган, осъществяващ прилагането на ОПР. Като резултат от вътрешен мониторинг е изработването на годишните доклади за изпълнение на общинските планове за развитие.

Външният мониторинг се възлага от компетентния орган на външни за съответната администрация експерти, ангажирани според процедурата за възлагане на обществени поръчки. Външният мониторинг създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати. Специално внимание се обръща на точното съответствие с

правила и на ефективното усвояване на финансовите средства. Като резултат на външен мониторинг се определя извършването на междинен и окончателен доклад от оценката на общинските планове за развитие.

Експертите, участващи в извършването на външен мониторинг, като квалификация следва да отговарят на изискванията към експертите, които извършват оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие, посочени в чл. 83 ППЗРР.

При възлагане на външен мониторинг и оценки на ОПР органите за управление на регионалното развитие изискват писмени доказателства за установяване на съответствието с изискванията към експертите и за липсата на конфликт на интереси между експертите и възложителя.

4.1.2. Източници на информация за извършване на наблюдение и оценка на ОПР

Оценката на изпълнението на ОПР се извършва чрез сравняване на постигнатите резултати с данните за изходното състояние и базисния сценарий. Освен обективните технически и икономически резултати е необходимо да бъдат отчетени и неподлежащите на количествена оценка резултати, както и косвените резултати. В резултат на оценката могат да бъдат предложени промени в някои от целите и параметрите на ОПР, както и промени в инструментите за тяхното изпълнение.

Основните надеждни източници на информация за извършване на оценката са:

- Годишни/междинен доклади за изпълнение на ОПР на общината от предходни години;
- Информация на подадените, изпълнявани, прекратени и изпълнени проекти, съфинансирани от европейските фондове (ИСУН);
- Въпросници и/или анкетни карти за анкетиране на членове на общинския съвет, общински експерти и

- Протоколи от публични обсъждания, работни срещи със социално-икономическите партньори на местно ниво и др. под, тематично свързани с реализацията на ОПР;
- Работна статистика, работни документи и бележки, създадени от общинската администрация по време на изготвяне на ОПР;
- Информация относно предишни осъществени планове и проекти на местно ниво;

- Статистически данни, създавани и обработвани от съответната община;
- Актуализация на Общинския план за развитие (ако има такава);
- Актуализация на Областната стратегия за развитие (ако има такава);
- Годишни доклади за изпълнение на бюджета на общината;
- Данни от Национален статистически институт и Териториално статистическо бюро – София;
- Данни от Дирекция “Агростатистика” към Министерство на земеделието и горите;
- Данни от Дирекция “Мониторинг на околната среда” към Изпълнителна агенция по околна среда;
- Секторни и оперативни стратегии и програми;
- Национална стратегия за регионално развитие за периода 2005-2015година;

- Регионален план за развитие на Югозападен район за планиране 2007-2015година.

Мониторингът и оценката предполагат изследване на базисна изходна ситуация и проследяване с времето на промените, до които довеждат интервенциите в резултат от прилагането на ОПР. Това означава, че общинският план за развитие следва да съдържа индикатори и изходни данни за измерване на напредъка, чрез които се описва проблемът или ситуацията преди въвеждането на новата политика. Съответно изследва се новата ситуация на базата на сравнение с изходната.

Ако изходните данни не са налични в документа, за измерител на промените във времето се използват целеви въпросници и анкетиране на експерти в съответната област и/или граждани на общината. Ако не може да се установи конкретна промяна чрез използването на въпросник, следва да се формулира измерител на текущото състояние, който да се използва при бъдещи справки.

4.1.3. Индикатори за оценка на изпълнението на ОПР

Индикаторите са определяне изпълнението на ОПР се структурират в три взаимосвързани групи:

- Индикатор за продукт: измерват се физически или монетарни единици;
- Индикатор за резултат: свързват се с преките и непосредствени ефекти, създадени в хода на изпълнение на ОПР;
- Индикатор за въздействие: свързани са с последствията от ОПР извън непосредствените ефекти върху неговите преки бенефициенти.

За да се реализира мониторингът и най-вече оценката (съсредоточена върху конкретните резултати), се изисква целите, приоритетите и мерките да се измерват с конкретни индикатори, предварително определени и

количествено изразени.

Индикаторите следва да допринасят за постигане на целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие и Регионалния план за развитие на Югозападен планов район стратегическите цели и съответстващи им индикатори както следва:

- Нарастване на БВП на човек от населението спрямо 2003 год. с 79,6% и достигане до 3 250,50 евро на човек;

- Нарастване на населението на Софийска област над 275 хил. в края на 2015 год.;

- Нарастване на равнището на заетост от 49,9% през 2004 год. до над 60% през 2105 г., в т.ч. над 58% за жените.

Индикаторите за оценка реализацията на ОПР, макар и базирани на конкретни числа, следва да отразяват тенденции в развитието на областта. Такива могат да бъдат стойностите, изразени като процент от цялото, за да се проследи тенденцията, сравнена с изходното положение (както е и в случая със стратегическите цели на Регионалния план за развитие на Югозападен планов район по-горе). В същото време данните за самото оценяване следва да са редовни (официализирани), верифицирани, релевантни (в съответствие) и прости.

Примерни индикатори на темата „инфраструктура”:

- Дължина на новоизградената или подобрена пътна мрежа (% на мрежата)

- Процент на населението в подобрен транспортен достъп (нарастване в % за периода)

Примерни индикатори на темата „околна среда”:

- Процент на отпадъчни води, подложени на пречистване (%)

- Домакинства с подобрено водоснабдяване (%)

- Рехабилитирани площи, нарушени от ерозия, замърсяване или свлачищна дейност (дка) Примерни индикатори на темата „социална инфраструктура”:

- Брой на населението, получило нов достъп до здравни услуги (%)

- Провеждани прояви по линия на културния, фестивалния и конгресния туризъм

- Нарастване на коефициента на заетост от ... през .... г. до над ... % през 2015 г. и около ... % за жените

Конкретният набор от индикатори може да бъде променян, разширяван и допълван с препоръките от междинен доклад за оценка изпълнението на ОПР.

4.1.4. Работна група за наблюдение (мониторинг) на изпълнението на ОПР

Препоръчително е Кметът на общината да създадат работна група за наблюдение реализацията на ОПР. Групата за наблюдение следва да включва представители на общински експерти и ръководители, представители на социално-икономическите партньори – медии, представители на граждански и бизнес организации.

В рамките на дейността си групата за наблюдение изготвя регулярни или конкретни отчети, които предоставя на Кмета на общината. В отчетите се оценява и напредъкът при изпълнението на ОПР. Групата активно подпомага експертите, наети чрез конкурсна процедура, да изготвят годишен/междинен/окончателен доклад за оценка на реализацията на ОПР.

Предложение за дейности на работната групата за наблюдение изпълнението на ОПР:

- Разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение относно изпълнението на ОПР;

- Периодично набира, структурира и анализира информация и данни, извършва преглед на постигнатия напредък (на 3 или 6 месеца), които предоставя и експертите при подготовка на годишния и/или междинен и/или окончателен доклад;

- Обсъжда резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите;

- В работен план разглежда препоръките, формулирани в различните типове доклади и предлага конкретни стъпки за прилагането им.

- Подготвя документи от проведените срещи и от работата на работната група;»

2.5.Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

Една от водещите цели при прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност е да се осигури прозрачност и доверие, при изпълнение на дейностите от страна на заинтересованите страни. Базата върху която се изгражда партньорство и публичност е информираност. Високата степен на информираност на заинтересованите страни води до тяхната по-висока степен на заинтересованост, а от там и непрестанен, регулярен мониторинг на изпълнението на дейностите заложени в оперативния план за развитие. Даването на гласност на предприетите действия и очакваните резултати подтиква заинтересованите страни и местната общественост към активно участие в процеса на реализация на. Методи за представяне на информация могат да бъдат:

1. Представяне на информация за предвижданите в ОПР дейности на интернет страницата на общината;
2. Представяне на информация за предвижданите в ОПР дейности чрез публични дискусии;
3. Представяне на информация за предвижданите в ОПР дейности чрез печатни материали;
4. Представяне на информация за предвижданите в ОПР дейности на различни семинари и дискусии;

Важно е заинтересованите страни да бъдат въвлечени в дейностите от самото начало, посредством фокус групи, срещи, анкети, проучвания. По този начин се дава глас на широката общественост и мерките и приоритетите заложени в последствие в плана са предложени и/или одобрени от нея. Нужно е да се разясняват конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при

От базово значение за активността на заинтересованите страни е ясното разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране за развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината. Добър вариант за това е организиране на обучения и семинари. Както и привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на Плана.

Общинският план за развитие се обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.

Инструментите за управление на изпълнението и актуализация на реализацията на ОПР са: Годишни доклади за изпълнението на ОПР;
Междинна оценка на общинския план;
Последваща оценка на общинския план.

Ефективен метод на комуникиране на резултатите от плана е провеждането на обществени обсъждания, на които да бъдат представени постигнатите резултати и да
бъдат дискутирани със заинтересованите страни. Друг добър метод е използването на медии за популяризиране на резултатите, в т.ч. и официалната страница на Община
Долна баня.

2.6.Мерки за ограничаване на изменението на климата и адаптация към вече настъпилите промени

В продължение на няколко години, започват да се наблюдават различни климатични изменения и промени, осезаеми на глобално ниво. От изключителна ваажност за опазване на уникалната природа и околна среда е предприемането на мерки, продотвратяващи понантатъчните изменения на климата. Погледнати от друг ъгъл тези мерки не влияят единствено на температурните амплитуди, те имат материален израз в икономическата, социална и екологична сфери. Подобни изменения довеждат до засилване на потреблението на енергия, задълбочаване на проблемите със снабдяване с хранителни продукти (особено за ниско развити райони), природни бедствия и други. Климатичните промени и необхосимоста на Човека да се адаптира към тях водят със себе си множество от въпроси изискващи вниманието на общественото управление и равитие, не само на местно, но и на национално, на глобално ниво.

Началото на офанзивата срещу климатичните изменения е поставено от Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации за изменението на климата, последвана от Протоколът от Киото. В него се съдържат поетите от индустриалните държави ангажименти да малят своите емисии на определени

парникови газове, чиято е вината за

Глобалното затопляне.

Нашият национален принос към борбата с климатичните промени е изменение на Закона за регионално развитие, чл 13, ал. 2, т. 9, като задължителна част от Общинските планове за развитие се предвиждат Мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени.

Тъй като Общинският план за развитие е стратегически документ, определящ пътя по който общината ще поеме и действията които ще извърши до дотигане на целите си, той има и силата да повлияе на вредното въздействие върху околната среда и върху адаптацията на населението икономиката към съществуващите вече изменение, а и върху мониторинга на изменението на климата на местно ниво.

Най-засегнатите сфери от обществения живот, засегнати от интервенциите са:

- енергетика;
- транспорт;
- селското и горското стопанство;
- управлението на отпадъците и водите;
- опазване чистотата на атмосферния въздух
- и др.

Техни преки резултати биха могли да бъдат:

-повишаване на енергийната ефективност;

-увеличаване дела на енергията от ВЕИ

- залесяване;

-разработване и внедряване на екологични технологии, които стимулират повишаването на енергийната ефективност и/или използването на енергия от възобновяеми източници; разработване и въвеждане на политика за ограничаване изменението на климата с цел изпълнение на задълженията по образователни мерки, научни изследвания и мерки за подобряване на административния капацитет;

- повишаване информираността на населението;

-насърчаване на преход към видове транспорт с ниски емисии и обществен транспорт;

- и др.

Такива мерки са интегрирани в Общинския план за развитие на община Долна баня 2014- 2020 и те са следните:

- Мярка 3.2.6.: Развитие на спорта
- Мярка 2.2.6.: Опазване на биоразнообразието и грижа за безпризорните кучета
- Мярка 2.2.5.: Подобряване на енергийната ефективност и разширяване използването на ВЕИ
- Мярка 2.2.4.: Развитие на зелената система в общината и възстановяване и опазване на зелените площи в градските пространства

- Мярка 2.2.3.: Подобряване управлението на отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда
- Мярка 2.2.2.: Рационално управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им
- Мярка 2.2.1.: Опазване чистотата на атмосферния въздух
- Мярка 2.1.10.: Подобряване на състоянието и МТБ на административни сгради и благоустрояване на централните части на населените места.
- Мярка 2.1.9.: Опазване и адаптиране на недвижимите културно-исторически ценности с местно значение
- Мярка 2.1.8: Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура и местата за отдих в общината
- Мярка 2.1.7: Подобряване на състоянието и МТБ на културната инфраструктура в общината
- Мярка 2.1.6.: Подобряване на състоянието и МТБ на социалната инфраструктура
- Мярка 2.1.4.: Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура
- Мярка 2.1.3.: Подобряване на електроснабдяването
- Мярка 2.1.2: Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води. Подобряване на напоителните системи.

Приложения

- Приложение 1. ***Матрица с индикатори за наблюдение и оценка на ОПР на община Долна баня 2014 - 2020***
- Приложение 2. Индикативен бюджет на общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020г.

Приложение 3. Програма за реализация на общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020г.

Настоящият Общински план за развитие на община Долна баня за периода 2014-2020 г. е приет с Решение № 108 взето с Протокол № 12 на редовно заседания на Общински съвет град Долна баня на 23.09.2014 г.

Проект „Ефективно партньорство в Община Долна баня за формиране, изпълнение и мониторинг на общински политики”, договор 13-13-132/25.11.2013 г.
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

МАТРИЦА С ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОПР НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ 2014 - 2020

Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на реализаци	Базова стойност	Целева стойност

			я		**2020г.**
Стратегическа цел 1: Да се развие зелена конкурентна местна икономика, базирана на природни дадености, туризъм и човешкия потенциал					
Приоритет 1.1: Създаването на атрактивна бизнес среда и използване на местния потенциал за икономическо развитие					
Ниво на безработица;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**38 %**	**20%**
Ниво на заетост сред населението на възраст от 20-64 г.;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**62%**	**75%**
Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в % от БВП;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**5%**
Брой разработени общински програми за насърчаване и подкрепа развитието на МСП;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**
БВП на глава от населението;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	-	-
Дял на БВП на човек от средната стойност за ЕС 27;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Брой проведени срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти;	**1.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10**	**25**
Брой организирани форуми за развитието на местния бизнес с акценти върху иновациите.	**1.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**2**	**10**
Приоритет 1.2: Развитие на модерно и екологично селско и горско стопанство					
Повишен годишен добив от зърнени, технически и фуражни култури в %;	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Брой млади фермери, включени в мрежа за консултации и обмяна на опит;	**1.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**
Брой отглеждани животни;	**1.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Брой местни животновъди, участвали в провеждени	**1.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**

обучения.					
Горска територия и друга гориста местност и промени на територията	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1 900 хка.**	**2 000 хка.**
Промени във вид на количество на запаса на горската територия	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**1 000 м3.**
Промени в сериозното обезлистяване на горите	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**40 %**
Процент на горската територия стопанисвана според плана за управление или ръководствата за управление	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**100**	**100**
Промени в площа на строго пазените горски резервати	**1.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Приоритет 1.3. : Развитие на туризма					
Брой създадени и/или реновирани туристически обекти;	**1.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**2**	**5**
Брой привличени чужди инвеститори за развитие на туристическа инфраструктура;	**1.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**5**
Км създадена специализирана туристическа инфраструктура - екопътеки, велоалеи;	**1.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**10**
Брой създадени Центрове за туризъм и отдих покрай реките;	**1.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**1**
Брой участия в туристически борси;	**1.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**7**	**20**
Брой проведени рекламни кампании за популяризиране на възможностите за туризъм в общината.	**1.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**7**	**20**
Стратегическа цел 2: Да се подобри състоянието на пътищата, градската среда,					

комуникациите и другата прилежаща инфраструктура, като предпоставка за качествен живот и среда за бизнес развитие.					
Приоритет 2.1: Подобряване състоянието и развитие на инфраструктурата					
Км ремонтирана/рехабилитирана общинската пътна мрежа и градската улична мрежа;	**2.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**4**	**50**
Км изградени обходни индустриални пътища;	**2.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**4**
Брой изградени градски автогари;	**2.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Брой подменени автобусни спирки;	**2.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**2**	**6**
Брой възстановени мостовите съоръжения.	**2.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**4**
Км рехабилитирана съществуваща ВиК мрежа;	**2.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**45**
Брой водоснабдени населени места;	**2.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**2**
относителен дял (в %) на населението в общината, ползващо вода без режим на водоснабдяване за последните 3 г.;	**2.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**100%**	**100%**
относителен дял (в %) на населението в общината, ползващо питейна вода без отклонение от качеството, прието като стандарт за страната за последните 3 г.;	**2.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**100%**	**100%**
Км изградена канализационна мрежа.	**2.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**35**
Брой училища и детски градини , с извършен текущ ремонт на сградния фонд, и/или подновено обзавеждане и оборудване;	**2.1.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**2**	**3**
Брой новопостроени модерна детска градина в гр. Долна баня.	**2.1.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**2**

Брой здравни заведения с ремонт на сградния фонд и/или подновено обзавеждането и оборудването;	**2.1.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**
Брой здравни служби в селата с осъществен ремонт;	**2.1.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Брой социални заведения с осъществен ремонт и/или подобрена МТБ;	**2.1.6**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**4**
Брой читалища, в които е осъществен ремонт на сградния фонд и/или подновяване на обзавеждането и оборудването;	**2.1.7**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**1**
Брой изградени музеи в общината	**2.1.9**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**1**
Брой реставрирани/адаптирани недвижими културни ценности на територията на общината;	**2.1.9**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**3**
Брой новоизградени/ремонтирани и/или с подобрена МТБ и достъпност за хора с увреждания административни сгради в Община Долна баня;	**2.1.10**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**3**
дял на населението, попадащо в зона на автомагистрала и/или път от I клас (20 км от автомагистралата или 10 км от път от I клас)	**-**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда					
Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление;	**2.2.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Повишаване на енергийната ефективност;	**2.2.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**4**	**7**
Намаляване на енергийната интензивност на БВП;	**2.2.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**-**	**-**
Кв.м нови затревените площи в общината;	**2.2.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**
Брой изградени пречиствателни станции за ограничаване на емитерите на производствени	**2.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**

отпадъчни води на територията на община Сливница;					
Брой изградени сепариращи инсталации;	**2.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**
Брой ново закупени прибори за усъвършенстване и разширяване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общината;	**2.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**15**	**55**
Брой изградени събирателни центрове за отпадъци;	**2.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**
Брой проведени информационни и образователни кампании;	**2.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**
Брой граждани взели участие в кампания „Да изчистим България за един ден“;	**2.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**300**	**500**
Кв.м изграждени/възстановени паркове и места за отдих в гр. Сливница;	**2.2.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**280**	**550**
Кв.м. новоизградени поливни водопроводи за поддържане на зелените площи;	**2.2.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**10**
Брой животни в изградения приют за безпризорни кучета;	**2.2.6**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**50**
Брой нови потребители на газ в общината;	**-**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**50**
Брой топлинно санирани обществени сгради;	**2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**5**	**7**
Брой училища, детски заведения, сгради на общината и др. с внедрени модели за ползване на алтернативни източници на енергия;	**2.1.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**2**	**5**

Стратегическа цел 3: Да се постигне качествено и адаптирано образование и обучение, високи нива на заетост и социално включване, гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване, култура и свободно време.					
Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях					
Брой граждани, обслужени от мобилни здравни групи в населените места без здравни служби;	**3.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**50**
Брой социално слаби български граждани, обслужени от безплатни профилактични прегледи;	**3.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**100**	**250**
Брой проведени информационни здравни кампании;	**3.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10**	**50**
Брой социално слаби български граждани, обслужени от безплатни дентални профилактични прегледи.	**3.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**100**
Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение					
Намален дял на преждевременно напусналите училище;	**3.2.5**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**5%**	**2%**
Нарастване на дела на висшистите във възрастовата група от 30-34 г.;	**3.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10%**	**20%**
Брой закупени компютърни конфигурации;	**3.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10**	**50**
Брой създадени информационни системи, виртуални библиотеки и др.	**3.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**2**
Брой ученици, включени в провеждането на професионално насочване на всеки ученик;	**3.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**20**	**80**
Брой ученици, включени в	**3.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**50**

специализирани паралелки с изучаване на английски, френски, немски и др. езици и спортни паралелки;					
относителен дял (в %) на лицата с по-ниско от средно образование	**3.22**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**30%**	**15%**
Брой преподаватели, взели участие в обучения и допълнителна квалификация на	**3.2.4**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**18**	**40**
Брой училища с подобрени базата за спорт;	**2.1.8**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**2**
Брой възстановени детски площадки на територията на общината, вкл. на тези в детските градини;	**2.1.8**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**4**	**8**
Брой изградени спортни площадки в общината;	**2.1.8**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**2**
Брой деца взели участие в спортния маратон;	**3.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**50**	**80**
Брой деца, взели участие в ежегоден спортен празник.	**3.2.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**180**	**250**
Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи					
Намаляване на броя на хората под прага на бедността;	**3.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**20%**	**8%**
Брой граждани, ползващи съществуващите социални услуги в общината: личен асистент, социален асистент, домашен помощник, домашен социален патронаж, социалната кухня;	**3.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**160**	**250**
Гъстота на населението;	**-**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**15 д/км2**	**20 д/км2**
Брой разкрити нови социални услуги;	**3.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**3**
Брой безработни граждани, взели участие в обучения за придобиване на професионална квалификация и	**3.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**150**	**350**

преквалификация, съобразено с нуждите на пазара на труда;					
Брой подпомогнати лица от групите в неравностойно положение за постигане на лична реализация.	**3.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**20**	**80**
Брой младежи, обслужени от професионален център за специализирана помощ;		**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**20**
Брой безработни роми, започнали работа;		**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10**	**30**
Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението					
Брой проведени фестивали/културни събития;	**3.4.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**10**	**20**
Брой новосъздадени фестивали;	**3.4.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**2**
Брой съвместни проекти на културни институции на територията на общината;	**3.4.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**3**
Брой читалища дофинансиране от общинския бюджет за читалищна дейност;	**3.4.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**
Брой модернизирани читалищата в посока на културно приобщаване на етносите, запазване на традиции в приложните изкуства и занаятите.	**3.4.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**1**
Стратегическа цел 4: Да се повиши административния капацитет, качеството и формите на предоставяните административни услуги, подобряване на териториалното сближаване и партньорство на всички нива.					
Приоритет 4.1.: Подобряване качеството на услугите, предоставяни от общината и подобряване на капацитета за работа и достъп до информация;					
Брой електронно подадени	**4.1.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**150**

документи;					
Брой служителите на общинска администрация, участвали в обучения за повишаване на капацитета и работната култура;	**4.1.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**20**	**45**
Приоритет 4.2: Развитие на административния капацитет за планиране и изпълнение на стратегически планове и политики и насърчаване участието на гражданското общество в управлението					
Брой и вид изготвени стратегически документи	**4.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**5**	**10**
Брой изготвени периодични/ годишни планове/програми за изпълнение	**4.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**2**
Брой изготвени доклади за мониторинг, контрол и оценка на стратегически документи	**4.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**4**
Брой стратегически документи, изготвени и контролирани с активното участие на гражданското общество.	**4.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**4**
Брой проведени срещи/консултации/обсъждания с представители на гражданското общество	**4.2.3**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**5**	**12**
Брой и вид изготвени стратегически документи	**4.2.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**3**	**5**
Приоритет 4.3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество и взаимодействие.					
Брой проведени срещи и форуми със съседни общини за създаване на връзки;	**4.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**3**
Брой осъществени съвместни проекти със съседни общини ;	**4.3.1**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**3**
Брой трансгранични проекти за обмяна на опит и добри практики, в които участва общината;	**4.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**1**	**5**
Брой трансгранични проекти за сътрудничество за противодействие на бедствия и аварии и известяване на населението, в които участва	**4.3.2**	**Община Долна баня**	**2014-2020**	**0**	**3**

общината;						

Общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020год.

Приложение 2. Индикативен бюджет по стратегически цели и приоритети на Общински план за развитие на община Длна баня 2014-2020год.

Дейност	Срок на изпълнение	Стойност /хил.лв/	Източник на средства			
			Средства от общинския бюджет	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Стратегическа цел 1: Да се развие зелена конкурентна местна икономика, базирана на природни дадености, туризъм и човешкия потенциал						
Приоритет 1.1: Създаването на атрактивна бизнес среда и използване на местния потенциал за икономическо развитие	**2020 год.**	**55 000**	**5 000**		**50 000**	
Приоритет 1.2: Развитие на модерно и екологично селско и горско стопанство	**2020 год.**	**100 000**			**100 000**	
Приоритет 1.3. : Развитие на туризма	**2020 год.**	**270 000**			**270 000**	
Стратегическа цел 2: Да се подобри състоянието на пътищата, градската среда, комуникациите и другата прилежаща инфраструктура, като предпоставка за качествен живот и среда за бизнес развитие.						
Приоритет 2.1: Подобряване състоянието и развитие на	**2020 год.**	**22 799 000**	**249 000**		**22 550 000**	

инфраструктурата						
Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда	**2020 год.**	**1 745 000**	**25 000**		**1 220 000**	**500 000**
Стратегическа цел 3: Да се постигне качествено и адаптирано образование и обучение, високи нива на заетост и социално включване, гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване, култура и свободно време						
Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях	**2020 год.**	**4 000**	**4 000**			
Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение	**2020 год.**	**87 500**	**2 000**	**60 500**	**25 000**	
Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи	**2020 год.**	**615 000**	**150 000**		**465 000**	
Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението	**2020 год.**	**70 000**	**20 000**		**50 000**	
Стратегическа цел 4: Да се повиши административния капацитет, качеството и формите на предоставяните административни услуги, подобряване на териториалното сближаване и партньорство на всички нива.						
Приоритет 4.1.: Подобряване качеството на услугите,	**2020 год.**	**82 000**	**2 000**		**80 000**	

предоставяни от общината и подобряване на капацитета за работа и достъп до информация;						
Приоритет 4.2: Развитие на административния капацитет за планиране и изпълнение на стратегически планове и политики и насърчаване участието на гражданското общество в управлението	**2020 год.**	**219 000**	**4 000**		**215 000**	
Приоритет 4.3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество и взаимодействие	**2020 год.**	**650 000**			**650 000**	
ОБЩО:		**26 696 500**	**461 000**	**60 500**	**25 675 000**	**500 000**

Приложение 3 Програма за реализация на Общински план за развитие на община Долна баня 2014-2020

Дейност	Проектна готовност	Година на реализация / срок на изпълнение	Стойност /хил.лв/	Източник на средства			
				Средства от общинския бюджет	Средства от държавния бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни средства
Стратегическа цел 1: Да се развие зелена конкурентна местна икономика, базирана на природни дадености, туризъм и човешкия потенциал							
Приоритет 1.1: Създаването на атрактивна бизнес среда и използване на местния потенциал за икономическо развитие							
Мярка1.1.1.: Подобряване на съществуващата бизнес среда и диалог с бизнеса	Предварително проучване	2014-2020 г.	5 000	*5 000*			
Мярка1.1.2.: Насърчаване на инвестициите и създаването на нови работни места	Предварително проучване	2014-2020 г.	50 000			*50 000*	
Приоритет 1.2: Развитие на модерно и екологично селско и горско стопанство							
Мярка 1.2.1.:Развитие на земеделието	Предварително проучване	2014-2020 г.	50 000			*50 000*	
Мярка 1.2.2.: Развитие на животновъдството	Предварително проучване	2014-2020 г.	50 000			*50 000*	
Приоритет 1.3. : Развитие на туризма							

Мярка 1.3.1.: Развитие на разнообразни форми на туризъм	Прудварително проучване	2014-2020 г.	250 000			*250 000*	
Мярка 1.3.2.: Развитие на маркетингова политика за популяризиране на Долна баня като туристическа дестинация	Предварително проучване	2014-2020 г.	20 000			*20 000*	
Стратегическа цел 2: Да се подобри състоянието на пътищата, градската среда, комуникациите и другата прилежаща инфраструктура, като предпоставка за качествен живот и среда за бизнес развитие.							
Приоритет 2.1: Подобряване състоянието и развитие на инфраструктурата							
Мярка 2.1.1: Разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт	Предварително проучване	2014-2020 г.	360 000	*60 000*		*300 000*	
Мярка 2.1.2: Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води. Подобряване на напоителните системи.	Изготвен проект	2014-2020 г.	16 000 000			*16 000 000*	
Мярка 2.1.3.: Подобряване на електроснабдяването	Предварително проучване	2014-2020 г.	10 000	*10 000*			
Мярка 2.1.4.: Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура	Предварително проучване	2014-2020 г.	30 000		*30 000*		
Мярка 2.1.5.: Подобряване на състоянието и МТБ на здравната инфраструктура	Предварително проучване	2014-2020 г.	20 000	*5 000*	*15 000*		

Мярка 2.1.6.: Подобряване на състоянието и МТБ на социалната инфраструктура	Предварително проучване	2014-2020 г.	400 000	*150 000*		*250 000*	
Мярка 2.1.7: Подобряване на състоянието и МТБ на културната инфраструктура в общината	Предварително проучване	2014-2020 г.	15 000	*15 000*			
Мярка 2.1.8: Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура и местата за отдих в общината	Изготвен проект	2014-2020 г.	6 000 000			*6 000 000*	
Мярка 2.1.9.: Опазване и адаптиране на недвижимите културно-исторически ценности с местно значение	Предварително проучване	2014-2020 г.	4 000	*4 000*			
Мярка 2.1.10.: Подобряване на състоянието и МТБ на административни сгради и благоустрояване на централните части на населените места.	Предварително проучване	2014-2020 г.	5 000	5 000			
Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда							
Мярка 2.2.1.: Опазване чистотата на атмосферния въздух	Предварително проучване	2014-2020 г.	20 000			*20 000*	
Мярка 2.2.2.: Рационално управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им	Предварително проучване	2014-2020 г.	1 000 000			*1 000 000*	
Мярка 2.2.3.: Подобряване управлението на отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на	Предварително проучване	2014-2020 г.	500 000				*500 000*

тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда							
Мярка 2.2.4.: Развитие на зелената система в общината и възстановяване и опазване на зелените площи в градските пространства	Предварително проучване	2014-2020 г.	20 000	*20 000*			
Мярка 2.2.5.: Подобряване на енергийната ефективност и разширяване използването на ВЕИ	Предварително проучване	2014-2020 г.	200 000			*200 000*	
Мярка 2.2.6.: Опазване на биоразнообразието и грижа за безпризорните кучета	Предварително проучване	2014-2020 г.	5 000	*5 000*			
Стратегическа цел 3: Да се постигне качествено и адаптирано образование и обучение, високи нива на заетост и социално включване, гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване, култура и свободно време.							
Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях							
Мярка 3.1.1.: Обхващане на населението с програми за здравна профилактика и подобряване на условията за достъп до първична и специализирана медицинска помощ в повече населени места	Предварително проучване	2014-2020 г.	2 000	*2 000*			
Мярка 3.1.2.: Повишаване на здравната култура и подобряване на достъпа до дентално медицински услуги	Предварително проучване	2014-2020 г.	2 000	2 000			
Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение							

Мярка 3.2.1.: Информационно обезпечаване на учебните заведения	Предварително проучване	2014-2020 г.	2 000		*2 000*		
Мярка 3.2.2.: Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на заниманията на деца и младежи	Предварително проучване	2014-2020 г.	4 500		*4 500*		
Мярка 3.2.3.: Обучения и ориентация на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация	Предварително проучване	2014-2020 г.	25 000			*25 000*	
Мярка 3.2.4.: Обучения и допълнителна квалификация на преподавателите за подобряване на учебния процес	Предварително проучване	2014-2020 г.	4 000		*4 000*		
Мярка 3.2.5.: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда	Предварително проучване	2014-2020 г.	50 000		*50 000*		
Мярка 3.2.6.: Развитие на спорта	Предварително проучване	2014-2020 г.	2 000	*2 000*			
Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи							
Мярка 3.3.1.: Поддържане на качеството и създаване на нови социални услуги в общината	Изготвен проект	2014-2020 г.	450 000	*150 000*		*300 000*	

Мярка 3.3.2.: Обучение и квалификация на възрастни, на трайно безработни и на други лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда и провеждане на активна политика в пазара на труда	Предварително проучване	2014-2020 г.	15 000			*15 000*	
Мярка 3.3.3.: Превенция на младежката и дългосрочната безработица	Предварително проучване	2014-2020 г.	75 000			*75 000*	
Мярка 3.3.4.: Създаване на условия за равноправно интегриране на ромите в обществения и икономическия живот	Предварително проучване	2014-2020 г.	75 000			*75 000*	
Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението							
Мярка 3.4.1.: Провеждане на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови	Изготвен проект	2014-2020 г.	65 000	15 000		50 000	
Мярка 3.4.2.: Подпомагане и стимулиране развитието на културно-историческите институции в общината	Предварително проучване	2014-2020 г.	5 000	5 000			
Стратегическа цел 4: Да се повиши административния капацитет, качеството и формите на предоставяните административни услуги, подобряване на териториалното сближаване и партньорство на всички нива.							

Приоритет 4.1.: Подобряване качеството на услугите, предоставяни от общината и подобряване на капацитета за работа и достъп до информация;							
Мярка 4.1.1.: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация	Предварително проучване	2014-2020 г.	2 000	*2 000*			
Мярка 4.1.2.: Развитие на човешките ресурси, включително повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация	Предварително проучване	2014-2020 г.	80 000			*80 000*	
Приоритет 4.2: Развитие на административния капацитет за планиране и изпълнение на стратегически планове и политики и насърчаване участието на гражданското общество в управлението							
Мярка 4.2.1 Изготвяне и актуализиране на стратегически планове и политики.	Предварително проучване	2014-2020 г.	80 000			*80 000*	
Мярка 4.2.2 Мониторинг, контрол и оценка на стратегически планове.	Предварително проучване	2014-2020 г.	80 000			*80 000*	
Мярка 4.2.3.: Насърчаване участието на гражданското общество в управлението	Предварително проучване	2014-2020 г.	59 000	*4 000*		*55 000*	
Приоритет 4.3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество и взаимодействие.							
Мярка 4.3.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти	Предварително проучване	2014-2020 г.	300 000			*300 000*	

Мярка 4.3.2.: Развитие на трансграничното и международно сътрудничество	Идеен проект	2014-2020 г.	350 000			*350 000*	